

آداب انتظار عارفان

- معرفت امام عصر علیه السلام
- وظایف منتظران در دوران غیبت
- عصر ظهور و حوادث قبل از آن
- اسرار و آداب مسجد مقدس جمکران

آداب انتظار عارفانه

- معرفت امام عصر عجل الله فرجه
- وظایف منتظران در دوران غیبت
- عصر ظهور و حوادث قبل از آن
- اسرار و آداب مسجد مقدس جمکران

سرشناسه : کریم‌خانی، حمزه، ۱۳۵۹ -
 عنوان و نام : آداب انتظار عارفان: معرفت امام عصر (علیه السلام) و آداب انتظار در عصر غیبت در کلام
 عارفان، اسرار و آداب مسجد مقدس جمکران / تدوین حمزه کریم‌خانی.
 مشخصات نشر : قم: عطر یاس، ۱۳۸۹.
 مشخصات ظاهری : ۱۲۸ ص.
 شابک : ۲۴۰۰۰ ریال: ۵ - ۸۹ - ۲۵۲۶ - ۹۶۴ - ۹۷۸
 وضعیت فهرست‌نویسی : فیبا
 یادداشت : عنوان دیگر: آداب انتظار عارفان.
 یادداشت : کتابنامه.
 موضوع : محمد بن حسن (عج)، امام دوازدهم، ۲۵۵ ق.
 موضوع : مسجد جمکران (قم)
 موضوع : مهدویت - انتظار
 رده‌بندی کنگره : ۱۳۸۹ BP۲۲۴/۴/۵۴۲۵۱۴
 رده‌بندی دیویی : ۲۹۷/۴۶۲
 شماره کتابشناسی ملی : ۱۹۸۰۱۰۳

نام کتاب: آداب انتظار عارفان
 تدوین: حمزه کریم‌خانی
 ناشر: عطر یاس
 طراح: کانون طراحی کاغذ
 نوبت چاپ: اول - ۱۳۸۹
 چاپ: ثامن الحجج (ع)
 شمارگان: ۳۰۰۰ نسخه
 قیمت: ۲۴۰۰ تومان

انتشارات عطریاس

مراکز پخش:

- ۱- قم: انتشارات عطر یاس
 - ۲- قم: پخش کتاب کاغذ
 - ۳- قم: پخش سعادت‌مند
 - ۴- مشهد: پخش کتاب انصاری
 - ۵- تهران: خیابان پیروزی، خیابان نبرد، پخش کتاب فرزاد
 - ۶- اصفهان: ابتدای خیابان چهارباغ پائین، انتشارات نقش
- ۰۹۱۲۵۵۳۲۱۶۱ - ۰۹۳۵۸۱۶۸۰۷۶
 ۰۹۱۹۲۵۳۳۴۷۲
 ۰۹۱۲۵۵۳۶۷۴۵
 ۰۹۱۵۸۰۶۰۵۲۰
 ۰۹۱۲۵۵۹۴۴۶۲
 ۰۳۱۱ - ۲۲۳۷۷۹۹

E-mail: Atreya18@yahoo.com

سوالنامه

امام عصر علیه السلام:

«انا غیر مهملین لمراعاتکم ولا ناسین لذکرکم»

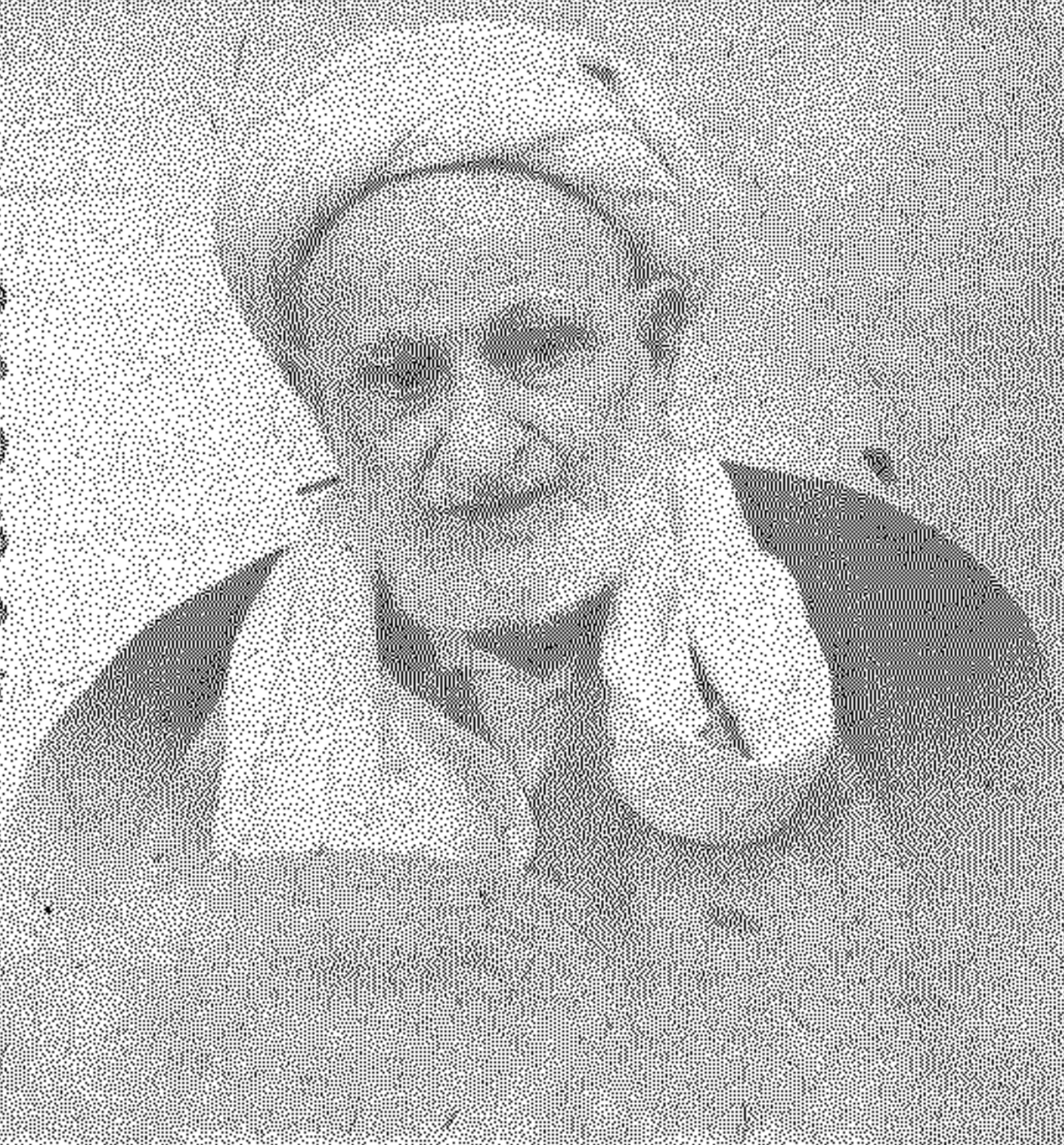
«ما از رسیدگی و سرپرستی شما کوتاهی و اهمال ننموده و یاد

شما را از خاطر نبرده و فراموش نکرده ایم.»

(الخرائج: ص ۹۰۲)

راه خلاص از گرفتاری‌ها منحصر است به
دعا کردن در خلوات برای فرج ولی عصر
(علیه السلام) نه دعای همیشگی و لقلقه
زبان و صرف گفتن «عجل فرجه». بلکه
دعای با خلوص و صدق نیت و همراه با
توبه.

(آیت الله بهجت)

ظهور نزدیک است، ولی اگر دعا بکنید
نزدیک‌تر می‌شود. چون دعا خیلی مؤثر
است، هر چه می‌توانید برای ظهور حضرت
دعا کنید، زیارت آل یاسین هم حتماً
بخوانید و از حضرت بخواهید مشکلات دنیا
و آخرت و سیر و سلوک شما را برطرف کند،
چون الان اختیارات با حضرت است.

(آیت الله انصاری همدانی)

رسیدن به مقام قرب پروردگار، اساسش اول قلب
مبارک امام زمان (علیه السلام) است. امام زمان است
که قلب عالم است و این ممکن نیست بدون اطاعت
تحقق پیدا کند. وقتی حضرت ولی عصر (علیه السلام)
مظهر نام پروردگار است همه جا حاضر و ناظر می‌باشد.
حضرت هر چند غایب هستند، ولی پیش ما حاضر
هستند. حضرت به افکار و اعمال گذشته و آینده ما
احاطه دارد، معنای انتظار ظهور همین است.

(آیت الله شاه‌آبادی)

امام زمان (علیه السلام) پاک و طاهر است، باید پاک شوید، طاهر شوید تا با او سنخیت پیدا شود. تا انسان‌ها آماده پذیرش حضرت نشده باشند و تا حضرت در دل آن‌ها ظهور نکرده باشد و قرین دل آن‌ها نشده باشد، ظهور خارجی برای انسان چیزی را عوض نخواهد کرد و پیدا کردن این آمادگی همان انتظار فرجی است که افضل شمرده می‌شود.

(آیت الله کشمیری)

شما خوب باشید، امام زمان (علیه السلام) خودش سراغتان می‌آید.

(علامه طباطبائی)

تصرف ولی عصر (علیه السلام) در بشریت مثل تصرف روح در بدن است، آن هم نه فقط برای ما، بلکه همه بشریت! ما همیشه تحت نظر حضرتیم. ارتباط ما با حضرت دائمی است. منتهی بعضی از انسان‌ها این ارتباط را درک نمی‌کنند و می‌شناسند و بعضی نمی‌شناسند و اگر ما نمی‌توانیم ارتباط را درک کنیم، چون ما دیدمان کم است، ما غایبیم.

(آیت الله الهی)

ظاهراً می‌گوییم آقا می‌آید، ولی در حقیقت ما
به خدمت حضرت می‌رویم. ما به پشت دیوار
دنیا رفتیم و گم شدیم، باید از پشت دیوار
بیرون بیاییم تا ببینیم که حضرت از همان
ابتدا حاضر بودند. امام زمان (علیه‌السلام) گم
و غایب نشده است، ما گم و غایب شده‌ایم.
(حاج اسماعیل دولابی)

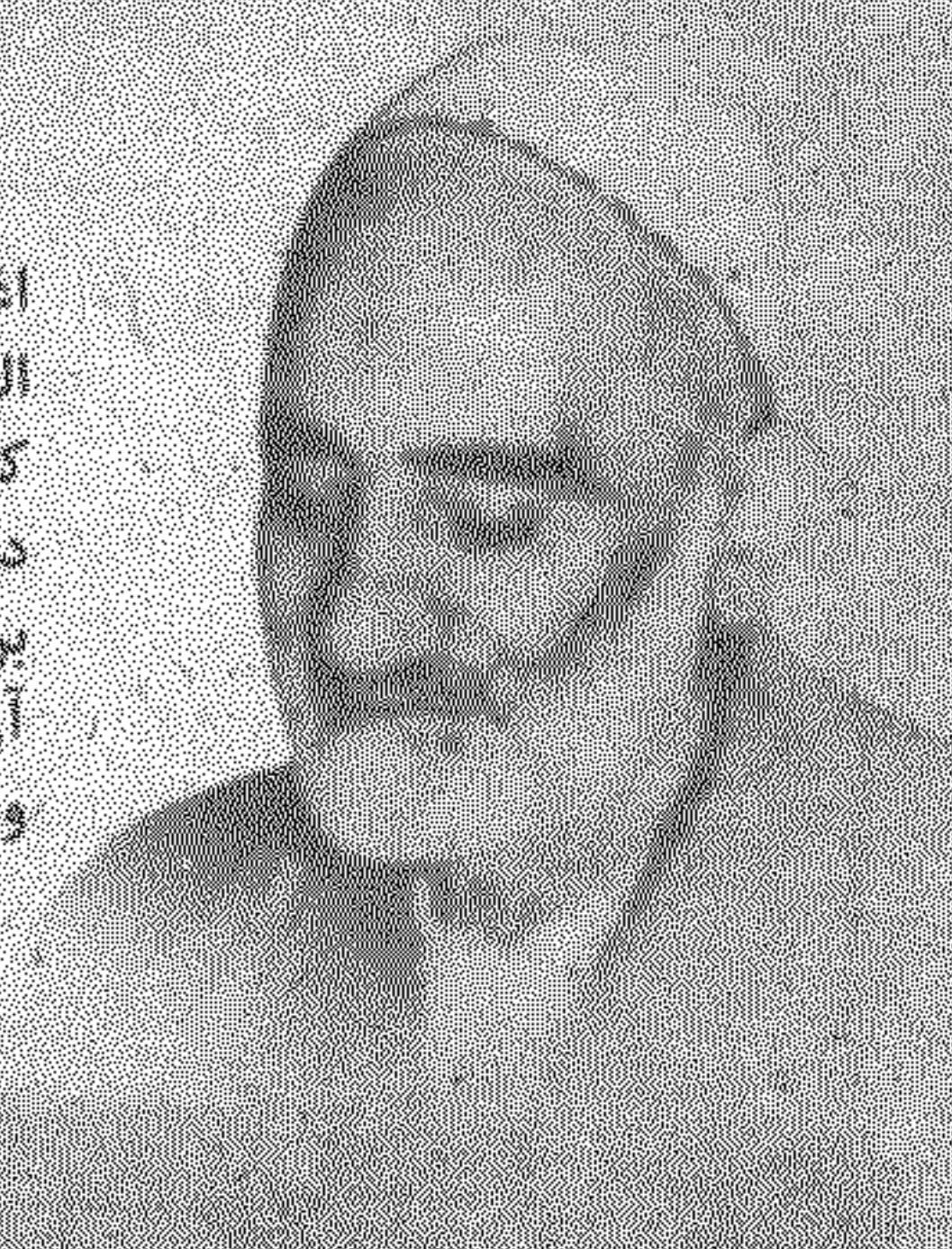

کسی که صبح از خواب برخیزد و احساس
نکند که صاحب ولایت در کنار او و مشرف به
حال اوست، اصلاً شیعه نیست.
ظهور و غیبت امام، نباید برای تو تفاوتی کند،
این توحید است، این عرفان است.
(سید هاشم خداداد)

اغلب مردم اظهار می‌کنند که ما امام زمان (علیه
السلام) را از خود بیشتر دوست داریم، و حال آن
که این طور نیست، زیرا اگر او را بیشتر از خود
دوست داشته باشیم، باید برای او کاری کنیم نه
برای خود، همه دعا کنید که خداوند موانع ظهور
آن حضرت را برطرف کند و دل ما را با دل آن
وجود مبارک یکی کند.

(رحیم‌علی خیاط)

فهرست مطالب کتاب

۹	پیشگفتار
۱۱	فصل اول: شناخت و معرفت حضرت ولی عصر <small>علیه السلام</small>
۳۱	فصل دوم: ویژگی های عصر ظهور و حوادث قبل از آن
۴۷	رجعت
۵۳	فصل سوم: انتظار و وظایف مشظران در عصر غیبت
۱۰۱	اسرار و آداب مسجد مقدس جمکران
۱۰۹	عریضه نویسی
۱۱۱	ملاقات با امام زمان <small>علیه السلام</small>
۱۱۹	تدبیه های دلننگی
۱۲۵	منابع و مأخذ

این تلاش بسیار ناچیز را به پیشگاه مقدس
بانوی دو عالم حضرت فاطمه زهرا علیها السلام تقدیم می نمایم.

آنان که خاک را به نظر کیمیا کنند

آیا شود که گوشه چشمی به ما کنند

پیشگفتار

السلام عليك يا حجة الله في أرضه

السلام عليك يا عين الله في خلقه

السلام عليك يا سفينة النجاة

السلام عليك يا مولاي، أنا مولاك

مولای ما! حجت خدا در زمین تویی، چشم خداوند در میان خلق تویی. کشتی نجات تو هستی... سلام بر تو ای مولای ما!

ما را به غلامی بپذیر و پیروی از خود را روزی ماگردان

وسیله تقرب ما به خداوند متعال، تنها تو و اهل بیت گرامی ات هست و ما با این که نمی توانیم خود را از صف منتظران ظهورت دور بینیم، اما در خود، لیاقت انتظارت را سراغ نداریم، پس از خدای بزرگ درخواست فرما که ما را از منتظران قدوم مبارکت قرار دهد.

مولای ما، حقیقت انتظار و چگونگی سلوک منتظران را به ما بیاموز، تا توفیق عمل به آداب انتظار را پیدا کنیم و آنگاه از آثار و برکات این موهبت الهی در قبل و بعد از ظهورت بهره مند گردیم که بدون تردید این همه میسر نمی شود مگر با لطف و عنایت تو؛ زیرا انتظار از تو و برای تو است، پس اگر تو نخواهی، در صف منتظرانت قرار نمی گیریم.

حرارت انتظارت در دل های اولیای الهی، شعله ای است از آتش سوزان انتظار در قلب پاک تو، پس اگر گوشه چشمی به فقیران درگاهت بنگری، همگی به خیل منتظرانت می پیوندیم.

آری، این سطور، بهانه ای است برای عرض ارادت و عرضیه ای است که به تمنای سوز انتظارات به بارگاه ملکوتی ات عرضه می شود و تقاضای گدایانی است که هیچ لیاقتی جز گدایی در خود سراغ ندارند.

مولای ما! ما خود را شایسته منتظر شما بودن نمی دانیم و همین اعتراف عدم

لیاقت را انگیزه توجه شما به سوی خود قرار می‌دهیم تا به حق اجداد گرامیتان از ما گدایان دستگیری فرمایی؛ آمین یا رب العالمین.

قال حجة بن الحسن عليه السلام: «فاكثرُوا الدَّعَا بتعجيل الفرج، فانَّ ذلكَ فرجكم»^(۱) برای تعجيل فرج، بسیار دعا کنید، پس همین دعا کردن، فرج شما است.

کتاب حاضر که با عنوان «آداب انتظار عارفان» از محضر خوانندگان خواهد گذشت، گلچینی از گفتارها و نوشتارهای عاشقان و عارفان دلیسوخته‌ای است که عمری با یاد و نام امام عصر عليه السلام سپری نموده و چون شمع در فراغ آن یار غریب و تنها سوخته‌اند که به درستی آنان در طول زندگی خویش، سفارشی جز یاد آن حضرت و پیروی محض از ایشان نداشته‌اند.

بدون شک مطالعه دقیق سخنان و توصیه‌های آنان پیرامون معرفت و شناخت امام عصر عليه السلام و وظایف افراد در عصر غیبت، افق‌های جدیدی فراروی انسان‌ها می‌گشاید که می‌تواند در بسیاری از مشکلات مادی و معنوی راهگشا و مؤثر باشد. امید است این تلاش ناچیز مورد استفاده علاقه‌مندان و به ویژه منتظران و محبان حضرت ولی عصر (ارواحنا لتراب مقدمه فداء) قرار بگیرد، ان شاء الله.

«یا ربِّ فاطمه، بِحَقِّ فاطمه، اِشْفِ صَدْرَ فاطمه، بِظُهُورِ الحُجَّة».

عمرم تمام گشت ز هجران روی تو
 ترسم شها به خاک برم، آرزوی تو
 آنکه که روی ماه تو از دیده شد نهان
 عشاق را همیشه بود، دیده نسوی تو

آشیانه آل محمد عليه السلام

شهر مقدس قم

بهار ۱۳۸۹

فصل اول

محمد بن محمد
محمد بن محمد

امام عصر علیه السلام:

«فانا نحیط علمنا بانباتکم ولا یعزب عنا شیء من اخبارکم»؛

«همانا ما بر احوال و اخبار شما آگاهیم و هیچ چیز از

اوضاع شما بر ما پوشیده نیست».

(احتجاج: ص ۲۹۷)

امام عصر علیه السلام:

«انا غیر مهملین لمراعاتکم ولا ناسین لذکرکم»؛

«ما از رسیدگی و سرپرستی شما کوتاهی و اهمال ننموده و یاد

شما را از خاطر نبرده و فراموش نکرده ایم».

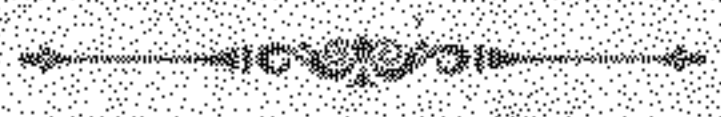
(الخرائج: ص ۹۰۲)

کتاب
آداب
تفصیلاً

برای من دعا کنید!

(آیت الله بهجت) حضرت غائب علیه السلام دارای بالاترین علوم است، و اسم اعظم بیش از همه در نزد خود آن حضرت است. با این همه، به هر کس که در خواب یا بیداری به حضورش مشرف شده، فرموده است: برای من دعا کنید!

در حالی که مؤده را زنده می کند خود در زندان وسیع^(۱) به سر می برد، اما در مورد خود حق ندارد، هر چند برای دیگران مخصوصاً در امور فردیه عنایت خاصی دارد، اما امور اجتماعی که مربوط به خود آن حضرت است، خیر! خدا کند ارتباط شیعه و اهل ایمان با امام زمان علیه السلام قوت بگیرد، تا در جای صبر، صبر و تحمل کنند. این حدیث از طریق عامه نیز وارد شده است که حضرت رسول صلی الله علیه و آله فرمود: «افضل اعمال امتی، انتظار الفرج؛ برترین اعمال امت من، انتظار فرج است.» (۲) و (۳)

بهردمندی از امام غائب علیه السلام

(علامه طباطبایی) در پاسخ به این پرسش که «چگونه می توان از امام غائب بهره مند شد؟» می فرماید: امام معصوم وظیفه هدایتی خود را به دو گونه اعمال می کند: ۱. هدایت به معنای ارائه طریق ۲. هدایت به معنای ایصال به مطلوب.

امام برای اجرا و اعمال هدایت نوع اول نیاز به حضور فیزیکی در میان مردم دارد؛ اما برای هدایت نوع دوم نیازی به حضور جسمانی و مراوده حضوری با مردم ندارد.

۱. عرصه گیتی.
 ۲. عیون اخبار الرضا: ج ۱، ص ۳۹ - کمال الدین: ص ۶۴۲ - بحار الانوار: ج ۵۰، ص ۳۱۸.
 ۳. در محضر بهجت: ش ۱۰۸۱.

به تعبیر دیگر، باید دانست که وظیفه امام در بیان صوری معارف و راهنمایی ظاهری مردم خلاصه نمی شود؛ بلکه امام همان طور که وظیفه راهنمایی ظاهری مردم را به عهده دارد، همچنان ولایت و رهبری باطنی اعمال را نیز بر عهده دارد و اوست که حیات معنوی مردم را تنظیم می کند. بدیهی است که حضور یا غیبت جسمانی امام در انجام وظیفه هدایتی نوع دوم تأثیری ندارد؛ زیرا امام از راه باطن به نفوس و ارواح مردم اشراف و اتصال دارد اگرچه از چشم جسمانی ایشان پنهان است. (۱)

امام زمان علیه السلام «عین الله الناظرة» است

(آیت الله بهجت) اهل بیت عصمت و طهارت علیهم السلام بندگانی هستند که علم و صوابشان مُطَرِّدٌ (۲) است، یعنی با داشتن مقام عصمت نه خطا می کنند و نه خطئینه. و امام زمان علیه السلام «عین الله الناظرة و اذنه السامعة و لسانه الناطق، و یده الباسطة» (۳) (چشم بینا، گوش شنوا، زبان گویا و دست گشاده خداوند) است و از اقوال، افعال، افکار و نیات ما اطلاع دارد؛ مع ذلك گویا ما ائمه علیهم السلام و به خصوص امام زمان علیه السلام را حاضر و ناظر نمی دانیم، بلکه گویا مانند عامه اصلاً زنده نمی دانیم و به کلی از آن حضرت غافل هستیم. (۴)

راهنمایی معنوی مردم

(علامه طباطبایی) مخالفین شیعه اعتراض می کنند که وجود امام برای بیان احکام دین و حقایق دین و راهنمایی مردم است. لذا وقتی که ظاهر نیست، چه فایده ای دارد؟

ما معتقدیم و دلیل هم داریم که امام [برای انجام تمام شئون امامت] لازم نیست

۱. شیعه در اسلام: ص ۲۳۶
۲. فراگیر
۳. بحار الانوار: ج ۲۶، ص ۲۴۰
۴. در محضر بهجت: ص ۲۳

ظاهر باشد. چنان که حضرت به شیخ صدوق علیه السلام فرمودند، که تو فتوای خودت را بده، ما در موقع اختلاف به دردت می خوریم. از همه مهم تر راهنمایی معنوی و باطنی امام است.

علت غیبت امام زمان علیه السلام خود ماییم!

(آیت الله بهجت) سبب غیبت امام زمان (عجل الله تعالی) خود ما هستیم؛ زیرا دستمان به او نمی رسد، وگرنه اگر در میان ما بیاید و ظاهر و حاضر شود چه کسی او را می کشد؟! آیا جنیان آن حضرت را می کشند، یا قاتل او انسان است؟! ما پیش از این، در طول تاریخ ائمه علیهم السلام، امتحان خود را پس داده ایم که آیا از امام تحفظ، و اطاعت می کنیم، و یا این که او را به قتل می رسانیم؟! انحطاط و پستی انسان به حدی است که قوم حضرت صالح علیه السلام ناقه صالح را با این که وسیله ارتزاق و نعمت آن ها بود، پی کردند، چنان که قرآن کریم درباره آن می فرماید: «لَهَا شَرِبٌ وَ لَكُمْ شَرِبٌ يَوْمٍ مَّعْلُومٍ» (۱)

یعنی، یک روز آب سهم شما باشد و روز دیگر سهم آن

آن ناقه، یک روز آب چاه را می خورد و در عوض به آن ها شیر می دادا بنابراین، همان گونه که ممکن است عقلا خزینه و انبار نعمت خود را نابود کنند، همچنان که ناقه صالح را کشتند، امکان دارد که ما انسان های عاقل (۱) نیز امام زمان علیه السلام را که تمام خیرات از او است و از ناقه صالح بالاتر و پرفیض تر است برای اغراض شخصی خود به قتل برسانیم! (۲)

امام زمان علیه السلام که غائب نشده است!

(حاج اسماعیل دولابی) به بزرگی امر حوم آیت الله محمد جواد انصاری همدانی علیه السلام گفتند: آیا امام زمان علیه السلام را می شود دید؟ ایشان فرمود: وقتی که خدا را

۱. در محضر بهجت: ش ۱۳۰.

۲. سوره شعراء آیه ۱۵۵.

می شود دید، امام را که مخلوق خداست چطور نمی شود دید؟
ما می خواهیم چیزی ببینیم، چیز غیر از امام زمان علیه السلام است. کسی که حضرت را
دید و جمال حضرت را مشاهده کرد دیگر نمی خواهد چیز ببیند.

ظاهراً می گوییم آقا می آید، ولی در حقیقت ما به خدمت حضرت می رویم. ما به
پشت دیوار دنیا رفتیم و گم شدیم باید از پشت دیوار بیرون بیاییم تا ببینیم که
حضرت از همان ابتدا حاضر بودند.
ما مثل بچه ای هستیم که پدرش دست او را گرفته است تا به جایی برسد و در
طول مسیر از بازاری عبور می کنند. بچه جلب ویتترین مغازه ها می شود و دست پدر
را رها می کند و در بازار گم می شود و وقتی متوجه می شود که دیگر پدر را نمی بیند،
گمان می کند پدرش گم شده است، در حالی که در واقع خودش گم شده است. انبیا
و اولیا پدران خالقند و دست خلائق را می گیرند تا آن ها را به سلامت از بازار دنیا
عبور دهند. غالب خلائق جلب متاع های دنیا شده اند و دست پدر را رها کرده و در
بازار دنیا گم شده اند. امام زمان علیه السلام گم و غائب نشده است، ما گم و محجوب
گشته ایم. (۱)

چه صبوری امام زمان علیه السلام دارد!

(آیت الله بهجت) با کمال دوستی ما نسبت به امام زمان علیه السلام، ظهور او نه به حرف
بنده است و نه به حرف شما. (۲) به حضرت امیر علیه السلام هم پیشنهاد کردند با معاویه
بساز، اگر بنا بود به حرف آن ها گوش کند، از همان اول گوش می کرد. به ایشان گفتند:
«با او بسازید بعد که حکومت شما مستقر شد با او بجنگید». ولی حضرت به حرف
آن ها گوش نکرد. خدا چه صبوری داده به حضرت غائب علیه السلام که هزار سال است
می بیند بر سر مسلمان ها چه بلاهایی می آید و چه بلاهایی خود مسلمانان بر سر هم
می آورند، و همه را تحمل می کند! (۳)

۱. مصباح الهدی: ص ۳۱۹

۲. بلکه به فرمان خداست.

۳. در محضر بهجت: ش ۱۷۸

ما همه صفریم

(کل احمد طهرانی) ما همه صفریم؛ و وجود مقدس امام زمان علیه السلام یک است. تا زمانی که حضرت نیابند و در کنار ما قرار نگیرند، ما هیچ عددی به حساب نمی آییم. (۱)

ای به وجود تو وجود همه / جز تو نبودی، دم و دودی نبود
جود تو، سرمایه بود همه / زمزمه و گفت و شنودی نبود

چرا عصر جمعه ها غمگین است؟

(آیت الله کشمیری) سؤال: خیلی ها می گویند چرا عصر جمعه، غمگین است؟
پاسخ: چون روز جمعه، روز امام زمان علیه السلام است و (آن حضرت) اعمال شیعیان را می نگرد، محزون می شود، او مصدر است، پس مشتقات او هم به حزن او محزون می شوند. (۲)

چشمان کور

(آیت الله سید علی قاضی) کور است چشمی که صبح از خواب بیدار شود و امام زمان علیه السلام را نبیند. (۳)

ابتدا آن ها، ما را یاد می کنند

(آیت الله کشمیری) عنایت آن ها - ائمه علیهم السلام است که آن ها ما را یاد می کنند و بعد ما یاد آنان می کنیم. آن ها اصل هستند، همه چیز از آن ها است معاصی و گناهان مانع وصول است. (۴)

۲. روح و ریحان: ص ۱۱۸
۴. صحبت جانان: ص ۷۹

۱. رند عالم سوز: ص ۲۷۹
۳. عطش: ص ۲۶۰

خاتم‌الاولیاء علیهما السلام از دیدگاه علمای اهل سنت

(آیت‌الله بهجت) خیلی از علمای اهل سنت، مخصوصاً عرفای آنها به خاتم‌الاولیاء علیهما السلام اقرار کرده‌اند. حتی صدرالدین قونوی شاگرد محی‌الدین در وصیت‌نامه‌اش می‌نویسد: «اگر امام مهدی علیهما السلام را دزد کردید، معارف را از او بگیرید و از او تجاوز نکنید و حرف کسی دیگر را گوش نکنید»^(۱).

طول عمر امام زمان علیهما السلام

(آیت‌الله شاه‌آبادی) ایشان درباره عمر امام زمان علیهما السلام چنین می‌فرمودند: یا ما فائل هستیم به این که امور مقدر الهی است یا خیر؟ اگر مقدر الهی است که خوب، خدا عمر یکی را ده سال، یکی را صد سال، یکی را هم دو هزار سال و ده هزار سال مقدر می‌کند و هر چه خدا مقدر کند عمر می‌کند، اما اگر جریان امور روی حساب طبیعی است در آن صورت هم هر کسی بتواند مزاجش را با طبیعت میزان کند می‌ماند، خوب اگر یکی به جمیع خصوصیات جسمانی خودش و خواص سایر اشیا آگاه باشد این می‌داند که الان مثلاً چربی بدن زیاد است و با فلان چیز از بین می‌رود و یا فلان ویتامین لازم است، و با یک چنین آگاهی این فرد همیشه سالم است و با این سلامتی نمی‌میرد.^(۲)

هر کسی که امام را نمی‌بیند!

(آیت‌الله بهجت) شخصی می‌گفت: با رفقا بودیم آقای را از دور در کوچه دیدم، به دلم افتاد که امام زمان علیهما السلام است، با خود گفتم در دل به او سلام می‌کنم، اگر جواب داد معلوم می‌شود آن حضرت است. وقتی از کنار او رد شدیم، در دل به آن بزرگوار سلام کردم، تبسمی نمود و فرمود: «علیکم السلام»! به رفقای همراه خود گفتم: آقا را

۲. سایت مسجد مقدس جمکران

۱. در محضر بهجت، ش ۱۰۹۷

دیدید؟ گفتند: کدام آقا؟ معلوم شد که آن‌ها نه آقا را دیده‌اند و نه جواب سلام او را شنیده‌اند! (۱)

تمام امور عالم به دست ولی عصر علیه السلام

(آیت‌الله شاه‌آبادی) همان‌طور که در حدیث شریف هم هست که در هر عصری خداوند تمام امور را بر محوریت امام آن عصر قرار داده است تمام امور از حرکت و سکون افلاک گرفته تا حیات و رزق و روزی بشر همه آن‌ها به دست حضرت ولی‌الله است.

مبدأ همه فیوضات

(آیت‌الله بهجت) یکی از امور مهم بلکه از اهم امور این است که بدانیم چه کار کنیم تا مثل کسانی از علما و مشرعه و صلحای تابع علما باشیم که فرج شخصی و ارتباط خاص با حضرت ولی عصر علیه السلام داشته‌اند، و محتاج نبوده‌اند که در امور خودشان یا غیر خودشان فی الجمله عدل عمومی را خواستار باشند. از قبیل نواب اربعه و علمای معاصر آن‌ها که مقامات و کراماتی داشته‌اند که ما نداریم، به طوری که نمی‌توانیم بگوییم مثل آن‌ها هستیم. باید مجالسی تشکیل دهیم و با رفقا و اصداقا بنشینیم و مذاکره کنیم که به چه راهی می‌شود به آن حضرت رسید و با آن حضرت رابطه داشت؛ زیرا بلاکلام هر فیضی به ما می‌رسد. چه خصوصی و چه عمومی و چه داخلی و یا خارجی، و چه جسمانی و چه روحانی. فقط از ناحیه همان یک فیض است و توجه به همه ائمه علیهم السلام هم به او راجع می‌شود؛ لذا شخصی به حضرت رسول اکرم صلی الله علیه و آله توسل نمود و حضرت رسول صلی الله علیه و آله او را به فلان امام و فلان امام و در آخر به امام زمان علیه السلام حواله داد. (۲)

۱. در محضر بهجت: ش ۲۷۶.

۲. در محضر بهجت: ش ۱۳۲۱.

دیده ما محجوب است

(آیت‌الله شاه‌آبادی) ما چه نمی‌دانیم همین امروز در کجاها چه اغاثه‌هایی (فریادرسی‌هایی) برای مستغیثها و چه اجاره‌هایی برای مستجیرها از طرف حضرت انجام می‌شود ما چه می‌دانیم چه کارهایی هر روز دارد می‌شود؟

بله، حضرت از اعین ظالمین محجوب است «المحجوب عن اعین الظالمین». اما کسانی که نه ظالمند و نه رفیق ظالمند و نه با ظالمین معاشرند و نه در خانه و محله ظالمین هستند، آن حضرت از دیده آنها محجوب نیستند...
همین دیدن را خیلی از بزرگان علما ما هم ادعا کرده‌اند که اگر ما بگوییم آنها دروغ‌گو بودند که دیگر معلوم است ما در چه حالی هستیم؟

امام خودش می‌داند چه وقت ظهور می‌کند

(آیت‌الله بهجت) در روایتی از امام صادق علیه السلام آمده است که فرمود:
«شیعتنا اصبر منا... لانا نصبر علی ما نعلم، و شیعتنا یصبرون علی ما لا یعلمون» (۱)
شیعیان ما از ما صابتر هستند... زیرا ما برای آنچه می‌دانیم صبر می‌کنیم، ولی آنها بر آنچه نمی‌دانند، صبر می‌کنند.

حضرت غائب علیه السلام عجب صبری دارد! با این که از تمام آنچه که ما می‌دانیم و یا نمی‌دانیم اطلاع دارد و از همه امور و مشکلات و گرفتاری‌های ما باخبر است، خود حضرت هم منتظر روز موعود است و خودش می‌داند که چه وقت ظهور می‌کند این که گفته می‌شود که آن حضرت وقت ظهورش را نمی‌داند، درست نیست. (۲)

کتابخانه
موسسه
توسعه

۱. اصول کافی: ج ۲، ص ۹۳ - بحار الانوار: ج ۶۸، ص ۸۰ - تفسیر قمی: ج ۱، ص ۳۶۵.
۲. در محضر بهجت: ش ۳۱۵.

امام زمان علیه السلام احاطه کامل دارد.

(آیت الله بهجت) امام زمان علیه السلام در زمان غیبت، احاطه کامل دارند و بر همه امور اشراف دارند و نیز فعالیت هم دارند.

برای میرزای شیرازی بزرگ پیغام‌ها و دستورات متعددی می‌فرستادند. (۱)

ولی نعمت ما

(شیخ اسدالله طیار) حضرت ولی عصر علیه السلام ولی نعمت ما هستند و باید او را شناخت و شناساند. (۲)

در وقت تشریف از حضرت صاحب علیه السلام چه سؤالی بکنیم؟

(آیت الله بهجت) مهم این است که در وقت تشریف از آن حضرت سؤال کنید که اولاً: آیا ظهور و فرج عمومی آن حضرت دور است یا نزدیک؟ اگر دور باشد تسلیم باشیم، و اگر نزدیک باشد به افراد با صلاح بگوییم که مهیا باشند. ثانیاً: به فرض دور بودن فرج از آن حضرت بخواهیم که آیا راهی برای ارتباط با آن حضرت هست؟ ... ما به کسانی که برای سفر حج با ما خدا حافظی کرده‌اند، این تذکر را داده‌ایم که اگر عینک بزنید ممکن است به خدمت آن حضرت برسید، و ملاقات حاصل شود. (۳)

این دیده نیست لایق دیدار روی تو چشمی دگر ده که تماشا کنم تو را

امام که غائب نیست!

(آیت الله الهی) حضرت ولی عصر علیه السلام که غائب نیستند، ما هم هیچ وقت بدون رابطه نیستیم، و ارتباط بین ما و حضرت همیشه وجود دارد. (۴)

۲. جان شیفته: ص ۷۱.

۴. الهیه: ص ۱۵۳.

۱. بهارانه: ص ۶۷.

۳. در محضر بهجت: ش ۱۳۲۲.

خشنودی و ناراحتی امام را می‌دانیم!

(آیت‌الله بهجت) هر چند حضرت حجت علیه السلام از ما غائب و ما از فیض حضور آن حضرت محرومیم، ولی اعمال مطابق یا مخالف دفتر و راه و رسم آن حضرت را می‌دانیم و این که آیا آن بزرگوار را با اعمال و رفتار خود خشنود، و سلامی هر چند ضعیف خدمتش می‌فرستیم، و یا آن حضرت را با اعمال ناپسند، ناراضی و ناراحت می‌کنیم.

با این که در مال آن حضرت تصرف می‌کنیم، دیده و شنیده نشده که حضرت در تصرف ما ترتیب اثر داده و در حیف و میل آن به کسی اعتراض نموده باشند. گویا مال آن حضرت را مال او نمی‌دانیم و گویا آن حضرت این مال را مال خود نمی‌داند که به ما اعتراض نمی‌کند! ^(۱)

تصرف روح در بدن

(آیت‌الله الهی) تصرف ولی عصره علیه السلام در بشریت مثل تصرف روح در بدن است، آن هم نه فقط برای ما، بلکه همه بشریت! ما همیشه تحت نظر حضرتیم. ارتباط ما با حضرت دائمی است. منتهی بعضی از انسان‌ها این ارتباط را درک نمی‌کنند و می‌شناسند و بعضی نمی‌شناسند و اگر ما نمی‌توانیم ارتباط را درک کنیم، چون ما دیدمان کم است، ما غایبیم. ^(۲)

پرتویی از امام زمان علیه السلام

(حاج اسماعیل دولابی) این که در روایت آمده است که هر کس که ادعای مشاهده امام زمان علیه السلام را کرد تکذیبش کنید، به این معناست که آن چه دیده است فقط پرتو مختصری از امام زمان علیه السلام است و مطلب خیلی بالاتر از این است. از

ای کلام
صالح
الله

۲. الهیه: ص ۱۵۲.

۱. در محضر بهجت: ش ۵۹۲.

طرف دیگر کسی که چیزی را دید، نباید به دیگران بگوید. لذا ما وظیفه تکذیب داریم، گرچه طرف ممکن است راست بگوید. (۱)

واسطه بین خالق و مخلوق

(آیت الله بهجت) امام زمان علیه السلام واسطه بین خالق و مخلوق است، رَشحاتی به این و مقداری به آن و قطراتی به دیگران می دهد. اگر هزار نفر هم از او استفاضه کنند و یا بیشتر، دست خالی بر نمی گردند. (۲)

قلب عالم وجود

(آیت الله شاه آبادی) رسیدن به مقام قرب پروردگار، اساسش اول قلب مبارک امام زمان علیه السلام است. امام زمان است که قلب عالم است و این ممکن نیست بدون اطاعت تحقق پیدا کند. وقتی حضرت ولی عصر علیه السلام مظهر تام پروردگار است همه جا حاضر و ناظر می باشند. حضرت هر چند غائب هستند، ولی ما پیش او حاضر هستیم. حضرت به افکار و اعمال و گذشته و آینده ما احاطه دارد. معنای انتظار ظهور هم همین است. (۳)

به خاطر گناهان ما خائف است!

(آیت الله بهجت) در زیارت حضرت غائب علیه السلام وارد شده است: «السلام عليك ايها المهدب الخائف» (۴)

سلام بر تو ای آراسته یمناک!

با این که اگر انسان خائن باشد، باید خائف باشد، و شخص مَهْدَب و بی گناه و

۱. مصباح الهدی: ص ۳۲۱
۲. بحار الانوار: ج ۹۹، ص ۲۱۵ - جمال السبوح، ص ۳۷
۳. در محضر بهجت: ش ۱۷۹۸
۴. آسمانی: ص ۲۳۲

پاک از کسی بیم ندارد، ولی آن حضرت با آن حریم پاک، از اظهار خود خائف است. بنابراین، از گناه ما و به خاطر اعمال ما است که آن حضرت هزار سال در بیابان‌ها در به در و خائف است.^(۱)

شریک اعمال

(حاج اسماعیل دولابی) آیا نمی‌دانی که امام زمان علیه السلام با ما در تمام اعمال خیر، شریک است؟ زیرا این اعمال، نیت‌های اوست، با همه شریک است. هر کس دو رکعت نماز می‌خواند یا یک عبادتی، کاسی روحی و ایمانی می‌کند او در آن شریک است، یا شریک القرآن، یا شریک الاعمال با همه شما شریک است و شریک خوبی هم هست. اگر آن شریک نباشد چیزی از شما پذیرفته نمی‌شود، قبولی کار شما به خاطر شرکت اوست. روح عالم است. شما تصور می‌کنید که زیبایی و شادابی روح شما مال خودت است، مال اوست! السلام علیک یا روح العالم. امام زمان علیه السلام شریک انبیاء است، شریک قرآن است.^(۲)

کمال انسانیت

(آیت‌الله الهی) دنیا هیچ وقت خالی از امام زمان علیه السلام نیست. اما ما آن آینه‌ای نیستیم که تصویر کامل را نشان دهد. ما هر کدام ممکن است قسمت‌هایی از اخلاق و رفتار و صفات حضرت را دارا باشیم، اما ایشان انسان کامل و کامل انسان‌هاست و این جا اشکال از آینه‌ها است که نمی‌تواند آن کامل انسان‌ها و کمال انسانیت را نشان دهد. آری، ایراد از ماست و گرنه ارتباط همیشه برقرار است. مسأله این است که آیا ما این ارتباط را می‌توانیم درک کنیم یا نه. شاید به همین دلیل است که به حضور حضرت در کنارمان یقین نمی‌کنیم.^(۳)

۱. طوبای محبت، ج ۳، ص ۲۸.

۲. در محضر بهجت: ش ۶۴۶.

۳. الهیه: ص ۱۵۶.

در دفتر امام جزء چه کسانی هستیم؟

(آیت الله بهجت) خدا می داند که در دفتر امام زمان علیه السلام جزء چه کسانی هستیم! کسی که اعمال بندگانه در هر هفته دو روز (روز دوشنبه و پنجشنبه) به او عرضه می شود. همین قدر می دانیم آن طوری که باید باشیم، نیستیم. ^(۱)

صاحب ولایت همواره در کنار توست!

(سید هاشم حداد) کسی که صبح از خواب برخیزد و احساس نکند که صاحب ولایت در کنار او و مشرف به حال اوست، اصلاً شیعه نیست. ^(۲)

جزیره خضرا کجاست؟

(آیت الله بهجت) سؤال: اخیراً کتابی نوشته شده درباره مثلث برمودا که مؤلف در آن سعی کرده که اثبات کند جزیره خضرائی که در روایت دارد که در آنجا با امام زمان علیه السلام ملاقات حاصل شده، ^(۳) همان مثلث برمودا است. آیا این تطبیق درست است و آیا جزیره برمودا همان جزیره خضراء است؟

پاسخ: امام در هر کجا که باشد، آنجا خضراء است. قلب مؤمن جزیره خضراء است، هر جا باشد حضرت در آنجا پا می گذارد. قلبها از ایمان و نور معرفت خشکیده است. قلب آباد به ایمان و یاد خدا پیدا کنید، تا برای شما امضا کنیم که امام زمان علیه السلام آنجا هست. ^(۴)

معرفتتان را زیاد کنید

(سید هاشم حداد) ایشان همان رویه استادشان سید علی آقا قاضی را داشتند و می گفتند: انسان باید از راه معرفت به آقا امام زمان علیه السلام برسد و اگر در معرفت قوی

۲. دلشده: ص ۲۶۲.

۴. در محضر بهجت: ش ۸۶۲.

۱. در محضر بهجت: ش ۷۸۰.

۳. رک: بحار الانوار: ج ۵۲، ص ۱۵۹.

شود، دیگر نیازی به زیارت جسمانی حضرت ندارد. در خودش آقا را می بیند و
حس می کند! و آن چه بر انسان واجب است، همین درک حضور معرفتی و نوری
آقا است نه حضور جسمانی.

ایشان کلمه یا صاحب الزمان از دهانشان نمی افتاد، آن هم یا صاحب الزمانی! از
ته دل! از همان حضور نزدیک و متحد با آن حضرت! می گفتند: امام زمان علیه السلام را باید
در قلب دید. می گفتند: شما نروید دنبال فتح و فتوحات و... سالک باید اول به
معرفت امام برسد و اگر به آن معرفت رسید، دیگر احساس نمی کند که امام از
خودش جداست. (۱)

توحید واقعی

(سید هاشم حداد) ظهور و غیبت امام، نباید برای تو تفاوتی کند، این توحید
است، این عرفان است. (۲)

ما امام زمان علیه السلام را خانه نشین کرده ایم!

(آیت الله بهجت) عرق ایمانی ما کجا و منزلت ایمانی امام زمان علیه السلام کجا، اگر ما در
نزد او کافر به حساب نیایم! چرا دستش را بسته ایم و خانه نشینش کرده ایم و اجازه
نمی دهیم خود را نشان دهد؟! آن آقا گفت: چرا برای تعجیل فرج دعا می کنید؟ آیا
می خواهید بیاید و او را هم بکشید؟! برای این که مزاحم خط و مرام و حکومت و
حاکمیت شما خواهد بود. آنان که سایر ائمه علیهم السلام را کشتند دیوانه که نبودند، بلکه
سبب آن بی دینی بود، آیا الان دیگر آن طور نیست؟! (۳)

۲. دلشده: ص ۲۶۵.

۱. الهیه: ص ۲۶۴.

۳. در محضر بهجت: ش ۹۰۸.

مظلوم‌ترین فرد عالم

حجة الاسلام آقای حاج سید مرتضی مجتهدی داستان جالبی به این صورت نقل می‌کنند:

مرحوم حجة الاسلام آقای حاج سید اسماعیل شرفی از شخصیت‌های دلسوخته‌ای بود که چند بار خدمت حضرت بقية الله الاعظم ارواحنا له الفدا مشرف شده بود. ایشان یکی از تشرفات خود را برایم این‌گونه نقل نمودند: به عتبات مقدسه مشرف شده بودم و در حرم مطهر حضرت سیدالشهداء علیه السلام مشغول زیارت بودم. چون دعای زائرین در قسمت بالا سر حرم مطهر امام حسین علیه السلام مستجاب است در آن جا از خداوند خواستم مرا به محضر مبارک مولایم حضرت مهدی علیه السلام مشرف گرداند و دیدگانم را به جمال بی‌مثال آن بزرگوار روشن نماید.

مشغول زیارت بودم که ناگهان سید بزرگواری ظاهر شد که شدیداً مجذوب او شدم، پس از سلام از ایشان سؤال کردم: شما کیستید؟ آقا فرمودند: من مظلوم‌ترین فرد عالم هستم.

من متوجه نشدم و با خود گفتم: شاید ایشان از علمای بزرگ نجف هستند و چون مردم به ایشان گرایش پیدا نکرده‌اند، خود را مظلوم‌ترین فرد عالم می‌دانند، در این هنگام ناگهان متوجه شدم که کسی در کنارم نیست.

این جا بود که فهمیدم مظلوم‌ترین فرد عالم کسی جز امام زمان علیه السلام نیست، و من نعمت حضور آن بزرگوار را زود از دست دادم. ^(۱)

چرا حال ما نسبت به امام زمان علیه السلام چنین نیست...

(آیت الله بهجت) چنانچه در اطاقی در بسته باشیم و بدانیم که قدرت بزرگی مثل آمریکا یا شوروی پشت در ایستاده و سخنان ما علیه یا له خود را می‌شنود و ضبط می‌نماید و به موقع علیه ما به اجرا می‌گذارد، چه قدر حال ما فرق می‌کند و مواظب

۱. شیفتگان حضرت مهدی علیه السلام: ج ۳، ص ۱۵۹.

سخنان خود می‌شویم، با این که آن‌ها را نمی‌بینیم ولی علم داریم و می‌دانیم که پشت در هستند؟! پس چرا حال ما نسبت به امام زمان علیه السلام چنین نیست در انجام آن چه بر له یا علیه او است؟ و هیچ با اهل تسنن که چنین اعتقادی را ندارند فرق نداریم؟! (۱)

دعای حضرت مهدی علیه السلام برای شیعیان

سید بن طاووس رحمته الله علیه چنین نقل می‌کند که سحرگاهی به سرداب مقدس وارد شدم، پس ناگاه صدای مولایم حضرت مهدی علیه السلام را شنیدم که برای شیعیان خود چنین دعا می‌فرمودند:

«اللهم ان شيعتنا خلقت من شعاع انوارنا و بقية طينتنا و قد فعلوا ذنوباً كثيرة اتكالا على حينا و ولايتنا فان كانت ذنوبهم بينك و بينهم فاصفح عنهم فقد رضينا و ما كان منها فيما بينهم فاصلح بينهم و قاص بها عن خمسنا و ادخلهم الجنة، فزحزحهم عن النار و لا تجمع بينهم و بين اعدائنا في سخطك؛ خدایا، شیعیان ما را از شعاع نور ما و بقیه طینت ما خلق کرده‌ای، آن‌ها گناهان زیادی با اتکاء بر محبت به ما و ولایت ما کرده‌اند، اگر گناهان آن‌ها گناهی است که در ارتباط با توست از آن‌ها بگذر که ما را راضی کرده‌ای و آن‌چه از گناهان آن‌ها در ارتباط با خودشان هست، خودت بین آن‌ها را اصلاح کن و از خمسی که حق ماست به آن‌ها بده تا راضی شوند و آن‌ها را از آتش جهنم نجات بده و آن‌ها را با دشمنان ما در سخط خود جمع نفرما» (۲)

امام خوشی و راحتی ندارد!

(آیت‌الله بهجت) چه مصائبی بر امام زمان علیه السلام که مالک همه کره زمین است و تمام امور به دست او انجام می‌گردد، وارد می‌شود، و آن حضرت در چه حالی است و ما در چه حالی؟! او در زندان است و خوشی و راحتی ندارد، و ما چقدر از مطلب غافلیم و توجه نداریم!

۲. برکات حضرت ولی عصر علیه السلام: ص ۴۲۳

۱. در محضر بهجت: ش ۱۰۰۴

گفتم فراق تا کی؟

گفتم که روی خوبت، از من چرا نهان است؟

گفتا تو خود حجابی، ورنه رُخِ عیان است

گفتم که از که پرسیم، جانا نشان کویت؟

گفتا نشان چه پرسی؟ آن گوی بی نشان است!

گفتم مرا غم تو، خوشتر ز شادمانی

گفتا که در ره ما، غم نیز شادمان است!

گفتم که سوخت جاتم، از آتش نهانم

گفت آنکه سوخت او را، کی تادی فغان است

گفتم فراق تا کی؟ گفتا که تا تو هستی

گفتم نفس همین است؟ گفتا سخن همان است

گفتم که حاجتی هست، گفتا بخواه از ما

گفتم غم بیغزا گفتا که رایگان است

گفتم ز (فیض) بپذیر این نیم جان که دارد

گفتا نگاه دارش، غمخانه تو چنان است

(فیض کاشانی)

فصل دوم

عقود و قرارداد
مختصر ظهور

امام عصر علیه السلام:

«لَوْ أَنَّ أَشْيَاعَنَا وَفَقَّهُمُ اللَّهُ لَطَاعَتِهِ عَلَى اجْتِمَاعِ مِنَ الْقُلُوبِ فِي
الْوَفَاءِ بِالْعَهْدِ عَلَيْهِمْ لَمَّا تَأَخَّرَ عَنْهُمْ الْيُسْرَ بِلِقَائِنَا»

«همانا اگر شیعیان ما، که خداوند آن‌ها را در اطاعت خویش یاری
دهد، در وفای به عهدی که برایشان است یکدل و مصمم بودند،
نعمت و خجستگی لقاء و دیدار ما از ایشان به تأخیر نمی‌افتد».

(بخارا لائوار: ج ۵۳، ص ۱۷۷)

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على سيدنا محمد
الطاهر المصطفى
الطيب الطيب
الطاهر المصطفى
الطيب الطيب
الطاهر المصطفى
الطيب الطيب

کشتار قبل از ظهور

(آیت الله بهجت) بعضی خیال می کنند، وقتی که حضرت ظهور می کند، کشتار واقع می شود، ولی چنین نیست بلکه کشتار قبل از ظهور آن حضرت است. (۱)
در روایتی آمده است: (۲) سفیانی، صد و هفتاد هزار نفر را در فلان محله یا منطقه عراق می کشد. (۳)

حکومت دین حق

(علامه طباطبایی) قرآن کریم در چندین آیه مزده چنان روزی را به اهل حق و حقیقت می دهد و می گوید، چنان چه به انبیاء سلف خبر دادیم، سرانجام دنیا به کام اهل تقوا خواهد بود. روزی خواهد رسید که معبود دیگری جز خدای یگانه در محیط بشریت وجود نداشته باشد و جز دین و آیین حق در عالم انسانی حکومت ننماید و نشانه ای از ردایل اجتماعی نباشد و سنت قطعی (اخبار نبی اکرم صلی الله علیه و آله و اهل بیت علیهم السلام) نیز همین معنا را مشروحاً بیان کرده و این دوره انسانی و آغشته به سعادت را روز ظهور و پس از ظهور حضرت مهدی علیه السلام معرفی نماید. (۴)

همه باید سایه ظلم و جور را احساس کنند

(آیت الله بهجت) از این خونریزی هایی که پیش از ظهور حضرت حجّت علیه السلام واقع می شود، معلوم می گردد که ظهور آن حضرت مانع از خونریزی است، چون همه

۱. ر. ک: بحار الانوار: ج ۵۲، ص ۱۸۲ - قرب الاسناد: ص ۱۷۰.

۲. ر. ک: بحار الانوار: ج ۵۲، ص ۲۳۷ - اختصاص: ص ۲۵۵ - تفسیر عیاشی: ج ۱، ص ۲۴۴.

۳. در محضر بهجت: ش ۵۸۷. ۴. ظهور شیعه: ص ۶۰.

طوعاً یا کرهاً^(۱) تابع آن حضرت خواهند شد. و نیز معلوم می شود که آن قدر باید ظلم و خونریزی صورت بگیرد که برای همه روشن گردد که «ملتت ظلماً و جوراً»^(۲) (زمین از جور و ستم پر شد). و همه اهل زمین در هر کجا که باشند احساس کنند سایه ظلم و جور بر سر آنهاست و همه جهانیان حتی کفار، در فشار ظلم و ستم به سر ببرند و به انتظار نجات و ظهور فرج و مصلح باشند.

ائمه علیهم السلام در روایات به ما خبر داده اند که: «خیلی از اهل ایمان و عقیده در اثر ابتلائات برمی گردند»^(۳). خدا کند ایمان ما تا آن وقت کافی بماند، وگرنه اگر ظهور هم نزدیک باشد ولی ایمان ما زایل شده باشد، دیگر ما را چه با ظهور آن حضرت و حضرت را چه با ما؟

... برای مؤمنین تثبیت در دین و ایمان و ثبات قدم تا ظهور آن حضرت، از ظهور آن حضرت مهم تر است.^(۴)

حلال شمردن حرام و جواز ترک واجبات، زمینه ظهور!

(علامه طباطبایی) سؤال: درباره ظهور حضرت ولی عصر علیه السلام در روایت چه آمده است: «لا یظهر الا و یظهر الفساد»؛ امام ظهور نمی کند مگر این که فساد آشکار گردد. همچنین در احادیث متعدد آمده است: «یملا الارض قسطاً و عدلاً بعد ما ملئت ظلماً و جوراً»^(۵).

بعد از این که زمین از ظلم پر می گردد، آن را با قسط و داد پر می کنند. آیا از این گونه روایات، استنباط نمی شود که نباید با فساد و ظلم و جور مبارزه نمود، تا زمینه ظهور فراهم گردد؟

پاسخ: لازمه این سخن، حلال شمردن حرام و جواز ترک واجبات است و مسلماً حضرت نمی خواهد که فساد کنیم تا بیاید و ما را گردن بزند.^(۶)

۱. خواسته و یا نخواستنه.
۲. طرائف: ج ۱، ص ۱۷۷.
۳. اعلام البوری: ص ۲۳۶، ۲۳۹ - الخرائج: ج ۳، ص ۱۱۷۱ - الصراط المستقیم: ج ۲، ص ۲۳۰، ۲۳۱.
۴. در محضر بهجت: ش ۵۹۲.
۵. رک: بحار الانوار: ج ۳۶، ص ۲۵۸.
۶. در محضر علامه طباطبایی: ص ۱۸۹.

فرج نزدیک است!

(آیت الله بهجت) یکی از اهل علم می گفت: من در علم حروف دست دارم، از آیه ای استفاده کرده ام که فرج نزدیک است و آن حضرت بعد از سال ۱۴۰۲ ه. ق ظهور می کند، و نیز می گفت که این مطلب را از چه آیه ای استفاده کرده است. علاوه بر این می گفت: در خواب دیدم که حضرت صاحب الزمان علیه السلام فرمود: از این جنگ ^(۱) بیشتر خونریزی می شود، ولی غصه نخور، خودم می آیم و اصلاح می کنم. حضرت استاد - مدظله - در این جا اضافه فرمودند: گویا شیعه از میان همه فرقه ها اولی به بلا هستند. ^(۲)

آیا در عصر ظهور همه مسلمان می شوند؟

(علامه طباطبایی) سؤال: آیا این مطلب که همه جهانیان در عصر ظهور مسلمان می شوند، درست است؟

پاسخ: خداوند متعال می فرماید:

«إِذْ قَالَ اللَّهُ يَا عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ قُمْ فَاَنْزِلْ عَلَيْنَا مَائِدَةً مِنَ السَّمَاءِ تَتَجَلَّىٰ لَكَ فِي السَّمَاءِ سَبْعُ سَبْعَاتٍ فَأَخَذْنَا مِنْهُ الْبَیِّنَاتِ الْوُجُوهَ فَأَنْزَلْنَاهُ فِي سَكِينَةٍ مِّنَّا وَقَوْلًا مِّنَّا يَا عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ خُذْهَا بِكَفِّئَتِنَا وَاصْرِفْ عَلَيْهَا آلَكَ مِنَ الَّذِينَ يَدْعُونَكَ إِلَىٰ طُغْيَانٍ كَثِيرٍ مِّنْ دُونِكَ أَلَّا تُخَافُ السَّامِرِينَ» ^(۳)

[یاد کن] هنگامی را که خدا گفت: ای عیسی، من تو را برگرفته و به سوی خویش بسالا می برم، و تو را از [آلایش] کسانی که کفر ورزیده اند پاک می گردانم، و پیروانت را بر کافران تا روز قیامت، برتری خواهم داد. آن گاه فرجام شما به سوی من است، پس در آن چه بر سر آن اختلاف می کردید میان شما داوری خواهم نمود.

ظاهراً این مطلب مخالف با این قسمت از آیه است که می فرماید: «وَ خَافِلُ الَّذِينَ اتَّبَعُوكَ فَوْقَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِلَىٰ يَوْمِ الْقِيَامَةِ»، زیرا این جمله می رساند که کفار تا

۲. در محضر بهجت: ش ۶۰۳.

۱. جنگ عراق علیه ایران.

۳. سوره آل عمران: آیه ۵۵.

روز قیامت وجود دارند. در روایتی نیز آمده است که: «امام زمان علیه السلام از آن‌ها جزیه می‌گیرد». (۱) و (۲)

خدا کام شیعیان را شیرین کند!

(آیت‌الله بهجت) خداوند کام همه شیعیان را با فرج حضرت غائب علیه السلام شیرین کند! شیرینی‌ها، تفکّهات زاید^(۳) بر ضرورت است، ولی شیرینی ظهور آن حضرت از اشدّ ضرورات است. خدا می‌داند که چه بلاهایی بدتر از این در زمان غیبت آن حضرت بر سر مسلمانان آمده و می‌آید! آلمان در مدت کوتاه، چهارده کشور اروپایی را شکست داد، که بزرگ‌ترین آن‌ها یونان بود و سقوط آن بیست و پنج روز طول کشید. بنابراین، ممالک اسلامیّه نزد آن‌ها هرکدام یک لقمه است، ولی پیشرفت به سرعت، لازمه‌اش غفلت از دشمن پشت سر است که خداوند هرکدام از قدرت‌های شرق و غرب را معذب و رقیب دشمن مقابل خود قرار داده است. و ظاهر این است که تا قیام حضرت حجت علیه السلام اسم اسلام باقی است.

«لا یبقی من الاسلام الا اسمه»^(۴) از اسلام جز اسم آن باقی نمی‌ماند.^(۵)

طوفان بلاها پیش از ظهور

(حاج اسماعیل دولابی) تلاطمات و ناآرامی‌هایی که در روزگار ما در سراسر عالم بروز نموده است حاوی بشارت بزرگی است. جهان از درد زایمان به خود می‌پیچد و عن قریب فرزندی را بیرون خواهد داد.

۱. رک: بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۳۷۵. ۲. در محضر علامه طباطبایی: ص ۱۸۹.
 ۳. تمسّعات و برخورداری‌های افزون بر مقدار نیاز.
 ۴. اصل عبارت حدیث به این صورت است: «سیاتی علی امتی [الناس] زمان لا یبقی من القرآن الا رسمه، و من الاسلام الا اسمه»؛ (زمانه‌ای بر امت من [مردم] خواهد آمد که از قرآن به جز نوشته آن، و از اسلام به جز نام آن باقی نخواهد ماند). رک: کافی: ج ۸، ص ۳۰۸ - ثواب الاعمال: ص ۲۵۳.
 ۵. در محضر بهجت: ش ۶۱۹.

قبل از بارش باران، تندبادی برمی خیزد و غبار زیادی برپا می کند، همه خس و خاشاک ها و آشغال ها را از روی زمین جارو می کنند اما اگر کمی صبر کنیم باد آرام می گیرد و باران می بارد و سپس ابرها کنار می روند و هوا لطیف و آفتابی می شود. آشوب ها و نابسامانی هایی که در روزگار ما در سراسر جهان پدیدار شده است نزدیک شدن هوای لطیف و آسمان صاف و آفتابی عصر ظهور را بشارت می دهد. سواری که از دور می آید، پیش از آن که خودش برسد و دیده شود، گرد و غباری که از زیر پای اسبش برمی خیزد دیده می شود. گرد و غبار آشوب ها و ناآرامی های جهان در روزگار ما، خبر از نزدیک شدن فارس الحجاز؛ یعنی امام زمان علیه السلام می دهد. (۱)

قضایوت بدون شاهد و دلیل

(حاج اسماعیل دولابی) در مورد امام زمان علیه السلام در روایات آمده است که بحکم بحکم داود؛ با حکم حضرت داود علیه السلام حکم می کند.

حضرت داود حکم غیبی صادر می کرد و به شواهد و ادله وابسته نبود. در زمان حضرت داود شخص فقیری مدت ها از خداوند رزق حلالی می طلبید. روزی گاوی در خانه او را شکست و داخل شد. او هم بر این اساس که دعایش مستجاب شده است گاو را سر برید و گوشت آن را کباب کرد و با خانواده اش خوردند. صاحب گاو که به دنبال گاوش می گشت فهمید که آن شخص فقیر گاو را کشته و مصرف کرده است. پس او را نزد حضرت داود برد و حضرت داود از آن شخص فقیر علت کارش را پرسید، او هم گفت: من هفت سال بود که دعا می کردم خدا رزق حلالی مرحمت کند، وقتی گاو در را شکست و داخل شد با خود گفتم: دعایم مستجاب شده است؛ لذا آن را سر بریدم و با خانواده ام خوردیم.

حضرت داود به صاحب گاو فرمود: از شکایتت صرف نظر کن، صاحب گاو

۱. مصباح الهدی: ص ۳۲۴.

عصبانی شد و اعتراض کرد که این چه نحو قضاوت کردن است. حضرت داوود به او فرمود: علاوه بر آن، نصف دارائیت را هم به او بده. صاحب گاو به شدت برآشفته. حضرت داوود فرمود: تمام دارائیت را به او بده. در بین مردم در اثر این حکم سر و صدا بلند شد. حضرت داوود همراه با مردم بر سر قبر پدر کسی که گاو را کشته بود حاضر شد و او را زنده کرد و علت مرگش را از او جویا شد. او گفت: پدر این صاحب گاو غلام من بود. او مرا کشت و تمام دارائیم را هم تصاحب کرد. در نتیجه روشن شد علاوه بر این که تمام دارایی صاحب گاو متعلق به آن شخص فقیر است، خود صاحب گاو و فرزندانش هم بچه‌های غلام پدر او هستند و متعلق به او می‌باشند، امام زمان علیه السلام هم این‌گونه حکم می‌کند. (۱)

قساوت دل‌ها از علائم ظهور

(آیت‌الله بهجت) با این که اندوه و شادی مؤمن به دیگر مؤمنان سرایت می‌کند چرا ما با این همه بلاها و مصائب که بر اهل ایمان وارد می‌گردد، بی تفاوت هستیم. یا ما ایمان نداریم یا آن‌ها، و یا قلب‌ها قسی شده است. در روایت است که ظهور قائم آل محمد علیهم السلام «بعد قسوة القلوب»؛ (۲) (بعد از قساوت دل‌ها) خواهد بود. (۳)

اگر بگویند: امام فردا ظهور می‌کند، هیچ استبعادی ندارد!

(آیت‌الله بهجت) علائمی اعم از حتمیه و غیر حتمیه برای ظهور آن حضرت ذکر کرده‌اند، ولی اگر خبر دهند فردا ظهور می‌کند، هیچ استبعاد ندارد. لازمه این مطلب آن است که در بعضی از علائم بدا صورت می‌گیرد، و بعضی دیگر از علائم حتمی هم مقارن با ظهور آن حضرت اتفاق می‌افتد. آیا ما طاقتش را داریم که سفیانی در پنج جا مستولی شود و هر حسن و علی...

۱. مصباح الهدی: ص ۳۲۵.

۲. رک: بحار الانوار: ج ۵۱، ص ۳۶۰ - احتیاج: ج ۲، ص ۴۷۸ - کمال الدین: ج ۲، ص ۵۶۱.

۳. در محضر بهجت: ش ۳۱۷.

نام را بکشد، در حالی که آن‌ها می‌گویند: پدران ما اشتباه کردند و نام ما را حسن و علی گذاشتند، ما چه گناهی داریم!؟ و این وضع هشت ماه طول بکشد. خدا کند ولو با تقیه از طریقه اهل حق و اهل بیت علیهم السلام مخدول و منحرف و محروم نشویم. گرفته شدن ایمان از اهل ایمان از کشته شدن آن‌ها بدتر است. در روایت است که فتنه‌هایی بر اهل ایمان می‌آید:

«قطع الليل المظلم»^(۱).

همانند پاره‌های شب تاریک.

ما این همه ابتلائات را می‌بینیم و می‌گوییم: آیا «فتن قطع الليل المظلم» راست است، یا نه!؟ و آیا - نعوذ بالله - طریقه حقه اهل بیت علیهم السلام حق است، یا باطل!؟ با این همه اتفاقات که می‌بینیم و برای ما پیش‌بینی و پیشگویی کرده‌اند، باز هم شک و تردید داریم!^(۲)

هرچه ظهور نزدیک‌تر، بلا بیشتر!

(آیت الله بهجت) هرچه زمان ظهور حضرت صاحب الامر علیه السلام نزدیک‌تر شود، بلاها بیشتر می‌شود. هنوز بلاها بعد از این است. سفیانی هشت ماه به اسم می‌کشد! ابوسفیان و اولادش ظالم، و علویون و اولادشان مظلوم آن‌ها بودند، آن حضرت می‌آید و از ظالمین برای مظلومین انتقام می‌گیرد، انتقام خونین. حالا ما در راحتی و نعمت هستیم! خدا بلاها را رفع و به مبتلایان یقین و صبر عنایت کند.^(۳)

علم و حلم انسان‌ها

(حاج اسماعیل دولابی) امام زمان علیه السلام اگر دست بر سر ما بکشند علم و حلم را به درون ما می‌ریزند.^(۴)

۱. بحار الانوار: ج ۳۲، ص ۲۲۸ - امالی مفید: ص ۴۵ - النیقین: ص ۲۲۱.

۲. در محضر بهجت: ش ۱۲۸۸. ۳. در محضر بهجت: ش ۱۳۵۰.

۴. مصباح الهدی: ص ۳۱۸.

زمان ظهور، زمان دارایی محض است

(آیت الله بهجت) «تفالوا بالخیر، تجدوه ان شاء الله»؛^(۱) قال به نیکی بزنید، تا به

خواست خدا بیایید.

زمان ظهور، زمان دارایی محض است. در روایت است:

«تظهر الارض کنوزها».^(۲)

زمین، گنج‌هایش را آشکار می‌سازد.

احتمال دارد معادن را هم شامل بشود، نه تنها آنچه مردم در زیر زمین پنهان کرده‌اند. گنج‌های زیر زمین از عجایب است. معادن و گنج‌هایی که هنوز کشف نشده، همگی در زمان ظهور حضرت صاحب‌الامر^(ع) ظاهر می‌شود.^(۳)

زمین در عصر ظهور

(حاج اسماعیل دولابی) زمین ظهور حضرت ولی عصر^(ع) غیر از زمین دنیاست.

یوم تبدل الارض غیر الارض؛ روزی که زمین به زمین دیگری بدل می‌شود.

حضرت حجت^(ع) پس از ظهور می‌فرماید: یا اهل العالم من اراد ان ينظر الی آدم،

نوح، ابراهیم، موسی، عیسی، محمد، علی، حسن... فلینظر الی: ای اهل عالم هر کس

می‌خواهد به آدم، نوح، ابراهیم، موسی، عیسی، محمد، علی، حسن... نظر کند، پس به

من بنگرد.

تا کسی حق بین نشود، یعنی حضرت را نبیند، وارد قیامت نمی‌شود.^(۴)

۱. این حدیث عبارت است از: «تفالوا بالخیر، تنجح»؛ (قال نیک بزن، تا کامیاب گردی). غیرالحکم:

ص ۱۰۲، ج ۱۸۵۷.

۲. بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۲۳۷ - ارشاد: ج ۲، ص ۳۸۱ و ۳۸۲ - اعلام الوری: ص ۴۶۲ و ۴۶۴.

۳. در محضر بهجت: ش ۱۵۵۸. ۴. مصباح الهدی: ص ۳۱۸.

چرا همه می خواهند که حضرت مهدی علیه السلام بیاید؟

(آیت الله بهجت) «یملأ الارض قسطاً و عدلاً، بعد ما ملئت ظلماً و جوراً».^(۱)

حضرت مهدی علیه السلام پس از ظهور از زمین را پر از عدل و داد می کند، بعد از آن که زمین از ظلم و جور پر شده باشد.

یعنی بدون عدل، کار مردم درست نمی شود، و جامعه و افراد اجتماع جز با آمدن آن حضرت اصلاح نمی گردد. با این که این مطلب خیلی روشن است که این انسان عادل می تواند عدل را اختیار کند و روی زمین گسترش دهد، و این قضیه از قضایایی است که قیاسات آنها معها و نیاز به استدلال ندارد. با این حال، چرا همه می خواهند او بیاید؟ چون همه فهمیده اند به ظلم گرفتارند و همه پی برده اند که علاج آن ها اجرای عدل و رعایت حقوق است، لذا همه به زبان حال می گویند: عادل بیا!^(۲)

استواری اصحاب امام زمان علیه السلام

(حاج اسماعیل دولابی) در همه زمان ها سیصد و سیزده نفر ابدال وجود دارند که اصحاب امام زمان علیه السلام هستند و میخ های خیمه زمینند. المؤمن کالجبل الراسخ؛ مؤمن مانند کوه استوار است. والجهال او تادأ؛ و خداوند کوه ها را میخ های زمین قرار داد. نمی دانید در آینده دنیا چه می شود. یک نفر نمی ماند که امام حسین علیه السلام را دوست نداشته باشد. از پنجاه سال پیش شروع شد و وقتی به بچه های شما برسند نمی دانید چه می شود! چون قرآن مال کافه ناس و همه بشر است، خورشید قرآن که آمد همه عالم را زیر سایه خود گرفت. ولو بعضی بگویند ما مسیحی یا یهودی یا... هستیم قرآن اعتنا نمی کند و می گوید تو مال منی. خوش به حال شما که اقرار دارید و خودتان با میل و رغبت این شراب را می نوشید، آن ها را هم به زور به حلقشان می ریزند. عن قریب صدا بلند می شود. امام صادق علیه السلام فرمود: یصلح الله امره فی لیلۃ؛

۱. با اندکی تفاوت: بحار الانوار، ج ۵۱، ص ۲۹ - علل الشرایع: ج ۱، ص ۱۶۱.

۲. در محضر بهجت، ش ۱۶۵۷.

خداوند امر و لیس را در یک شب اصلاح می کند. و سایلش هم امروز هست. تلفن، تلکس، رادیو، تلویزیون، ماهواره و... زمین یک مرتبه پاک می شود. همه خلق خسته شده اند و شب و روز عقب صلح و نجات می گردند و به محض این که اعلام شد همه زود قبول می کنند. وقتی مضطر شدند زود قبول می کنند. (۱)

غلبه اسلام بر ادیان در عصر ظهور

(آیت الله بهجت) قرآن شریف می فرماید: ﴿هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَىٰ وَ دِينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ﴾ (۲)

اوست کسی که پیامبرش را همراه با هدایت و دین حق فرستاد، تا بر تمامی ادیان چیره گرداند، هر چند برای مشرکان ناخوشایند باشد.

ولی تاکنون که دین او بر همه ادیان الهی غلبه نکرده است، چه در زمان رسول اکرم صلی الله علیه و آله و یا اوصیای او علیهم السلام، و منظور از غلبه اسلام بر ادیان، غلبه برهانی هم نیست، زیرا در زمان حضرت رسول اکرم صلی الله علیه و آله هم چنین غلبه ای وجود داشت. بنابراین، مراد غلبه تکوینی است، نه غلبه تشریحی، پس باید زمانی باشد که دین اسلام بر ادیان غلبه تکوینی کند، و آن بعد از ظهور حضرت حجت علیه السلام است. (۳)

همچنین از این آیه شریفه استفاده می شود که مخالفین حضرت غائب علیه السلام مشرکند؛ زیرا می فرماید: ﴿وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ﴾ (۴)

مقام شیعیان امام زمان علیه السلام

(کل احمد طهرانی) حضرت سیدالشهدا علیه السلام در توصیف مقام والای شیعیان امام زمان علیه السلام می فرمایند: آنها اصحاب من هستند. آقا رسول الله صلی الله علیه و آله نیز فرموده اند که: ایشان برادران من هستند. در حقیقت، سید و سیزده نفر اصحاب خاص

۱. مصباح الهدی: ص ۳۲۲.

۲. ر. ک: اصولی کافی: ج ۱، ص ۴۳۲ - بحار الانوار: ج ۲۳، ص ۴۱۸.

۳. در محضر بهجت: ش ۱۷۵۶.

حضرت، یک نفرند. چون دل‌هایشان یکی است و قلوبشان آینه حضرت شده است. اما بر حسب ظاهر، در طول زمان و مکان تکثر پیدا کرده‌اند. (۱)

نزدیکی ظهور و بشارت به پیران

(آیت الله بهجت) ما تاکنون به جوان‌ها بشارت می‌دادیم که ظهور حضرت بقیه الله الاعظم علیه السلام را درک خواهند کرد، ولی اینک به پیرها هم بشارت می‌دهیم که دوران ظهور را خواهند دید! (۲)

در عصر ظهور، دادوستدها از بین می‌رود

(حاج اسماعیل دولابی) امام زمان علیه السلام که بیاید، معاملات کم می‌شود. همه رو به ایثار می‌روند، با هم دوست می‌شوند، همه می‌بینند سفره مال یک نفر است، زندگی بخش یک نفر است، نورانیت همه از یک جا است، ارواح یکی هستند. آن وقت دیگر داد و ستد و من و توپی از بین می‌رود. همه آسوده می‌شوند. همه چیز خوب می‌شود. (۳)

ظهور جمال الهی

(حاج اسماعیل دولابی) آخر الزمان که بشود همه انبیاء و اولیا با او - حضرت مهدی علیه السلام - می‌آیند و او هم با آنهاست. مؤمنینی که طالب هستند هم، زنده می‌شوند. یا اکنون در خواب و غفلت هستند و از این حالت در می‌آیند و او را ملاقات می‌کنند. اسم آن رجعت است. اول، ظهور است و سپس رجعت. ظهور این است که ان شاء الله جمال خدا و جمال اولیاء خدا را در قلبت مشاهده کنی، آن برای شما ظهور است. (۴)

۲. حدیث وصال: ص ۱۲۳.

۴. طوبای محبت: ج ۳، ص ۴۸.

۱. رند عالم‌سوز: ص ۲۸۱.

۳. طوبای محبت: ج ۲، ص ۸۲.

ظهور امت

(آیت‌الله الهی) رؤیت فردی را ظهور انفرادی می‌گویند، اما ظهور اجتماعی شرایط می‌خواهد. این ظهور وقتی واقع می‌شود که امت ظهور پیدا کند. ما یازده امام‌مان شهید شد، دیگر کافی است برای همین دوازدهمی نباید بیاید و کشته شود. امت باید ظهور پیدا کند بعد امام بیاید و آن‌ها را رهبری کند.^(۱)

اصلاح فکرها و دل‌ها

(آیت‌الله الهی) همان‌طور که الان دنیا با ظلم پر شده، با همین کیفیت با عدل پر خواهد شد. منتهی اداره کردن و کنترل این عدالت از ما ساخته نیست. ما آن‌جا به بن‌بست خواهیم رسید، آن‌جا حضرت نیازی به جنگ و جدل و طبل و شیپور ندارد. طبل و شیپورش قبلاً زده شده، ما خواهیم زد. ایشان می‌آید و رهبری می‌کند. این‌طور نخواهد بود که ما توپ‌خانه راه بیاندازیم، آن‌ها بزنند، ما بزنیم و غلبه کنیم و دنیا را به خاک و خون بکشیم. ما با مغز آن‌ها کار داریم که این اسلحه را مصرف خواهند کرد. ما با هواپیمایی که بمب اتم می‌اندازد کار نداریم، ما با مغز آن خلبان کار داریم.^(۲)

امت باید آماده باشند.

(آیت‌الله الهی) ظهور انفرادی زمینه ظهور اجتماعی است وگرنه اگر امت آماده نباشد و او بیاید همان بلایی سرش خواهد آمد که سر یازده معصوم دیگر آمد.^(۳)

۲. الهیه: ص ۱۶۳.

۱. الهیه: ص ۱۶۳.

۳. الهیه: ص ۱۶۶.

عصر ظهور، عصر فطرت

(حاج اسماعیل دولابی) آخرالزمان، همان فطرت را می‌گویند. اول زمان هم که آمد همان فطرت بود. امامان غائب است؛ یعنی فطرت‌مان غائب است. اصلاً این دو، یعنی اول زمان و آخرالزمان هم جنس و نزدیک هم هستند و همه‌اش نور و طینت آن‌هاست. طینت و فطرت، هر دو یکی است. این‌ها از اول که آدم آمد، بود اما بعدها مردم گیج شدند و آن را رها کردند و در دنیا فراموش شد؛ تا وقتی که به ما رسید و دنیا دیگر جنجال شد. امام غائب هم که گفتیم یعنی فطرت، غائب شد. حکمت الهی است که دیگر او را ندیدند. چون مردم مشغول دنیا شدند؛ یعنی از فطرت بیرون آمدند. نمی‌بینی آخ و اوخ می‌کنیم! والا اگر در فطرت بودم که نمی‌دانستم آخ و اوخ چیست؟! در فطرت، خوابیده بودیم، و در نور عصمت زندگی می‌کردیم اما از فطرت، بیرون افتادیم و داریم دست و پا می‌زنیم و دنبال یک نفر می‌گردیم. آقایمان هم که غائب شد همه گفتیم غائب است و اصلاً هیچ شکی در غیبتش نداریم.

... آن وقتی که او در آخرالزمان ظاهر می‌شود، مردم فطرتشان پیدا می‌شود. (۱)

حکم به باطن نه به ظاهر

(سید هاشم خداداد) هر وقت هم حضرت ظهور کلی بفرمایند، حکم به باطن می‌کنند نه به ظاهر. تا قبل از ظهور همه مأمور به ظاهر هستند، ولی ایشان که آمدند حکم به باطن می‌کنند و اولین کسانی که با ایشان بیعت می‌کنند، همان عرفا هستند که حضرت را از باطن درک می‌کنند. (۲)

آیا وقت ظهور نزدیک است؟!

حجة الاسلام والمسلمین شیخ محمد باقر ملبوبی صاحب کتاب «الوقایع والحوادث» خوابی را که خود از مرحوم آیت الله سید محمد گلپایگانی رحمته الله شنیده‌اند

۱. طربای محبت: ج ۲، ص ۱۵۳.

۲. دلشده: ص ۲۶۵.

چنین بیان می‌نمایند: حجة الاسلام مرحوم سید محمد گلپایگانی فرزند آیت‌الله سید جمال گلپایگانی رحمته فرمود: پس از فوت مرحوم پدرم، شبی در عالم خواب ایشان را دیدم، پس در اطاقی که مفروش به زیلو و فاقد اثاث بود نشسته بودند. گفتم: پدر! اگر خیری نیست ما هم به دنبال کارمان برویم؟ وضع طلبگی در گذشته و حال، همین است که می‌دانی. پدرم فرمود: پسر، حرف مزن! هم اکنون حضرت ولی امر (روحی فداه) تشریف می‌آورند. چند لحظه‌ای نگذشت که از جا برخاست. لذا متوجه شدم محبوب کل عالم، حضرت مهدی علیه السلام تشریف آوردند. بعد از عرض سلام و جواب آن حضرت، قبل از این که من حرفی بزنم، حضرت فرمودند: سید محمد! مقام پدرت این حجره محقر نیست، بلکه مقامش آن جا است و به محل مورد اشاره حضرت نگاه کردم، پس قصری باشکوه و ساختمانی با عظمت که قابل توصیف نبود دیدم، و خوشحال شدم. آن‌گاه عرض کردم: یا بن رسول الله! آیا وقت ظهور شما رسیده است تا دیدگان همه به جمال و صورتان روشن شود؟ امام فرمودند: «لم تبق من العلامات الا المحتومات و ربما اوقعت فی مدة قليلة، فعلیکم بدعاء الفرج؛ از علامت ظهور فقط علامات حتمی مانده است و شاید آن‌ها نیز در مدتی کوتاه به وقوع پیوندند، پس بر شما باد که برای فرج دعا کنید»^(۱).

رجعت

رجعت بین ظهور و قیامت

(علامه طباطبایی) روز رجعت مسیر نظام دنیوی متوجه به سوی روزی است که در آن روز آیات خدا به تمام معنا ظهور و بروز پیدا می‌کند. روزی که دیگر خدای سبحان نافرمانی نمی‌شود. لا یعضی الله فیه.

بلکه با خلوص، عبادت می‌شود. روزی است که بعضی از اموات که به خوبی و یا بدی برجسته بودند، دوباره به دنیا برمی‌گردند تا میان حق و باطل حکم شود و این معنا به ما می‌فهماند که روز رجعت، خود، یکی از مراتب روز قیامت است. هر چند که از نظر ظهور، به روز قیامت نمی‌رسد. چون در روز رجعت تا اندازه‌ای شر و فساد امکان دارد ولی در قیامت هیچ شر و فساد راه ندارد. اما روز ظهور حضرت مهدی علیه السلام این روز، روزی است که حق ظاهر می‌شود هر چند در آن روز نیز شر و فساد تا اندازه‌ای وجود دارد. بنابراین می‌توانیم چنین بگوییم که روز ظهور مهدی علیه السلام هم متعلق به روز رجعت شده است. البته، اول ظهور حضرت مهدی علیه السلام است و بعد رجعت. و در هر دو، حق ظاهر می‌شود و تا اندازه‌ای نیز در آن زمان وجود دارد.

ولی حق در رجعت بیشتر از روز ظهور متجلی می‌شود و فساد نیز در آن کمتر است. در قیامت هم که شر و فساد اصلاً راه ندارد و حق به تمام معنا ظاهر می‌شود. ظهور حضرت بقیة الله علیه السلام مرحله آخر دنیا و چسبیده به عالم آخرت است. عالم دنیا یعنی عالم فساد، و عالم آخرت یعنی برجیده شدن فساد. رجعت بین ظهور و قیامت است و بنابراین ظهور حق در آن بیشتر و فساد در آن کمتر است.

به نظر حضرات معصومین علیهم السلام ایام خدا (روزی که خواسته‌های خدا بیشتر عمل می‌شود) سه روز است: روز ظهور مهدی علیه السلام و روز رجعت، روز قیامت.

چنان‌که ملاحظه می‌شود اتحاد این سه روز بر حسب حقیقت و اختلاف آن‌ها از نظر مراتب ظهور باعث شده که در تفسیر ائمه علیهم السلام که بعضی از آیات گاهی به روز قیامت، و گاهی به روز رجعت و گاهی به روز ظهور حضرت مهدی علیه السلام تفسیر شود. و چنین روزی فی نفسه ممکن است و منکر آن هیچ دلیلی بر نفی آن ندارد. (۱)

رجعت در قرآن کریم و روایات

(علامه طباطبایی) سؤال: آیا در قرآن کریم، آیه‌ای در رابطه با «رجعت» وجود دارد؟

پاسخ: چندین آیه در این رابطه وجود دارد. یکی از آیاتی که بر رجعت دلالت دارد، این آیه است که خداوند متعال می‌فرماید: «وَيَوْمَ نَحْشُرُ مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ فَوْجًا مِمَّنْ يَكْذِبُ بِآيَاتِنَا فَهُمْ يُوزَعُونَ» (۲).

و روزی که در آن از هر امتی، گروهی از کسانی را که آیات ما را تکذیب می‌کردند، محشور می‌گردانیم، و نگاه داشته می‌شوند تا همه به هم پیوندند.

مقصود از این آیه شریفه، قیامت نیست، چون با کلمه «مِنْ» تبعیضیه می‌فرماید: «مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ فَوْجًا»؛ یعنی از هر امتی، دسته‌ای را محشور می‌گردانیم، در حالی که قرآن کریم در رابطه با حشر روز قیامت می‌فرماید: «وَحَشَرْنَاهُمْ فَلَمْ نُغَادِرْ مِنْهُمْ أَحَدًا» (۳).

و همه را گرد می‌آوریم و هیچ‌یک را فروگذار نمی‌کنیم. (۴)

۱. تفسیر المیزان: ج ۱۲، ص ۲۳.
۲. سوره کیف: آیه ۲۷.
۳. در محضر علامه طباطبایی: ص ۱۹۰.

۴. سوره نمل: آیه ۸۳.

تعبیر «رجعت» در زیارت جامعه کبیره

(علامه طباطبایی) سؤال: مقصود از دو تعبیر «ایاب» و «رجعت» که در زیارت جامعه کبیره می‌فرماید: «مؤمن بایابکم، مصدق بر رجعتکم»؛^(۱) (به بازگشت شما ایمان دارم، و رجعت شما را تصدیق می‌نمایم). چیست؟

پاسخ: منظور از این دو (ایاب و رجعت) یک چیز است، و مقصود همان رجعتی است که اول امام حسین علیه السلام بعد حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام و بعد حضرت رسول صلی الله علیه و آله بعد باقی ائمه علیهم السلام رجوع می‌نمایند، می‌باشد.^(۲)

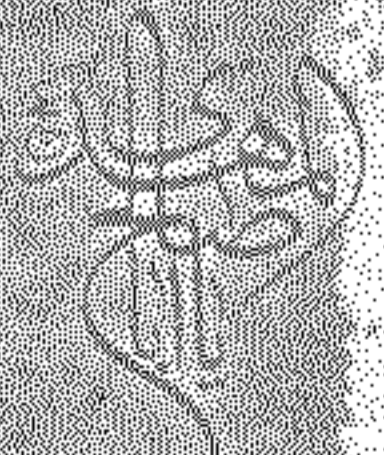
مرگ افراد و مسأله رجعت

(علامه طباطبایی) سؤال: بعد از مرگ و انتقال به عالم برزخ، بازگشت به دنیا و ماده چگونه ممکن است؟ و اخبار رجعت را چگونه می‌شود تصدیق کرد؟^(۳)

پاسخ: نقل شده که مرحوم سید نعمت‌الله جزایری رحمته الله در کتاب «انوار النعمانیه» فرموده است: «ششصد نصد دینی اعم از آیه، روایت، دعا و زیارت در رابطه با رجعت وجود دارد». البته روایات با هم تنافی دارند، ولی روی هم رفته قطعاً رجعت به معنای بازگشت به زندگی دنیا بعد از مرگ را اثبات می‌کنند. چنان که قرآن کریم نیز از موارد متعدد بر بازگشتن به دنیا بعد از مرگ تصریح کرده و بر مسأله رجعت صحه می‌گذارد. از آن جمله زنده شدن مردگان توسط حضرت عیسی علیه السلام است. همچنین قضیه بقره بنی اسرائیل می‌فرماید:

«وَ إِذْ قَتَلْتُمْ نَفْسًا فَاذْرَأْتُمْ فِيهَا وَ اللَّهُ مُخْرِجُ مَا كُنْتُمْ تَكْتُمُونَ ﴿۶۸﴾ فَكَلَّمْنَا اضْرِبُوهُ بِبَعْضِهَا كَذَلِكَ يُخَيِّ اللَّهُ الْمَوْتَى وَ يُرِيكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿۶۹﴾»^(۴)

و چون شخصی را کشتید، و درباره او با یکدیگر به ستیزه برخاستید، و حال آن که خدا، آن چه را کتمان می‌کردید آشکار گردانید. پس گفتیم: با قسمی از آن [گاه سر بریده را] به آن

۲. همان.

۱. بحار الانوار: ج ۱۰۲، ص ۱۳۱.

۳. مخفی نماند که قول به رجعت از مختصات مذهب شیعه است و اهل تسنن بدان معتقد نیستند.

۴. سوره بقره: آیات ۷۲ - ۷۳.

مقتول] بزنند [تا زنده شود]. این گونه خدا مردگان را زنده می کند، و آیات خود را به شما می نمایاند، باشد که بیندیشید.

مقصود از «فَقُلْنَا اضْرِبُوهُ بِبَعْضِهَا» ذم گاو است. و نیز در جریان دیگر می فرماید: «أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ خَرَجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَهُمْ أَلُوفٌ حَذَرَ الْمَوْتِ فَقَالَ لَهُمُ اللَّهُ مُوتُوا ثُمَّ أَعْيَاهُمْ» (۱).

آیا از حال کسانی که از بیم مرگ از خانه های خود خارج شدند، و هزاران تن بودند، خبر نیافتی که خداوند به آنان گفت: تن به مرگ بسپارید، آن گاه آنان را زنده ساخت. همچنین در قضیه حضرت عزیر رضی الله عنه می فرماید: «فَأَمَاتَهُ اللَّهُ مِائَةَ عَامٍ ثُمَّ بَعَثَهُ» (۲). پس خداوند او را به مدت صد سال میراند، آن گاه او را برانگیخت.

در بعضی از اخبار رجعت نیز آمده است: «عمر عالم صد هزار سال است، هشتاد هزار سال از آن حکومت آل محمد رضی الله عنهم، بیست هزار سال حکومت دیگران است». تا این که در آخر می فرماید: «چهل روز مانده به انقراض عالم، زمین از حجت خالی می گردد، و هرج و مرج عالم را فراموشی گیرد، و بعد از چهل روز در صور دمیده شده و قیامت برپا می گردد». (۳) و (۴).

رجعت جمعی از منتظران

(رجعی خیاط) ایشان معتقد بود که منتظران واقعی امام زمان علیه السلام پس از مرگ هنگام ظهور آن حضرت رجعت می کنند و همراه آن بزرگوار خواهند بود. از جمله کسانی که نام آن ها را در زمره اهل رجعت در زمان ظهور امام می برد: «علی بن جعفر رضی الله عنه» مدفون در قبرستان دربشت قم «و «میرزای قمی» مدفون در قبرستان شیخان قم بود. (۵)

۱. سوره بقره: آیه ۲۴۳.
 ۲. سوره بقره: آیه ۲۵۹.
 ۳. بحار الانوار: ج ۵۳، ص ۱۲۵.
 ۴. در محضر علامه طباطبائی: ص ۱۹۱.
 ۵. گمیای محبت: ص ۶۲.

تو قدم به چشم من نه

همه هست آرزویم که ببینم از تو رویی
چه زیان تو را که من هم برسم به آرزویی
به کسی جمال خود را ننموده‌ای و بینم
همه جا به هر زبانی بود از تو گفتگویی
غم و رنج و درد و محنت، همه مستعد قتلیم
تو بسر سر از تن من، بسر از میانه گویی
به ره تو بس که نالم، ز غم تو بس که جویم
شده‌ام ز ناله نالی، شده‌ام ز مویه مویی
همه خوشدل این که مطرب، بزند به تار چنگی
من از این خوشم که چنگی بزنم به تار مویی
چه شود که راه یابد، سوی آب تشنه‌کامی
چه شود که کام جوید، ز لب تو کام‌جویی
شود این که از ترحم، دمی از سحاب رحمت
من خشک لب هم آخر، ز تو تر کنم گلویی
بشکست اگر دل من به فدای چشم مستت
سر خم می سلامت، شکند اگر سبویی
همه موسم تفرج به چمن روند و صحرا
تو قدم به چشم من نه، بنشین کنار جویی

«رضوانی شیرازی»

فصل سوم

آداب ازبظاہر و
نیف مشظہران

● آداب و اسرار مسجد مقدس جمکران

● ملاقات با امام زمان

امام عصر علیه السلام:

«فَمَا يَحْبِسُنَا عَنْهُمْ إِلَّا مَا يَتَّصِلُ بِنَا مِمَّا نَكْرَهُهُ وَلَا نُؤْتِرُهُ مِنْهُمْ»؛

«پس ما را از ایشان - شیعیان - پوشیده نمی‌دارد، مگر همان

چیزهای ناخوشایندی که از ایشان به ما می‌رسد و ما از

آنها انتظار نداریم».

(بحارالانوار: ج ۵۳، ص ۱۷۷)

امام صادق علیه السلام:

«مَنْ سَرَّ أَنْ يَكُونَ مِنْ أَصْحَابِ الْقَائِمِ فَلْيَنْتَظِرْ وَلْيَعْمَلْ بِالْوَرَعِ وَ

مَحَاسِنِ الْأَخْلَاقِ وَهُوَ مُنْتَظَرٌ»؛

«هر کس دوست دارد که از اصحاب قائم باشد، باید که منتظر

باشد و ورع را پیشه سازد و به محاسن اخلاق عمل کند،

در حالی که منتظر است».

(بحارالانوار: ج ۵۲، ص ۱۲۰)

امام به سراغ شما می آید.

(آیت الله کشمیری) هر وقت متقی شدید، اجازه خدمت امام زمان علیه السلام رسیدن فراهم است.

(علامه طباطبایی) شما خوب باشید، امام زمان علیه السلام خودش سراغتان می آید. (۱)

تحصیل شرح صدر در عصر غیبت

(آیت الله بهجت) خدا کند راهی برای شرح صدر پیدا کنیم که به واسطه رئیس مان (۲) تحیر قلبی مان برطرف شود. فرج ولو یک ساعت باشد، مرحله بعد از آن روشنایی است. روشنایی هم فرج ما است، آیا هیچ فکر کرده ایم که راهی برای این مطلب پیدا کنیم؟ گویا ائمه ع علیهم السلام این مطلب را با ما اتمام حجت کرده اند و لذا فرموده اند: «برای فرج بسیار دعا کنید». (۳) البته نه لقلقه زبان؛ و نیز فرموده اند: «تمسکوا بالامر الاول»؛ (۴) به راه و رسم نخست عمل کنید.

یعنی در وقایع و رویدادهای تازه آن گونه که در گذشته عمل می کردید عمل کنید. ائمه ع علیهم السلام به ما یاد داده اند که به یقینات عمل کنیم، و هر جا یقین نداشتیم توقف و احتیاط کنیم. (۵)

۲. مقصود حضرت حجت علیه السلام می باشد.

۱. شیدا: ص ۲۲۲.

۳. اشاره به روایت منقول از حضرت ولی عصر علیه السلام: «اکثروا الدعاء بتعجیل الفرج؛ فان ذلك فرجکم»؛ (برای تعجیل فرج، بسیار دعا کنید؛ که همین [مابیه] گشایش [امور] شما است). ر.ک: بحار الانوار: ج ۵۲، ص ۹۲. کتاب الغیبة طوسی: ص ۲۹۰.

۴. بحار الانوار: ج ۵۲، ص ۱۳۳. کتاب الغیبة نعمانی: ص ۱۵۹.

۵. در محضر بهجت: ش ۲۲.

رفاقت با امام زمان (عج)

(آیت الله کشمیری) هر روز یک ساعت با حضرت خلوت کنید و به حضرت متوجه باشید. زیارت آل یاسین بخوانید «یا صاحب الزمان اغثنی»، «یا صاحب الزمان ادرکنی» و «المستعان بک یا بن الحسن» را زیاد بگویند تا خود به خود رفاقت حاصل شود. (۱)

نظارت دقیق امام زمان (عج) بر اعمال

(آیت الله بهجت) آیا نباید توجه داشته باشیم که ما رئیسی داریم که بر احوال ما ناظر است؟! وای بر حال ما اگر در کارهایمان او را ناظر نبینیم، و یا او را در همه جا ناظر ندانیم گناهان شخصی که در خلوت انجام می گیرد و ربطی به امور اجتماعی ندارد، استحقاق جهنم را دارد «الا يتوبه مناسبة للحال»؛ (مگر این که بعد از آن توبه ای مناسب حال، انجام گیرد).

عواقب گناهان اجتماعی که موجب تغییرات در جامعه و اختلال نظام و انحلال آن، و یا تحریم حلال و ترک واجب و یا مصادره اموال، هتک حرمت و قتل نفوس زکیه و ریختن خون مسلمانان و حکم به ناحق و... می شود، چگونه خواهد بود؟! با وجود اعتقاد به داشتن رئیسی که «عین الله الناظرة» است (۲) - آیا می توانیم از نظر الهی فرار کنیم و یا خود را پنهان کنیم؟! و هر کاری را که خواستیم انجام دهیم؟! چه یاسخی خواهیم داد؟ همه ادوات و ابزار را از خود او می گیریم و به نفع دشمن به کار می گیریم، و آلت دست کفار و اجانب می شویم و به آنها کمک می کنیم! چقدر سخت است اگر برای ما این امر ملکه نشود که در هر کاری که می خواهیم اقدام کنیم و انجام دهیم، ابتدا رضایت و عدم رضایت او را در نظر بگیریم و رضایت و خشنودی او را جلب نماییم! البته رضایت و سخت او در هر امری معلوم است، و ظاهراً منتهی به واضحات می شود، و در غیر واضحات و موارد مشکوک باید احتیاط کنیم.

۱. صحبت جانان: ص ۱۰۶.

۲. توحید صدوق (عج): ص ۱۶۷ - معانی الاخبار: ص ۱۶.

در همین اواخر اتفاق افتاده که شخصی در تقلید و تعیین مرجع شایسته شک و تردید داشت، در خواب چهره شخص مورد نظر را به او معرفی کردند. به نجف رفت و پس از مدتی حسرت و جو او را پیدا کرد.

همچنین برای بعضی اتفاق افتاده که در بقا بر تقلید یا عدول به حق تردید داشته‌اند، از قبر معصوم شنیده است که «باقی باش!».

البته هر کدام از این نقل‌ها قابل تکذیب است، ولی از مجموع این قضایا معلوم می‌شود که امام زمان عجل الله تعالی متوجه و مراقب ما است، و نمی‌توان گفت از احوال ما مطلع نیست و ما هر کار و یا هر چه را خواستیم، می‌توانیم آزادانه انجام دهیم. (۱)

وقت تشریف

(آیت الله انصاری همدانی) وقتی از ایشان می‌پرسند که چه وقت می‌توان به تشریف حضرت ولی عصر علیه السلام نائل شد، ایشان می‌فرمایند: زمانی که ظهور و غیبت آن حضرت برایت فرقی نکند. (۲)

خشنودی امام زمان علیه السلام میزان عمل است.

(آیت الله بهجت) در امور اجتماعی نباید به دیگران نگاه کنیم و از این و آن پیروی کنیم؛ زیرا افراد، معصوم نیستند، هر چند بزرگ و بزرگوار باشند؛ بلکه باید نگاه کنیم و ببینیم اگر خودمان تنها بودیم و دیگران نبودند آیا انجام می‌دادیم یا خیر؟ و نباید به دیگران کار داشته باشیم. ما نباید خود را با اهل سنت قیاس کنیم، ما باید رضا و میل امام زمان علیه السلام را در کارها به دست آوریم، چه در مصرف سهم امام و چه در کارهای اجتماعی دیگر. (۳)

۲. سوخته، ص ۲۵۵.

۱. در محضر بهجت: ش ۱۲۸.

۳. در محضر بهجت: ش ۱۲۶.

ذکر «یا ابا صالح المهدی»

(آیت‌الله کشمیری) همسرشان می‌گوید: ایشان شب‌های چهارشنبه به مسجد سهله می‌رفتند و تا صبح آن‌جا بودند. به مسجد کوفه هم می‌رفتند و تا صبح اعمال آن‌را انجام می‌دادند، فقط چیزی که در خاطرمان مانده، این است که حضرت ولی عصر^(ع) را زیاد صدا می‌کردند با عباراتی چون «یا ابا صالح المهدی». یکی از شاگردان ایشان نیز می‌گویند که مکرراً از ایشان زمزمه این عبارت را می‌شنیدم: یا حجة بن الحسن ادرکنی. (۱)

عنایت به ثابت‌قدمان

(آیت‌الله بهجت) در این زمانه این‌گونه قضایا نادر اتفاق می‌افتد. اگر اتفاق بیفتد! - ولی انصاف این است که در زمان خیلی نزدیک به ظهور که ظلم فراگیر می‌شود: «ملت ظالماً و جوراً» (۲) مظنون است بلکه بالاتر از ظن، به افرادی که پیش از ظهور در دین و ایمان باقی می‌مانند و ثابت‌قدم هستند، عنایات و الطاف خاصی می‌شود، تا از دین خارج نشوند، زیرا حضرت ولی عصر^(ع) تکیه‌گاه مردم است و کسانی که تکیه‌گاهشان او باشد، کوه ایمانند! گویا مردم تا زمان نزدیک به ظهور تصفیه می‌شوند:

«يقوم... بعد ارتداد اکثر القائلین بامامته» (۳)

بعد از بازگشت، بیشتر کسانی که به امامت او اعتقاد دارند، قیام می‌کنند.

قهرماً کسانی که از ابتلائات و آزمایش‌های الهی در آمده‌اند، الطافی ویژه از ناحیه آن حضرت شاملشان می‌گردد. (۴)

۱. شیدا: ص ۱۹۰
 ۲. اعلام‌الوردی: ص ۲۳۶ - خرائج: ج ۳، ص ۱۱۷۱ - الصراط‌المستقیم: ج ۲، ص ۲۳۰ - کفایة‌الأئمة: ص ۲۸۳
 ۳. در محضر بهجت: ش ۱۴۸

احتیاط در مسأله تشرف

(آیت الله کشمیری) ایشان نه تنها خود در مورد مسأله ملاقات با امام زمان علیه السلام ادعایی نداشتند، بلکه به ندرت هم پیش می آمد که قضیه تشرف فردی را تأیید کنند، حتی در مورد گذشتگان هم خیلی با احتیاط صحبت می کردند، ما چند بار خود شاهد بودیم در مورد کسانی که می آمدند و ادعای رؤیت می کردند، ایشان ابتدا تأملی می کردند؛ یعنی در درون خود به کند و کاو می پرداختند و بعد می فرمودند: این مسائل را جدی نگیرید. ^(۱)

در راه حقیقت ثابت قدم باشیم.

(آیت الله بهجت) بعضی از حیوانات مانند زنبور عسل و حیوانات شیرده به مردم منفعت می رسانند، انسان نیز ممکن است برای دین و مردم نافع باشد. اگر ما نیز به اندازه توان خود در هدایت مردم تلاش و کوشش کنیم، آیا امکان دارد که مورد عنایت «عین الله الناظره» ^(۲) و امام زمان علیه السلام نباشیم!

اگر در راه آن حضرت باشیم، چنان چه به ما بد و ناسزا هم بگویند و یا سخریه نمایند، نباید ناراحت شویم، بلکه همچنان در آن راه حق و حقیقت ثابت قدم و استوار بوده و در ناملايمات صبر و استقامت داشته باشیم. ^(۳)

مسأله تشرف را به اهلش واگذار کنید.

(آیت الله کشمیری) ایشان می فرمودند اگر شنیدید مثلاً فلان آقا ادعای رؤیت یا تشرف به خدمت حضرت را کرد، جدی نگیرید و این مسائل را به اهلش بسپارید. چرا که فقط اهل فن می دانند که ادعایی که یک نفر می کند با موازین شرع مطابقت دارد یا نه؟ زیرا ما ظاهر قضیه را می بینیم ولی آن ها که دستی در متون روایی دارند و

۱. شیدا، ص ۱۹۲. ۲. بحار انوار، ج ۲۶، ص ۲۴۰ - معانی الاخبار، ص ۱۶.

۳. در محضر بهجت، ش ۱۵۰.

با کلام اهل بیت مانوس هستند، کلام را می‌سنجند اگر درستی آن را دریابند تأیید می‌کنند وگرنه مسأله را به صراحت رد می‌کنند.^(۱)

امام زمان علیه السلام سر خداست

(آیت‌الله کشمیری) ایشان عقیده‌شان این بود که امام زمان علیه السلام سر خداست و ملاقات آن بزرگوار هم باز سر است و اگر کسی مدعی این قضیه بشود این معنی سر بودن را از بین خواهد برد. این اشاره هم در صحبت‌های ایشان بود که تشریف، یکی حالی و یک هدیه‌ای برای انسان می‌آورد که او عاگردن، آن را از بین خواهد برد.^(۲)

لزوم دعا برای تعجیل فرج و نتایج آن

(آیت‌الله بهجت) چه مصائبی بر امام زمان علیه السلام که مالک همه کره زمین است و تمام امور به دست او انجام می‌گردد، وارد می‌شود، و آن حضرت در چه حالی است و ما در چه حالی؟ او در زندان است و خوشی و راحتی ندارد، و ما بچقدر از مطلب غافلیم و توجه نداریم!

کسانی که در خواب و بیداری تشریف حاصل نموده‌اند، از آن حضرت شنیده‌اند که فرموده است: «برای تعجیل فرج من زیاد دعا کنید». خدا می‌داند تعداد این دعاها باید چقدر باشد تا مصلحت ظهور فراهم آید. قطعاً اگر کسانی در دعا جدی و راست‌گو باشند و به هم و ناراحتی اهل بیت علیهم السلام مهموم، و به سرور آنان مستبشر باشند، مَبْصِرَاتِی خواهند داشت و قطعاً مثل ما چشم‌پسته نیستند. باید دعا را با شرایط آن کرد. و توبه از گناهان از جمله شرایط دعا است، چنان که فرموده‌اند: «دَعَاءُ التَّائِبِ مُسْتَجَابٌ». دعای شخصی که توبه کند، اجابت می‌گردد.

نه این که برای تعجیل فرج دعا کنیم و کارهایمان برای تبعید^(۳) و تأجیل^(۴) فرج آن حضرت باشد!^(۵)

۱. شیدا: ص ۱۹۵.
۲. دور کردن.
۳. ضد تعجیل، به تأخیر انداختن.
۴. شیدا: ص ۱۹۵.
۵. در محضر بهجت: ش ۱۷۱.

این بساط را جمع کنید!

(آیت الله کشمیری) ایشان می فرمودند: ما با یکی از آقایان در نجف هم صحبت بودیم و مجالست داشتیم. بعد از مدتی شنیدم که عده‌ای از جوانان پاک‌دل و باصفا در شب‌های جمعه یا جمعه شب‌ها، خدمت آن آقا می‌روند و در مورد حضرت ولی عصر علیه السلام سؤال می‌کنند، ایشان هم پاسخ می‌دهد. من می‌گفتم: مسأله‌ای نیست، ایشان عالم درس خوانده‌ای هستند و باید به سوالات پاسخ دهند تا این مرحله اشکال ندارد. ولی اگر از این مرحله فراتر رود و آن‌هایی که به مجلس او می‌روند به این باور برسند که این آقا خدمت حضرت تشریف دارد، آن وقت خطرناک می‌شود. بعد آقای کشمیری می‌فرمودند: یک روز من به منزل آن آقا رفتم، دیدم ۷-۸ نفر از جوانان نشسته‌اند و مرتب گریه می‌کنند. بعد از این که مجلس تمام شد از او پرسیدم: تو به این جوانان گفته‌ای که تشریف نداری؟ گفت: نه، نگفته‌ام. پرسیدم: این‌ها اطلاع دارند که تو خواب امام زمان علیه السلام را هم ندیده‌ای؟ گفت: نه، گفتم: پس چرا اجازه می‌دهی که این جوانان با این صفای باطن و این اخلاص این قدر سرگردان باشند؟ این مسائل را که تو این‌گونه به آنان می‌گویی فکر می‌کنند و حی منزل است و فکر می‌کنند که این مسائل را از محضر حضرت پرسیده‌ای یا از جانب حضرت افاضه شده است و بعد با ناراحتی به او گفتم: این بساط را جمع کن. ^(۱)

طاعت و بندگی لازمه انتظار

(آیت الله بهجت) تنها انتظار فرج کافی نیست؛ تهیاً، بلکه طاعت و بندگی نیز لازم است. مخصوصاً با توجه به قضایایی که پیش از ظهور امام زمان علیه السلام واقع می‌شود، به حدی که: «ملاّت ظلماً و جوراً»؛ ^(۲) جهان مملو از ظلم و جور می‌گردد. خدا می‌داند که به واسطه ضعف ایمان بر سر افراد چه می‌آید. خدا کند ظهور آن حضرت با عافیت مطلقه برای اهل ایمان باشد و زود تحقق پیدا کند. مگر امکان دارد عافیت مطلقه بدون ایمان و طاعت و بندگی انجام گیرد؟ خدا به اهل ایمان توفیق دهد که از فتن مضلّه کناره‌گیری کنند. ^(۳)

۲. ر. ک: بحار الانوار، ج ۳۶، ص ۲۲۶، ۲۵۱.

۱. شیدا: ص ۲۰۹.

۳. در محضر بهجت: ش ۱۷۲.

این مردم صاحب دارند!

(آیت الله کشمیری) ایشان نظرشان، این بود که وقتی یک عده‌ای می‌آیند پیش شما و در ذهن شان ایجاد می‌شود که شما با حضرت ارتباطی دارید، همان‌جا باید خیلی صریح و آشکار بگویید که آقا جان این ظنی که شما نسبت به من دارید ظن درستی نیست، من هیچ ارتباطی با حضرت ندارم. این مردم صاحب دارند و اگر تو آن‌ها را به خود مشغول کنی، چگونه می‌خواهی جواب این مسأله را بدهی؟^(۱)

دعا در زمان غیبت

(آیت الله بهجت) این که در زمان غیبت به خواندن دعای «اللهم عرفنی نفسک...»^(۲) سفارش شده است، ظاهراً سرّی دارد. همچنین سفارش شده است که این دعا نیز خوانده شود:

«یا الله یا رحمان یا رحیم، یا مُقَلِّب القلوب، ثَبِّتْ قَلْبِی عَلَی دِیْنِکَ»^(۳).

ای رحمت‌گستر، ای مهربان، ای زیر و رو کننده دل‌ها، دلم را بر دینت استوار بدار.^(۴)

لزوم احتیاط در فتنه‌های آخر الزمان

(آیت الله بهجت) سؤال: از رسول خدا ﷺ درباره آخر الزمان و فتنه‌های آن نقل شده که فرموده‌اند: تشخیص تکلیف در آن زمان مشکل است. پس چه باید کرد؟ پاسخ: اگر به دست آوردن تکلیف مشکل باشد، احتیاط کردن که مشکل نیست.

۱. شیدا: ص ۲۱۰.

۲. مقصود خواندن دعای زیر است: «اللهم، عرفنی نفسک، فانک ان لم تعرفنی نفسک لم اعرف نبيک. اللهم، عرفنی رسولک، فانک ان لم تعرفنی رسولک، لم اعرف حجبتک. اللهم، عرفنی حجبتک فانک ان لم تعرفنی حجبتک، ظلمت عن دینی»؛ (خدایا، خودت را به من بشناسان، وگرنه نخواهم توانست پیامبرت را بشناسم، بار خدایا، رسالت را به من بشناسان، وگرنه نخواهم توانست حجبت را بشناسم. خدایا، حجبت را به من بشناسان، وگرنه از دینم گمراه خواهم شد). رک: اصول کافی: ج ۱، ص ۳۳۷ - بحار الانوار: ج ۵۲، ص ۱۲۶.

۳. اعلام الوری: ص ۲۳۲ - کمال الدین: ج ۲، ص ۳۵۱.

۴. در محضر بهجت: ش ۱۷۹.

باید توقف کرد و احتیاط نمود. ریختن خون مردم و هتک اعراض آنها و از بین بردن اموال و دین آنها شوخی نیست، برای ما اتمام حجت شده است. (۱)

در فرج هم تبری است، هم تولی

(آیت الله کشمیری) شیعه واقعی کسی است که همیشه در انتظار این فرج و گشایش باشد و عبادت واقعی همین است. در فرج هم تبری هست و هم تولی و محبت و عشق. در زمان غیبت اگر شیعه‌ای باشد که چنین انتظاری در باطن او شکل نگرفته باشد، باید در اعتقاد خودش نسبت به حضرت تردید کند. (۲)

معرفت نفس و انتظار

(آیت الله کشمیری) تا انسان‌ها آماده پذیرش حضرت نشده باشند، تا حضرت در دل آنها ظهور نکرده باشد و قرین دل آنها نشده باشد، ظهور خارجی برای انسان‌ها چیزی را عوض نخواهد کرد و پیدا کردن این آمادگی، همان انتظار فرجی است که افضل اعمال شمرده می‌شود. (۳)

علت غیبت امام زمان (عج)

(آیت الله بهجت) در زمان ساقی (۴)، وقتی در اوقات زیارتی اطراف حرم حضرت معصومه (ع) ازدحام می‌شد، و زنان حجاب را درست رعایت نمی‌کردند، آیت الله بروجردی (ع) می‌فرمود: «مناسب نیست اهل علم بدون ضرورت، در میان جمعیت و ازدحام داخل شوند، خوب است ملاحظه کنند». امیدواریم خداوند برای یک مشت شیعه مظلوم، صاحبشان را برساند؛ زیرا در

۱. در محضر بهجت، ش ۲۰۶.

۲. شیدا، ص ۲۲۷.

۳. شیدا، ص ۲۲۸.

۴. رژیم طاغوتی بهلوی.

عالم چنین سابقه نداشته و ندارد که رئیس و رهبری از مریدان و لشکرش این قدر غیبت طولانی داشته باشد. چه باید گفت؟ معلوم نیست تا کی! در تمام امت‌های گذشته غیبت مقدر شده است، ولی در هیچ امتی چنین غیبتی با وقت نامعلوم و غیرمقدر اتفاق نیفتاده است.

ما مسلمان‌ها امتحان خود را با پیغمبر صلی الله علیه و آله و یازده امام علیهم السلام در زمان حضورشان پس داده‌ایم، اگر این یکی هم ظاهر می‌شد، لابد به قربانش می‌رفتیم! کسانی که در زمان ائمه علیهم السلام به بنی‌امیه و بنی‌عباس گرایش داشتند، مگر دیوانه بودند؟ آن‌ها از میان دو راه دین و دنیا، دنیا و ضد آخرت را اختیار می‌کردند، و هنوز مناصب ^(۱) آن‌ها برای ما عرضه نشده تا امتحان خود را پس بدهیم. ^(۲)

اگر دعا کنید، ظهور نزدیک‌تر می‌شود.

(آیت‌الله انصاری همدانی) ظهور نزدیک است ولی اگر دعا بکنید نزدیک‌تر می‌شود، چون دعا خیلی مؤثر است. هر چه می‌توانید برای ظهور حضرت دعا کنید. زیارت آل‌یاسین هم حتماً بخوانید و از حضرت بخواهید مشکلات دنیا و آخرت و سیر و سلوک شما را برطرف کند، چون الان اختیارات با حضرت است. ^(۳)

برتر از تشریف به خدمت امام زمان علیه السلام

(آیت‌الله بهجت) لازم نیست که انسان در پی این باشد که به خدمت حضرت ولی عصر علیه السلام تشریف حاصل کند، بلکه شاید خواندن دو رکعت نماز سپس توسل به ائمه علیهم السلام بهتر از تشریف باشد؛ زیرا هر کجا که باشیم آن حضرت می‌بیند و می‌شنود، و عبادت در زمان غیبت افضل از عبادت در زمان حضور است؛ و زیارت هر کدام از ائمه علیهم السلام مانند زیارت خود حضرت حجت علیه السلام است. ^(۴)

۱. پست‌ها. ۲. در محضر بهجت: ش ۲۵۲.
 ۲. سوخته: ص ۳۲۳. ۳. در محضر بهجت: ش ۲۷۷.

چه می‌شد اگر روابط ما با آقا امام زمان علیه السلام حفظ شود؟

(آیت‌الله بهجت) اگر بدانیم در محضر «عین‌الله النافذة» هستیم، آیا روی آن را داریم که برای زیارت حضرت غائب علیه السلام اجازه بخواهیم، با این که با خواسته‌های واضح او مخالفت می‌کنیم، نماز و روزه را ترک، و غیبت و ایذا می‌کنیم. آیا می‌خواهیم به ما بفرماید:

«ابحت لكم المحرمات و اسقطت عنكم الواجبات»؟

حرام‌ها را برای شما حلال نمودم، و واجبات را از شما برداشتم.

مقصود این که چه می‌شد به واسطه بندگی خدا، روابط ما با آن آقا امام زمان علیه السلام محفوظ می‌ماند؟ دیگران نگذاشتند، هر چند ما هم مقصریم و نخواستیم اتصال میان ما و آن حضرت محفوظ باشد، وگرنه هر کس یک ارتباط و اطمینانی پیدا می‌کرد، و روزی می‌آمد و توبه می‌کرد و تابع او و عاقبت به خیر می‌شد. (۱)

انسان باید خودش را آماده کند!

(آیت‌الله انصاری همدانی) موقعی که به حالت فرق نکند حضور و غیاب آقا، آن موقع می‌توانی خدمت خود آقا برسی. آدم باید برود خودش را آماده کند تا حضور و غیاب برایش فرق نکند، آن وقت می‌تواند. (۲)

لزوم دعای فرج حتی برای اهل شقاوت

(آیت‌الله بهجت) خیال می‌کردیم که دعای تعجیل فرج، تعلیق به عدم شقاوت دعاکننده است، ولی چنین نیست؛ زیرا اگر حضرت غائب علیه السلام ظهور کند مگر انسان

۱. سوخته: ص ۳۲۵.

۲. در محضر بهجت: ش ۴۹۷.

از شقاوت بیرون می آید؟ ولی ظهور آن حضرت برای مؤمنین فرج و گشایش خواهد بود. وقتی انسان خودش در آب و گل فرورفته باشد، اگر عالم را آب فراگیرد، آیا او نجات می یابد؟ وقتی حضرت ظهور می کند می پرسد: این کار آشکار را چرا انجام دادی؟ معلوم نیست از کارهای پنهانی چیست و جو کند. (۱)

صدق در راه امام زمان

(آیت الله انصاری همدانی) فقط صدق، صدق، صدق، تمام شد و رفت، در هر راهی که شما دارید می روید، در راه خداشناسی یا رسیدن به خدمت حضرت یا افاضه فیضی از طرف ایشان، جز صدق هیچ راه دیگری ندارید. (۲)

حجاب دیدار

(آیت الله بهجت) کجا رفتند کسانی که با صاحب الزمان ارتباط داشتند؟ ما خود را بیچاره کرده ایم که قطع ارتباط نموده ایم و گویا هیچ چیز نداریم، آیا آن ها از ما فقیرتر بودند؟

اگر بفرمایید: به آن حضرت دسترسی نداریم؟ جواب شما این است که چرا به انجام واجبات و ترک محرمات ملتزم نیستند، و او به همین از ما راضی است؛ زیرا: «اورع الناس من تورع عن المحرمات» (۳)

پرهیزگارترین مردم، کسی است که از کارهای حرام پرهیزد. ترک واجبات و ارتکاب محرمات، حجاب و نقاب دیدار ما از آن حضرت است. (۴)

۱. در محضر بهجت: ش ۵۸۸. ۲. سوخته: ص ۲۲۵.
۳. مشابه: کافی: ج ۲، ص ۷۷ - وسائل الشیعه: ج ۱۵، ص ۲۴۵.
۴. در محضر بهجت: ش ۵۸۹.

تحصیل محبت امام زمان علیه السلام

(آیت الله نجابت) این هایی که می خواهند خدمت امام زمان علیه السلام برسند، (آیا می دانند) محبت ایشان با چه چیزی به دست می آید؟ با شرعیات و محبت و مراقبه. (۱)

راه رسیدن به امام زمان علیه السلام

(علامه طباطبایی) سؤال: راه رسیدن به امام زمان علیه السلام چیست؟

پاسخ: امام زمان علیه السلام خود فرموده است: «شما خوب باشید، ما خودمان شما را پیدا می کنیم». (۲)

دعای فرج، دواي دردها

(آیت الله بهجت) دعای تعجیل فرج دواي دردهای ما است، در روایت است که: در آخر الزمان همه هلاک می شوند، «الا من دعا بالفرج».

مگر کسانی که برای [تعجیل] فرج دعا کنند.

ائمه ما با این بیان خیلی به اهل ایمان و شیعیان عنایت کرده اند تا خود را بشناسند. علامت گذاری برای آنها است، یعنی اگر برای فرج دعا می کنید، علامت آن است که هنوز ایمان تان پابرجاست.

دستورهای عجیب و غریب دیگر هم داده اند، زیرا در آخر الزمان گرفتاری اهل ایمان خیلی سخت می شود به حدی که در روایت آمده است: «بعد ما ملئت ظلماً و جوراً». (۳)

بعد از آن که زمین از جور و ستم پر می شود.

۱. سوخته: ص ۳۲۵. ۲. در محضر علامه طباطبایی: ص ۱۸۸.

۳. بحار الانوار: ج ۳، ص ۸۰. طرائف: ج ۱، ص ۱۷۷.

و شاید در روایت وارد شده باشد که: «بناکره اکثر من قال بامامته»^(۱).
بیشتر کسانی که اعتقاد به امامت آن حضرت دارند، او را انکار می‌کنند.
یعنی بیشتر مردم از اعتقاد و ایمان به امامت بر می‌گردند.
همچنین فرموده‌اند که در آخر الزمان این دعای فرج را که دعای تثبیت در دین
است، بخوانیم:

«یا الله، یا رحمان، یا رحیم، یا مقلب القلوب، ثبت قلبی علی دینک»^(۲).
ای خدا، ای رحمت‌گستر، ای مهربان، ای زیر و رو کننده دل‌ها، دل مرا بر دینت ثابت و
استوار گردان.

یعنی آن مرتبه‌ای از ایمان را که به من منت نهاده‌ی، حفظ کن، نه این که مسلمان
باشد و به همان باقی باشد، چون این معنا تثبیت در دین نیست.
این توسلات، عزاداری‌ها، سوگواری‌ها و زیارت قبور اهل بیت علیهم‌السلام علامت آن
است که اهل ایمان به آن‌ها اتصال دارند و هنوز از آن‌ها منحرف نشده‌اند؛ لذا کفار و
دست‌نشانده‌های آن‌ها دستور داشتند که بین مسلمانان و قرآن - تا چه برسد به
مساجد و تکایا و مجالس عزا و روضه‌خوانی - جدایی بیندازند، زیرا همه این‌ها ضد
خواست‌های سلاطین جور بود، لذا فرمان هدم قبور یا تعطیلی مجالس روضه‌خوانی
را دادند.

روز هشتم ماه شوال که روز هدم قبور ائمه بقیع‌السلام است قاعدتاً روز تعطیلی
حوزه علمیه نجف بود، ولی ما کم‌کم عادت کردیم و برای ما عادی شد.^(۳)

منتظران سه گروه‌اند

(حاج اسماعیل دولابی) نه انتظار ما طوری است که آن‌ها پهلوی ما بیایند، و نه
حرکت ما جوری است که ما به آن طرف برویم و آن‌ها را ببینیم، اگر به راستی

۱. «لانه یقوم بعد... ارتداد اکثر القائلین بامامته» (زیرا او بعد از... بازگشت بیشتر معتقدان به امامتش قیام
می‌کند). بحار الانوار: ج ۵۱، ص ۳۰ - اعلام‌الوری: ص ۲۳۶، ۲۳۹ - الخرائج: ج ۳، ص ۱۷۱.
۲. اعلام‌الوری: ص ۲۳۲ - کمال‌الدین: ج ۲، ص ۳۵۱ - منتخب‌الانوار: ص ۸۰.
۳. در محضر بهجت: ش ۵۹۱.

منتظری، چرا لاغر و خانه نشین نشده‌ای؟ به محض این که حقیقتاً منتظر بشوی او رسیده است. آیا خوب است آدم این قدر بی‌رگ باشد؟ یک دوستت یک ساعت دیر از سفر بیاید این همه تقلاً می‌کنی. اگر انتظار داری آثارش کو؟ اگر انتظار داری باید غم دنیا برود....

ما سه دسته منتظر داریم:

۱. کسی که از دور زیاد یاد امام می‌کند و انتظار دیدار او را می‌کشد تا غلام و آثاری از امامش ببیند، که فرموده‌اند: افضل الاعمال انتظار الفرج؛ برترین کارها انتظار فرج است.

۲. کسی که آثار و جای پا و جلوه‌های از امام را دیده است، که فرموده‌اند: فان ذلك فرجکم؛ پس به درستی که فرج امام زمان علیه السلام فرج خود شماست. یعنی انتظار و دعا کردن برای خود شما فرج و گشایش می‌آورد.

۳. اگر انتظار کامل شود و محبت به حد کمال برسد طوری می‌شود که حضرت را در ظاهر ببیند یا نبیند در یقین او اثر ندارد، بلکه در همه وقت با قلب خود مشاهده می‌کند. مثل پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و اویس قرنی که به ظاهر اصلاً یکدیگر را ندیدند، اما هرگز از هم جدا نبودند. امام سجاده علیه السلام می‌فرماید: ان اهل زمان غیبه افضل اهل کل زمان لان الله اتاهم من العقل و الفهم و المعرفة حتی صارت الغیبة عنده بمنزلة المشاهدة؛ منتظرین واقعی در زمان غیبت برتر از مردم تمامی زمان‌ها هستند؛ زیرا آن قدر از جانب خدا عقل و فهم و معرفت پیدا کرده‌اند که غیبت و شهود برای آن‌ها فرق نمی‌کند. (۱)

اگر درست به قرآن عمل می‌کردیم...

(آیت الله بهجت) اگر درست به قرآن عمل می‌کردیم، با عمل خود دیگران را جذب می‌کردیم؛ زیرا مردم غالباً به جز عده معدود - خواهان و طالب نور هستند، و آنان که به اسلام و قرآن نگرویده‌اند، قاصرند و نور به آن‌ها عرضه نشده است.

این گونه افراد به اعمال ما و رفتار ما نگاه می کنند، که در ظاهر خوب، و در باطن بد است و زیر و روی آن با هم تفاوت دارد!

اگر راست می گوئیم که قرآن سلاح است، پس چه احتیاج به سلاح دیگری؟ اگر به قرآن عمل می شد، آیا این همه بین مسلمانان جنگ و خونریزی واقع می شد؟ با قیمت نفت سلاح تهیه می کنیم و به جان هم می افیم و برادرکشی می کنیم!

عمل به قرآن، یعنی این که از ظالم کناره گیری کنیم و ظلم را لعن کنیم و از او تبری بجوئیم ولی عموم ما مسلمانان، یا خود ظالم هستیم، و یا با ظالم هم پیمائیم!

بنی امیه و بنی عباس پانصد سال حکومت کردند، با آن همه جنایات و ظلم که آن ها نسبت به علی و اولاد علی و ذریه رسول الله ﷺ روا داشتند باز هم ما مسلمانان آنان را قبول می کنیم و دوستشان داریم، و با این حال، مدعی هستیم که عمل به قرآن می کنیم، و از «حسینا کتاب الله»؛^(۱) (کتاب خدا برای ما بس است) دم می زنیم، لذا در زمان ظهور دولت حق و حضرت حجت علیه السلام اول به حساب همین مدعیان عمل به قرآن می رسند؛ زیرا این ها از کفار معاندترند و نصاری چون می بینند حضرت مسیح علیه السلام به آن حضرت اقتدا می کند، از آن حضرت متابعت می کنند و زودتر از دیگران به اسلام و حضرت مهدی علیه السلام می گروند.^(۲)

به فکر حضرت مهدی علیه السلام نیستیم!

(آیت الله بهجت) تنها پیدا کردن و دیدن آن حضرت مهم نیست، زیرا دیدن آن حضرت در عرفات یا در جای دیگر، که همیشه میسور نمی شود و ممکن نیست. لذا آقایی گفته بود: شاید شما هم به خدمت آن حضرت مشرف شده اید و خیلی ها مشرف شده اند. اگر مشرف شدید، به آن حضرت نگویید که از خدا برای من زن، خانه، دفع فلان بیماری و یا امراض خصوصی و... بخواه، زیرا این ها چندان اهمیت ندارد. همچنین آقای دیگری گفت: در اعتکاف مسجد کوفه آن حضرت را در

۱. بحار الانوار: ج ۲۲، ص ۴۷۳ - شرح نهج البلاغه ابن ابی الحدید: ج ۲، ص ۵۵ - ج ۶، ص ۵۱
 ۲. در محضر بهجت: ش ۶۱۵.

خواب دیدم کہ به من فرمود: این‌هایی که به این جا (مسجد کوفه) آمده‌اند، از مؤمنین خوب هستند، ولی هرکس حاجتی دارد و برای برآورده شدن حاجت خود آمده است، مانند، خانه، فرزند و... هیچ‌کدام برای من نیامده‌اند. البته محتاج به خواب هم نیست، مطلب همین طور است و هرکدام در فکر خویش شخصی خود هستیم، و به فکر آن حضرت که نفعش به همه برمی‌گردد و از اهم ضروریات است - نیستیم! (۱)

راه وصل

(حاج اسماعیل دولابی) کسی که غیبت و حضور حضرت حجت علیه السلام برایش یکسان باشد به حضرت راه پیدا می‌کند. تا وقتی شخص می‌خواهد حضرت بیایند و پدر آدم‌های بد را در بیاورند و انتقام از ظالمین بکشند، از دیدن حضرت خبری نیست. هر وقت عبد و تسلیم شدی و فاعلیت خدا را در همه حوادث دیدی و به آن تن دادی، آن وقت برای ملاقات با حجت خدا آماده شده‌ای!

عریضه نویسی

(حاج اسماعیل دولابی) هر وقت حاجتی داشتی برای حضرت ولی عصر علیه السلام عریضه بنویس و بده به آب نهرهای جاری یا به نسیم صبا و باد صبحدم، آن را به حضرت می‌رسانند. (۲)

امام زمان علیه السلام مغموم است!

(آیت‌الله بهجت) آقای می‌گفت: البته بنده خود آن آقا را ندیدم، بلکه دیگران برای بنده نقل کردند که در حرم کاظمین شخصی به صورت جوان بیست و یک ساله در کنار من نماز می‌خواند، همین قدر فهمیدم که در مدت کم و کوتاه، نمازهای

زیادی را با طمأنینه خواند و در تمام قنوت‌ها، «عجل فرجه»^(۱) گفت و اسم خودش را هم برد!

بله، حضرت غائب علیه السلام همه این بلاها را که بر سر اهل ایمان وارد می‌شود، می‌بیند، لذا مهموم و مغموم است؛ ولی ما با دنیای خودمان هم مخالفیم و دست از تکلیف برمی‌داریم و از بیگانه تبری نمی‌جوییم! غافل از این که یک نان خالی که حضرت حاجت علیه السلام به ملت می‌دهد، برای دوام و بقا و سلامت ما بهتر از زعفران‌های ایرانی است که از دست بیگانه‌ها به ما می‌رسد! مضافاً بر این: چه کسی می‌گوید که در حکومت آن حضرت همیشه نان خالی است؟!^(۲)

بی‌تابی و بی‌قراری نکنیم!

(حاج اسماعیل دولابی) کسانی که سال‌ها عجل علی ظهورک یا صاحب الزمان می‌گفتند چرا از ظهور مشکلات و نابسامانی‌ها کلافه‌اند و تاب تحمل آن را ندارند؟ این‌ها مقدمه ظهور است. پس یا دعای بر تعجیل ظهور حضرت را پس بگیرند و یا دست از بی‌تابی و بی‌قراری بردارند و به آن چه هست تن بدهند.

بعد از هر شلوغی، خلوتی متناسب با آن خواهد بود و هرچه شلوغی بیشتر باشد خلوت بعد از آن بزرگ‌تر است. در آخر الزمان شلوغی خیلی زیاد است به نحوی که یکفر بعضهم بعض و یلعن بعضهم بعضاً؛ گروهی دیگر را تکفیر می‌کند و جمعی جمع دیگر را لعنت می‌کند.^(۳)

آیا ما از منتظرین امام زمان علیه السلام هستیم؟

(آیت‌الله بهجت) ائمه علیهم السلام هزار سال پیش خبر داده‌اند که گرفتاری و ابتلائات برای اهل ایمان به حدی خواهد بود که عده کثیری از آنان از ایمان خارج می‌گردند.

۱. نه‌دیب: ج ۳، ص ۱۲۰ - مستدرک الوسائل: ج ۵، ص ۷۲.

۲. در محضر بهجت: ش ۶۲۱ - مصباح الهدی: ص ۳۲۴.

مستظرف
وکل

آیا خروج از ایمان خروج از ابتلائات را هم به دنبال دارد؟ آیا ما از منتظرین امام زمان علیه السلام هستیم؟ آیا ما هم می خواهیم امام زمان علیه السلام ظهور کند؟ آیا ما به ظهورش راضی هستیم؟ آیا آن حضرت از کارهای ما راضی است؟ آیا آن حضرت راضی است که مالش را در مواردی صرف کنیم که گویا مال آن حضرت نیست؟ یا آن حضرت راضی است که در ترویج مذاق او و پدراننش علیهم السلام تقصیر و کوتاهی نماییم، و یا آن را ترک کنیم؟^(۱)

مهم تر از دعای فرج

(آیت الله بهجت) مهم تر از دعا برای تعجیل در فرج حضرت مهدی علیه السلام، دعا برای بقای ایمان و ثبات قدم در عقیده و عدم انکار آن حضرت تا ظهور او می باشد؛ زیرا مردن، تنها قطع حیات دنیای چندروزه فانی است؛ اما بیرون رفتن از عقیده صحیح، موجب هلاکت ابدی از حیات جاوید آخرت و مخلود در جهنم است، لذا حضرت امیر علیه السلام در لیلۃ المیت از رسول اکرم صلی الله علیه و آله می پرسد: «أفی سلامة من دینی؟»^(۲) آیا دین من سالم خواهد بود؟

یعنی از استقامت در دین و ثبات ایمان و عقیده تا مرز شهادت را که از خود شهادت بالاتر است، از آن حضرت سؤال می کند. این دعا خیلی عالی است که دستور داده شده است در زمان غیبت خواننده شود، که:

«یا الله یا رحمان یا رحیم، یا مقلب القلوب، ثبت قلبی علی دینک»^(۳).

ای خدا، ای رحمت گستر، ای مهربان، ای گرداننده دل ها، دل مرا بر دینت ثابت و استوار بدار.^(۴)

۱. در محضر بهجت: ش ۶۹۱.

۲. ری: عیون اخبار الرضا: ج ۲، ص ۲۶۶ - امالی صدوق: ص ۱۵۵.

۳. بحار الانوار: ج ۵۲، ص ۱۲۸ - اعلام النوری: ص ۲۳۲ - کمال الدین: ج ۲، ص ۳۵۱.

۴. در محضر بهجت: ش ۷۴۸.

باید برای امام کاری کنیم!

(رجبعلی خیاط) اغلب مردم اظهار می کنند که ما امام زمان - صلوات الله علیه - را از خود بیشتر دوست داریم، و حال آن که این طور نیست، زیرا اگر او را بیشتر از خود دوست داشته باشیم، باید برای او کار کنیم نه برای خود. همه دعا کنید که خداوند موانع ظهور آن حضرت را برطرف کند و دل ما را با دل آن وجود مبارک یکی کند. (۱)

خواسته مهم

(رجبعلی خیاط) یکی از دوستان ایشان نقل می کند: در سال هایی که خدمت ایشان بودم، احساس نکردم که خواسته مهمی جز فرج حضرت ولی عصر علیه السلام داشته باشد. به دوستان هم تذکر می داد که حتی الامکان چیزی جز فرج آقا از خداوند تقاضا نکنید، حالت انتظار تا حدی در جناب شیخ قوت داشت که اگر کسی از فرج ولی عصر علیه السلام صحبت می کرد منقلب می شد و می گریست. (۲)

با توبه خود را آماده کنیم!

(آیت الله بهجت) اگر ظهور حضرت حجت علیه السلام نزدیک باشد، باید هر کس خود را برای آن روز مهیا سازد، از جمله این که از گناهان توبه کند، همین توبه باعث می شود که این همه بلاهایی که بر سر شیعه آمده است، که واقعاً بی سابقه است، و بلاهای دیگری که تا قبل از ظهور آن حضرت می آید، از سر شیعه رفع و دفع گردد. (۳)

۲. کیمیای محبت: ص ۶۲.

۱. کیمیای محبت: ص ۶۱.

۳. در محضر بهجت: ش ۷۶۱.

تلاش برای رسیدن به معشوق!

(رجبعلی خیاط) نکته مهمی که ایشان بر آن تأکید داشت: آمادگی و آراستگی شخص منتظر بود، هر چند عمرش برای درک زمان حضور آن بزرگوار کافی نباشد. و در این باره حکایتی از حضرت داوود علیه السلام نقل می‌کرد که:

آن حضرت در حال عبور از بیابانی مورچه‌ای را دید که مرتب کارش این است که از تپه‌ای خاک برمی‌دارد و به جای دیگر می‌ریزد، خواست از خداوند که از راز این کار آگاه شود... مورچه به سخن آمد که: معشوقی دارم که شرط وصل خود را آوردن تمام خاک‌های آن تپه در این محل قرار داده است!

حضرت فرمود: با این جثه کوچک، تو تا کی می‌توانی خاک‌های این تل بزرگ را به محل مورد نظر منتقل کنی، و آیا عمر تو کفایت خواهد کرد؟

مورچه گفت: همه این‌ها را می‌دانم، ولی خوشم اگر در راه این کار بمیرم به عشق محبوبم مرده‌ام!

در این جا حضرت داوود علیه السلام منقلب شد و فهمید این جریان درسی برای اوست!

جناب شیخ همیشه اصرار داشت که:

«با همه وجود در انتظار ولی عصرا باش و حال انتظار را با مشیت حق همراه کن» (۱)

کار آفتاب روشنی‌بخشی است.

(آیت‌الله بهجت) هر کس باید به فکر خود باشد و راهی برای ارتباط با حضرت حجت علیه السلام و فرج شخصی خویش پیدا کند، خواه ظهور و فرج آن حضرت دور باشد، یا نزدیک.

عده‌ای بودند که گویا حضرت غائب علیه السلام در پیش آن‌ها حاضر و ظاهر بوده

است، مثل این که با بی سیم با آن حضرت ارتباط داشتند و جواب از ناحیه او می شنیدند!

مرحوم مقدس اردبیلی و سید بحر العلوم - رحمهما الله - که احتمال دروغ درباره آن ها نمی رود، عبارت «فعليه لعنة الله!»^(۱) (لعنت خدا بر او باد!) را قبول ندارند و می گویند: آن مربوط به بابت و ادعای مهدویت است.

با این که ارتباط و وصل با آن حضرت و فرج شخصی امر اختیاری ما است، به خلاف ظهور و فرج عمومی، با این حال چرا به این اهمیت نمی دهیم که چگونه با آن حضرت ارتباط برقرار کنیم و از این مطلب غافل هستیم، ولی به ظهور و دیدار عمومی آن حضرت اهمیت می دهیم، و حال این که اگر برای فرج شخصی به اصلاح خود نپردازیم، بیم آن است که در ظهور آن حضرت از او فرار کنیم، چون راهی که می رویم راه کسانی است که اهم و مهمی قائل نیستند.

کار آفتاب اضاء^(۲) است هر چند پشت ابر باشد، حضرت صاحب السلام هم همین طور است، هر چند در پس پرده غیبت باشد!^(۳) چنان که حضرت رسول الله صلی الله علیه و آله فرموده است، چشم ما نمی بیند ولی عده ای بوده و هستند که می بینند؛ و یا اگر نمی بینند، ارتباطی با آن حضرت دارند.

... دیدیم کسانی را که مثل این که با حضرت مخابره داشتند، هر چه می گفتند و می خواستند همان می شد. آن آقا در بیابان سه مرتبه گفت: یا امام زمان! وسیله ای بفرست، فوراً وسیله و مرکبی برای سوار شدن او ظاهر شد! آری، آن حضرت این قدر به ما نزدیک و از حال ما با خبر است، ولی ما نمی بینیم و از او غافل و بی خبریم و می پنداریم که دوریم! حیف که ما قدر دان نعمت ولایت نیستیم!^(۴)

۱. منظور روایتی است که هر کس در زمان غیبت کبری ادعا مشاهده و ارتباط با امام زمان علیه السلام را نماید پس لعنت خدا بر او باد.
۲. روشنی بخشی، نورافکنی.
۳. زکی: الغیبة طوسی: ص ۲۹۲ - احتجاج: ج ۲، ص ۲۴۸ - بحار الانوار: ج ۵۲، ص ۹۲.
۴. در محضر بهجت: ش ۷۹۵.

وفاقیہ مطبوعہ

سلام مرا به آقا برسائید!

(رجبعلی خیاط) یکی از شاگردان ایشان می گوید: او خود همیشه متوجه امام عصر علیه السلام بود، ذکر صلوات را بدون «وعجل فرجه» نمی گفت، جلسات ایشان بدون تجلیل از امام عصر علیه السلام و دعا برای فرج برگزار نمی شد، در اواخر عمر که احساس می کرد قبل از فرج از دنیا می رود به دوستان می گفت: «اگر موفق به درک حضور حضرتش شدید، سلام مرا به او برسائید» (۱)

به طور یقین، دعا در تعجیل فرج مؤثر است!

(آیت الله بهجت) خدا می داند که چطور کفار می نشینند و برای ذلت و عبودیت و بزدگی ممالک اسلامی نقشه می کشند! چقدر باید در فکر حضرت غائب علیه السلام باشیم، و برای تعجیل در امر فرجش دعا کنیم!؟ به طور یقین دعا در امر تعجیل فرج آن حضرت مؤثر است، اما نه لقلقه زبان و «عجل فرجه» (۲) خشک و خالی و ورد همیشگی که در آخر منبر برای این که مردم از جا بلند شوند گفته می شود. دعای تعجیل فرج مثل نماز نافله، عمل مستحبی است، یعنی راستی و جدی و با هم و غم متأثر باشیم و از خدا بخواهیم تا فاصله هزار و چند صد ساله که بین مردم و واسطه فیض اتفاق افتاده است، برطرف شود و به پایان برسد. دعای با حال حزن و اندوه و تأثر قلبی از مردم واقع نمی شود، اگر می شد قطعاً وضع این طور نبود. فرج، وقت معینی دارد که در آن وقت حضرت ظهور می کند. (۳)

۱. کیمیای محبت: ص ۶۳.

۲. تهذیب: ج ۳، ص ۱۲۰ - مستدرک الوسائل: ج ۵، ص ۷۴ و ۹۳ - بحار الانوار: ج ۵۳، ص ۹۵.

۳. در محضر بهجت: ش ۱۱۱۶.

شرایط دعای فرج

(آیت الله بهجت) راه خلاص از گرفتاری ها منحصر است به دعا کردن در خلوات برای فرج ولی عصر علیه السلام نه دعای همیشگی و لقلقه زبان و صرف گفتن «عجل فرجه»؛^(۱) (در فرج او تعجیل فرما)، بلکه دعای با خلوص و صدق نیت و همراه با توبه.^(۲)

آرزویی جز امام زمان علیه السلام نداشته باشیم

(کل احمد طهرانی) یعقوب نبی علیه السلام، چهل سال در فراق یوسفش گزیه کرد، تا بالاخره کور شد. ما هم یوسفمان را گم کرده ایم. او در جایی که باید باشد، قرار دارد. اما این ما هستیم که او را گم کرده ایم. معنای محبت این است که هرگاه محبوبیت را گم کردی، آرام و قرار نداشته باشی، و به هیچ چیز غیر از او فکر نکنی. انتظار فرج هم یعنی همین؛ یعنی در غیبت حضرت، آمالی غیر از وجود مقدس امام زمان علیه السلام در خانه دل نداشته باشی.^(۳)

امام زمان علیه السلام را حاضر بدانیم!

(آیت الله بهجت) ما باید حضرت امام زمان علیه السلام را حاضر فرض کنیم. هر جا می رود برویم، هر چه می کند بکنیم و هر چه را ترک می کند ترک کنیم و اگر ندانیم، احتیاط را که می دانیم و می توانیم! ولی گویا ما نمی خواهیم در راه رضای آن حضرت باشیم، نه این که رضای آن حضرت را نمی دانیم و نمی توانیم آن را تحصیل کنیم.^(۴)

۱. تهذیب: ج ۳، ص ۱۲۰ - مستدرک الوسائل: ج ۵، ص ۷۲ - بحارالانوار: ج ۵۳، ص ۹۵.
۲. در محضر بهجت: ش ۱۱۵۷.
۳. رند عالم سوز: ص ۲۸۳.
۴. در محضر بهجت: ش ۱۲۲۸.

بزرگترین عذاب

(کل احمد طهرانی) زمانی، اراده خداوند بر این امر واقع شد که برای قومی عذاب نازل شود. بعد از مدتی مشاهده کردند که هیچ عذابی وارد نشد و اوضاع آرام است. پیغمبر قوم از خدا پرسید که: ماجرا چیست؟ خطاب آمد: ای نبی من، عذابی بالاتر از آن که لذت مناجاتم را از دل خلائق بیرون بپریم، در خزانه خود سراغ نداشتیم؛ و اکنون این جماعت را به همان عذاب و بلا، مبتلا کرد.

در این روزگار هم بزرگترین عذاب و شکنجه خداوند این است که بیاد امام زمان علیه السلام در دل‌های ما جایی ندارد و همه خلائق، صاحبشان را فراموش کرده‌اند. (۱)

ما به سراغتان می‌آییم!

(آیت‌الله بهجت) شخصی در فکر دیدار امام زمان علیه السلام بود، با محاسبات فهمید که آن حضرت با قفل‌سازی مرادده و ارتباط دارند. در راستای قفل‌سازان نزد یکی از قفل‌سازها رفت، دید پیرزنی برای ساختن کلید قفل به او مراجعه کرد و پرسید اجرت آن چقدر می‌شود؟ قفل‌ساز پاسخ داد: یک عباسی می‌سازم. پرسید بعد از ساختن چقدر می‌خری؟ گفت آن را به سیصد دینار یا یک سنار (مبلغی که خیلی کمتر از آن چه می‌ساخت) می‌خرم. سپس به قفل‌ساز دیگری مراجعه نمود که به یک سنار می‌ساخت و به یک عباسی (دو برابر) می‌خرید. از این جا فهمید که این قفل‌ساز است که شاید با حضرت ارتباط دارد. لذا به او گفت: سلام مرا به آقا برسان و بگو چگونه می‌توان به خدمت شما رسید؟ قفل‌ساز گفت: فلان وقت برای گرفتن جواب بیا. در وقت مقرر به وی مراجعه کرد و جواب حضرت را خواست. قفل‌ساز گفت: حضرت فرمودند: بگو تو در فکر این نباش که مرا ببینی، خودت را درست کن، ما به سراغت می‌آییم. از کسانی مباش که قفل را به یک عباسی درست می‌کنند

۱. رند عالم‌سوز: ص ۲۸۴.

و سیصد دینار یا یک سنار می‌خرند، مثل کسانی باش که به یک سنار درست می‌کنند و به یک عباسی می‌خرند.
آری، ترک واجبات و ارتکاب محرمات، حجاب و نقاب دیدار ما از آن حضرت است. (۱)

ما باید چه کنیم؟

(آیت الله بهجت) ما باید امضا و تعهد بدهیم و موافقت دسته جمعی کنیم که امام غائب علیه السلام را در عمل به دستورات دینی یاری و نصرت کنیم و نقض عهد و پیمان شکنی نکنیم، تا او از پس پرده بیرون بیاید. (۲)

راه رسیدن به مقام قرب پروردگار

(آیت الله شاه آبادی) رسیدن به مقام قرب پروردگار اساسش، اول قلب مبارک امام زمان علیه السلام است. امام زمان است که قلب عالم است و این ممکن نیست بدون اطاعت تحقق پیدا کند. وقتی حضرت ولی عصر علیه السلام مظهر تام پروردگار است. همه جا حاضر و ناظر می‌باشند. حضرت هر چند غائب هستند ولی ما پیش او حاضر هستیم، حضرت به افکار و اعمال و گذشته و آینده ما احاطه دارند معنای انتظار ظهور هم همین است. لذا ایشان خیلی اصرار داشتند که باید حافظ مال و کیان حضرت باشیم، حفظ مولای ما به دست ماست و حفظ مولویت او بسته به این اطاعت است. حفظ کیان او اول پایه اش این است که در مقام شریعت کوتاهی نکنیم واجبات و محرمات را انجام بدهیم. (۳)

۲. در محضر بهجت: ش ۱۳۶۷.

۱. در محضر بهجت: ش ۱۳۰۱.
۳. سایت مسجد مقدس جمکران.

اهمیت دعا برای تعجیل فرج

(آیت الله بهجت) مداحی که حال خوبی هم دارد، به خدمت صاحب الامر علیه السلام رسیده و آن حضرت به او فرموده است: بعد از صلوات بر محمد آل محمد علیهم السلام گفته شود: «و عجل فرجهم».

در فرج آنان شتاب کن.

البته معلوم است که دعا کردن برای فرج مطلوب است. اگر ما برای تعجیل فرج دعا نکنیم، یا در دعا کردن جدی نباشیم، یا آثار جدیت در ما نباشد، به ضرر دنیای ما هم خواهد بود، چه رسد به آخرت؛ و از شروط استجاب دعا، توبه از معاصی است (۱).

لزوم دعا برای مسلمانان در زمان غیبت

(آیت الله بهجت) در خلوت و جلوت باید برای مسلمانان دعای جدی کرد؛ زیرا از جمله «یملأ الارض قسطاً و عدلاً، بعد ما ملئت ظلماً و جوراً»؛ (۲) (امام زمان علیه السلام بعد از ظهور را بر زمین را بر عدل و داد می کند، بعد از آن که زمین پر از ظلم و جور گردد). می رساند که همه به جز اندکی - منحرف می شوند و آن گاه حضرت برای هدایت مردم ظهور می کند.

عبارت «بعد ما ملئت ظلماً و جوراً» تهدید عجیبی است، زیرا می رساند که در آن زمان، در روی زمین یک وجب هم عدل حاکم نیست. ظلم حاکم است به طوری که همه ملل حتی کفار هم می دانند که به ظلم گرفتارند؛ و گرنه اهل کفر، هر کدام به هر مرام و دینی باشند - خود را به حق و مستقیم می دانند.

البته نباید از ثبات قدم در دین مأیوس باشیم، و نباید از دعا دست برداریم، بلکه اگر توانستیم دیگران را هم به ثبات و استقامت با خود موافق کنیم، و اگر نتوانستیم،

۱. در محضر بهجت، ش ۱۴۰۳.

۲. با اندکی تفاوت: بحار الانوار ج ۲۲، ص ۱۱۰ - ج ۲۰، ص ۳۶.

تنها خویشتن را در مقام خود تثبیت کنیم و با ظلم هم‌پیمان نشویم و با ظالمان معاونت نکنیم. (۱)

تعجیل فرج، همراه با عافیت

(آیت‌الله بهجت) دوستان آن حضرت باید دو مطلب مهم را رعایت کنند: یکی این که، در شداید برای فرج دعا کنند، که خود همین مرده‌ای است برای این که شداید به فرج متصل است. دیگر این که، دعا کنند که ظهور آن حضرت برای اهل ایمان، همراه با عافیت باشد، و تا وقت ظهور با وجود بلاها و شداید، ثابت قدم و استوار در دین و عامل به تکلیف باشند....

خدا کند ظهور آن حضرت زود و قریب، و با عافیت اهل ایمان همراه باشد! «واجعل لنا فی ذلك الخیرة و العافیة» (۲)

خدایا! این [ظهور] را برای ما مایه خیر و عافیت بگردان.

زیرا ما ایمان میثم تمار را نداریم که هرچه بلا شدیدتر می‌شد، ایمانش قوی‌تر می‌شد! با ضعف ایمانی که ما داریم، از کجا می‌دانیم که در بلاها و ابتلائات و شداید ثابت قدم خواهیم ماند، از کجا می‌دانیم قلباً هم از دین خارج نخواهیم شد. برای بسیاری از مردم، در اثر سختی‌ها و مشکلات و بلاها، تردید و شک حاصل می‌شود، و توقع دارند که مثلاً الان باید وقت ظهور آن حضرت باشد و چرا ظاهر نمی‌گردد و....

بنابراین، باید بدانیم که برای رفع این همه بلا چه باید بکنیم و چگونه باید دعا کنیم و متوسل شویم، و شرایط و موانع دعا چیست؟ شاید اعمال ما باعث این‌گونه بلاها شده است. بنابراین، باید از آن چه می‌کردیم،

۲. بحار الانوار: ج ۹۵، ص ۳۱۵ - اقبال الاعمال: ص ۲۸۸.

۱. در محضر بهجت: ش ۱۶۵۹.

دست برداریم و بنای بر عوذ^(۱) نداشته باشیم. اگر برای رفع و دفع این فضا یا و بلاها دعای جدی و حقیقی می کردیم، این طور نمی شد. آیا شرط دعا کننده آن است که حتماً مسلمان باشد؟ خیر، بلکه دلش بسوزد و با سوز دل و اشک چشم دعا کند، هر چند نزد خدا فاسق درجه اول باشد؛ زیرا معلوم است که خدا نمی خواهد یکی از این ها هلاک شوند، وگرنه مطلب به یک کاف و نون: «کن»^(۲) بسته است، آن هم تعبیر است؛ زیرا او بسیط است، لفظ و زبان لازم ندارد، بلکه هر چه بخواهد، می شود بدون کاف و نون «کن»، لذا نباید انسان مأیوس گردد.

به خدا پناه می بریم! خدا تنبّه بدهد که از ثقلین دست برداریم. چون از آن ها دست برداشتیم، این بلاها بر سرمان آمد. ما باید دایره ای از قرآن و توسلات وضع کنیم که محیط بر اهل ایمان گردد و آن ها را حفظ کند. مبادا راه را گم کنیم، به خدا پناه می بریم! تمام بلاها از اهل کفر است، باز هم برای نجات به آن ها پناه می بریم! به دشمن های خدا پناه می بریم!^(۳)

امام خیلی به ما نزدیک است.

(آیت الله بهجت) باید اعتقاد داشته باشیم که عنایت و امداد حضرت غائب علی در وقایع و حوادث و گرفتاری ها نسبت به شیعیان شامل است، و آن حضرت امام مفترض الطاعة و حی است و قطعاً ظهور خواهد نمود و او «عین الله الناظرة»^(۴) و بر احوال ما مطلع است.

ما کسانی را دیده ایم که گویی در گشایش و گرفتاری ها با آن حضرت مخابره و تلگراف داشتند، هر چه می گفتند و یا از آن حضرت می خواستند، همان می شد! شخصی پیاده و خسته در بیابان بود، سه مرتبه گفت: یا امام زمان، یک مالی^(۵)

۱. بازگشت به سوی گناه.

۲. در محضر بهجت: ش ۱۶۷۶.

۳. مرکب سواری، وسیله نقلیه آن روز.

۴. سوره بقره: آیه ۱۱۷.

۵. توحید صدوق: ص ۱۶۷ - معانی الاخبار، ص ۱۶.

بفرست. فوراً چرخ و ارابه‌ای پیدا شد و او را سوار نمود و به مقصد رساندا
آن حضرت خیلی به ما نزدیک است ولی ما او را نمی‌بینیم و دور می‌پنداریم. (۱)

آیا امام از دوستانش غافل است؟!

(آیت‌الله بهجت) آیا حضرت صاحب‌الکلیه که از دست دشمن‌ها در پشت پرده
غیبت است، از دوستانش هم غافل است که هرچه بر سرشان آمد، آمد؟ این
خیال‌ها از ضعف ایمان است. آیا می‌شود که حضرت جهت حقانیت مذهب را
تقویت و تأیید نکند؟! خدا می‌داند آن حضرت تا به حال چه کرده و چه می‌کند!
چقدر فرق است بین کسی که او را «عین‌الله الناظرة»: (چشم بینای خدا)، و این
مجلس ما را در محضر او می‌داند، و یقین دارد که حدود و اندازه همه کلمات و...
نزد آن حضرت از واضحات است، و کسی که چنین فکر نمی‌کند؟ (۲)

توجه قلبی به امام زمان

(سید هاشم حداد) ایشان توجه قلبی شان دائم به حضرت ولی عصر^{علیه السلام} بود و
دعای فرج از زبانشان نمی‌افتاد. ذکر دائم ایشان ذکر قیام و قعود و به طور کلی از تغییر
حالتی به حالت دیگر کلمه «یا صاحب‌الزمان» بود. (۳)

در دعای فرج مسامحه می‌کنیم.

(آیت‌الله بهجت) ما خود را از اطرافیان و دوستان آن حضرت می‌دانیم، ولی در
این امر، یعنی دعا برای تعجیل ظهور او مسامحه می‌کنیم! ظهور آن حضرت اهم
حاجات ما است، ولی ما «عجل فرجه» می‌گوییم، فقط برای این که بفهمانیم مجلس

۱. در محضر بهجت: ش ۱۷۲۰.

۲. در محضر بهجت: ش ۱۷۵۲.

۳. دلشده: ص ۲۶۳.

ختم شد، و یا این که در موارد ازدحام مردم صلوات می فرستیم، تا مردم جابه جا شوند، نه این که جداً بخواهیم صلوات بفرستیم، بلکه داعی بر داعی است. یا این که می دانیم او واسطه بین ما و خدا است، مع ذلک به فکر او نیستیم! ای کاش می دانستیم که احتیاج او به ما و دعای ما برای او، به نفع خود ما است؛ و گرنه قریب و منزلت او در نزد خدا معلوم است. (۱)

مهم این است که امام زمان علیه السلام ما را ببینند.

(شیخ محمد تقی بهلول) دیدار امام زمان علیه السلام آن قدر مهم نیست که دیدن حضرت مهم است. یعنی مهم این است که حضرت ما را ببینند. خیلی ها علیه السلام را دیدند، ولی حضرت آن ها را ندید و نتیجه اش معلوم شد.

با تقوا باشید!

(آیت الله ناصری) در ایام نوجوانی در مسجد سهله از نزدیک مرحوم شیخ محمد کوفی را در حالی که تقریباً اواخر عمرشان بود زیارت کردم، جلو رفته و از ایشان خواستم که بفرمایید چه کار کنیم که خدمت امام زمان علیه السلام برسیم؟ معظم له فرمود: با تقوا باشید، با تقوا باشید. (۲)

شرط دیدار و تشرف

(علامه میرجهانی) شرط دیدار و تشرف به حضور آن بزرگوار، عالم بودن نیست. چه بسا کسی اصلاً سواد ندارد، اما خصوصیتی در وجود او هست که لیاقت دیدار امام را پیدا کرده است، لیاقت تشرف به داشتن سواد و مانند آن نیست. اصل مطلب طهارت و پاکیزگی نفس است. بسیاری از اشخاص چه در گذشته و چه در زمان

۱. در محضر بهجت: ش ۱۷۵۴.

۲. امام زمان علیه السلام در کلام اولیا: ص ۱۱۱.

حال، حضرت را دیده‌اند. بعضی مولایشان را شناخته‌اند و بعضی ایشان را شناخته‌اند و بعد از غائب شدن ملتفت شده‌اند.

حصول محبت

(شیخ اسدالله طیبی) ایشان در پاسخ به این سؤال که چگونه محبت حضرت حجت علیه السلام برای انسان حاصل می‌شود فرموده بودند: با سه چیز: توسل به امام زمان علیه السلام، نماز امام زمان علیه السلام و صدقه برای سلامتی امام زمان علیه السلام.^(۱)

ذکر مجرب در مشکلات

(آیت‌الله کشمیری) یکی از مراجع حوزه علمیه قم مشکلی برایشان به وجود آمده بود. مرحوم آقای کشمیری این ذکر را به او داده بودند: «یا ابا الفوت اغثنی، یا ولی الله ادرکنی بلطفک الخفی، لا اله الا انت سبحانک انی کنت من الظالمین» و بعد از مدتی مشکل ایشان حل شد.^(۲)

انتظار فرج و تحصیل مقدمات آن

(آیت‌الله بهجت) ما باید انتظار فرج حضرت غائب علیه السلام را داشته باشیم، و فرجش را فرج عموم بدانیم، و در هر وقت و هر حال باید منتظر باشیم، ولی آیا می‌شود انتظار فرج آن حضرت را داشته باشیم، بدون مقدمات و تحمل ابتلائاتی که برای اهل ایمان پیش می‌آید؟!

با این حال، چه اشکالی دارد که تعجیل فرج آن حضرت را با عاقبت بخواهیم، یعنی این که بخواهیم بیش از این بلاها که تا به حال بر سر مؤمنین آمده، بلای دیگری نبینند؟! زیرا در روایت آمده است: وقتی سفیانی خروج می‌کند، هر کس نام

۱. میانگردد: ص ۶۲

۲. همان شیفته: ص ۷۱

علی، فاطمه، حسن و یا حسین را دارد می‌کشد. پس از این که عده‌ای کشته می‌شوند، بقیه می‌گویند: پدران و مادران ما گناه کرده‌اند و این اسم‌ها را بر ما گذاشته‌اند، ما چه تقصیر داریم، در این جا سفیانی تفضل می‌کند! و به افراد خود دستور می‌دهد از کشتن صاحب بعضی از نام‌ها خودداری کنند، ولی صاحب بعضی از نام‌ها را بکشند!

چنان که زمانی یهودی‌ها اگر می‌دیدند صاحب شناسنامه، شیعی است، فوراً او را می‌کشتند! الان هم منتظر دستورند!

در هر حال، باید منتظر فرج باشیم ولی با مقدمات آن؛ ولی می‌دانیم که ضعیفیم و طاقت ابتلائات سخت را نداریم، لذا از خدا بخواهیم که شیعه بعد از این دیگر به ابتلائات بیشتر، مبتلا نشود. و اهم مقدمات انتظار فرج را که توبه و طهارت از گناهان است، تحصیل کنیم. (۱)

پرهیز از گناه

(آیت الله بهجت) آرزوی ما این است که هم دولت حق در جهان حکومت کند، و هم همه بر صراط مستقیم عبودیت قرار بگیریم. بنابراین، اگر قبل از ظهور دولت حق خاطر جمع باشیم که بر صراط مستقیم بندگی هستیم، بهتر است؛ لذا باید از گناهانی که زمینه ظهور دولت حضرت غائب علیه السلام را برای ما فراهم نمی‌کند، پرهیز نماییم. (۲)

چگونه با امام زمان علیه السلام ارتباط برقرار کنیم؟

(آیت الله بهجت) راه ایجاد ارتباط با اهل بیت علیهم السلام و مخصوصاً حضرت ولی عصر علیه السلام عبارت است از:

۱. در محضر بهجت: ش ۱۷۵۹.

۲. در محضر بهجت: ش ۱۷۶۲.

۱. معرفت خداوند متعال.

۲. اطاعت محض از پروردگار.

این دو موجب حبّ به خداوند و محبت نسبت به همه آنها که خدا آنان را دوست می دارد، مثل انبیا و اوصیا می شود، مخصوصاً موجب علاقه و ارتباط با محمد و آل محمد علیهم السلام می شود که نزدیک ترین آنها به ما حضرت صاحب الامر علیه السلام است. (۱)

وظایف شیعیان در عصر گرفتاری ها

(آیت الله بهجت) دعای شریف عظم البلاء و برح الخفاء را بخوانیم و از خدا بخواهیم برساند صاحب کار را!

با او باشیم حالا اگر رساند که رساند و اگر نرساند دور نرویم، از کنار او از رضای او دور نرویم. او می بیند او می داند حرف هایی که ما به همدیگر می زنیم! در هر حال برای تعجیل در امر فرج و رفع نگرانی ها و گرفتاری ها و نجات و اصلاح حال مؤمنین بگوییم:

«اللهم اكشف هذه الغمة عن هذه الامة بظهوره»؛ خداوندا با ظهور حضرت حجت این ناراحتی را از این امت برطرف نما.

زیرا واقعاً از ظلم و ستم و بلا و فشاری که بر سر اسلام و مسلمین به خصوص اهل ایمان می آید کارد به استخوان رسیده است. (۲)

امام به سراغ ما می آید!

(آیت الله کوهستانی) اگر ما خوب باشیم، امام زمان علیه السلام خودش به سراغ ما خواهد آمد. (۳)

۲. در محضر بهجت، ج ۲، ص ۲۰۱.

۱. به سوی محبوب: ص ۶۱.
۲. برقله پارسایی: ص ۲۹۳.

حضور همیشگی

(آیت الله الهی) ایشان واقعاً امام عصر علیه السلام را حاضر و ناظر می دانست و به آن اعتقاد داشت طوری که حتی در کوچکترین حرکات و رفتار زندگی آن طور رعایت همه چیز را می کرد، انگار همان لحظه در حضور آن حضرت است. (۱)

استعدادش را پیدا کنید

(آیت الله الهی) شما نمی خواهید راه بیافتید و دنبال حضرت بروید، اگر شما استعداد و قابلیتش را داشته باشید، ایشان خودشان به سراغ شما می آیند و خود ترتیب تشرف را خواهند داد. (۲)

ابتلائات شیعه بسیار است

(آیت الله بهجت) ابتلائات شیعه امروز بسیار زیاد است؛ امراض مختلف، سرطان، حوادث، باید در مشاهد مشرفه و مواقف مهمه برای رفع ابتلائات شیعه دعا کرد و تضرع نمود....

ما از همه باید بخواهیم که متوسل شویم و دعا کنند و تضرع نمایند تا بلکه فرجی حاصل شود.

دعای فرج اگر موجب فرج عمومی نشود برای دعا کننده موجب فرج خواهد بود ان شاء الله، چنانچه در برخی از روایات آمده: دعا کنید که در آن فرج شماست. ... ما باید به امام عصر علیه السلام بیش از اینها متوسل باشیم تا نتیجه بگیریم مسلماً امام عصر علیه السلام از هر کسی بهتر می تواند مؤثر باشد. (۳)

اگر اهل ایمان پناهگاه حقیقی خود یعنی حضرت صاحب علیه السلام را بشناسند و به آن پناه ببرند، آیا امکان دارد که از آن ناحیه عنایت واقع نشود؟ (۴)

۱. الهیه: ص ۱۵۵.

۲. الهیه: ص ۱۵۷.

۳. روزه‌هایی از عالم غیب: ص ۵۵.

۴. در محضر بهجت: ج ۲، ص ۲۵۶.

محاسبه نفس

(آیت‌الله بهجت) اگرچه قطعیات و یقینیات دین عمل کنیم در وقت خواب و به هنگام محاسبه پی می‌بریم که کدام یک از کارهایی که کردیم قطعاً حضرت امام زمان علیه السلام از ما راضی است و از چه کارهایمان قطعاً ناراضی است^(۱)

بهترین کار در آخرالزمان

(آیت‌الله بهجت) بهترین کار برای به هلاکت نیفتادن در آخرالزمان دعای فرج امام زمان علیه السلام است البته دعای فرجی که در همه اعمال ما اثر بگذارد^(۲)

الطاف امام زمان علیه السلام زیاد است.

(آیت‌الله بهجت) (به دست آوردن فیوضات) دنبال کردن و طلب می‌خواهد در زمان غیبت هم عنایات و الطاف امام زمان علیه السلام نسبت به محبان و شیعیان زیاد دیده شده باب لقاء و حضور بالکلیه مسدود نیست، بلکه اصل رؤیت جسمانی را هم نمی‌شود انکار کرد.^(۳)

مهم‌ترین تکالیف و وظایف

(عبدالقائم شوشتری) یک شیعه نسبت به امام زمان علیه السلام وظایفی دارد. در کتاب شریف مکیال المکارم که از تألیفات عالم بزرگوار آیت‌الله سید محمد تقی اصفهانی است حدود هشتاد وظیفه بیان شده است که از مهم‌ترین آن‌ها عبارتند از:
۱. دعا برای حضرت مهدی علیه السلام که در توقیع شریف آمده است:
«و اکثروا الدعاء بتعجيل الفرج فان ذلك فرجکم».

۲. نکته‌های ناب: ص ۷۱.

۱. بهارانه: ص ۶۰.

۳. همان.

«بسیار برای تعجیل ظهور دعا کنید که همانا فرج خود شما در همین دعا کردن است.»

دعا برای حضرت بر فرض این که در نزدیکی ظهور اثر نداشته باشد که البته و یقیناً اثر دارد برای خودسازی و رفع حجاب‌ها و ایجاد ارتباط با امام زمان علیه السلام بسیار مؤثر و سازنده است.

۲. صدقه دادن برای سلامتی امام زمان علیه السلام و خدمت به فقرای شیعه برای خشنودی قلب مقدس امام زمان علیه السلام.

۳. ساختن زمینه‌های لازم انقلاب حضرت مهدی علیه السلام و اصلاح جامعه در مسائل اخلاقی و معنوی؛ زیرا اجتماعی که در انتظار مصلح به سر می‌برد، خود باید صالح باشد.

۴. استغاثه از امام زمان علیه السلام در همه مشکلات علی‌الخصوص مشکلات معنوی و سلوکی. (۱)

توصیه‌ها برای استمداد از امام زمان علیه السلام

(عبدالقائم شوشتری) سؤال: برای استغاثه و استمداد از امام زمان علیه السلام چه دستوراتی را توصیه می‌فرمایید؟

پاسخ:

۱. نماز امام زمان علیه السلام.
۲. نماز استغاثه از امام زمان علیه السلام.
۳. زیارت آل یاسین.
۴. دعا در ایام غیبت امام زمان علیه السلام.
۵. صلوات ابوالحسن ضراب اصفهانی، این صلوات هر عصر جمعه خوانده می‌شود. (۲)

۱. رک: کتاب «مکیال المکارم».

۲. برای اطلاع دقیق از چگونگی نمازها و دعاهای فوق‌الذکر به کتاب «مفاتیح الجنان» مراجعه فرمایید.

در بین نمازهای حاجت که به عنوان استغاثه از حضرت قابل استفاده هست؛ یکی نماز امام زمان علیه السلام است که انسان در این نماز دوست مرتبه ^(۱) خطاب به خداوند متعال عرض می‌کند: «إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ» ای خدا ما فقط تو را عبادت می‌کنیم و فقط از تو یاری می‌طلبیم.

و نماز دیگر نماز استغاثه از حضرت مهدی علیه السلام است. این نماز دو رکعت است در رکعت اول حمد و سوره فتح و در رکعت دوم حمد و سوره نصر و پس از نماز دعای «سلام الله الکامل» خوانده می‌شود که اگر این نماز و دعای بعد از آن زیر آسمان خوانده شود مؤثرتر است. ^(۲)

وظایف شیعیان در عصر غیبت

(آیت الله محمد تقی اصفهانی) ایشان در کتاب ارزشمند «مکیال المکارم» چهار وظیفه مهم برای شیعیان در عصر غیبت بیان می‌کند که به شرح ذیل است:

۱. منتظر فرج و ظهور آن حضرت بودن.
۲. صبر در مشکلات و شداید عصر غیبت.
۳. صدقه دادن به قصد سلامتی آن حضرت.
۴. غمگین بودن و گریه کردن به جهت فراق آن حضرت.
۵. عزم بر یاری آن حضرت در هر حال.
۶. برخاستن به جهت احترام نام آن بزرگوار، به خصوص اسم قائم علیه السلام.
۷. قربانی کردن به نیابت آن حضرت در صورت امکان.
۸. توسل در حاجات مهم به آن حضرت.
۹. بیان نمودن فضائل و کمالات آن حضرت.
۱۰. دعوت مردم به معرفت آن حضرت و خدمت به آن بزرگوار.
۱۱. هدیه نمودن اعمال صالحه خود به آن حضرت مانند قرائت قرآن.

۱. البته در هر رکعت صد مرتبه خوانده می‌شود. ۲. رک. مفاتیح الجنان: شیخ عباس قمی.

۱۲. زیارت نمودن و سلام کردن به آن حضرت در هر مکان.
۱۳. دعا برای آن حضرت و طلب فتح و نصرت ایشان از خدا.
۱۴. سرودن و خواندن شعر در ذکر فضائل و مناقب آن حضرت.
۱۵. دعا به جهت حفظ ایمان و دین در مقابل شبهه افکنی های شیاطین.
۱۶. رفع شبهات در دین، توسط علما.
۱۷. اهتمام در ادای حقوق برادران دینی.
۱۸. حفظ زبان به غیر از یاد خدا.
۱۹. اقتدا کردن و تأسی جستن به اخلاق و اعمال آن حضرت.
۲۰. موفق شدن به توبه واقعی و بازگرداندن حقوق به صاحبان آنها.
۲۱. ناشناس ماندن و پرهیز از مشهور شدن.
۲۲. عدم شرکت در مجالسی که از یاد آن بزرگوار به دور است.
۲۳. خوشحال کردن مؤمنین.
۲۴. انجام حج به نیابت از آن حضرت و یا فرستادن نایب به این منظور.
۲۵. زیارت مشاهد رسول اکرم صلی الله علیه و آله و ائمه اطهار علیهم السلام به نیابت آن حضرت.
۲۶. سعی در خدمت و یاری نمودن آن حضرت.
۲۷. تجدید بیعت با آن حضرت در هر روز، مخصوصاً هر جمعه.
۲۸. دیدار مؤمنین صالح و شیعیان مخلص آن حضرت.
۲۹. محبت امام عصر علیه السلام به طور خاص.
۳۰. اظهار اشتیاق به دیدار آن حضرت.
۳۱. تشکیل مجالس فضائل و مناقب آن حضرت.
۳۲. دعا جهت این که از یاران حضرت باشد.
۳۳. رعایت حقوق آن حضرت.
۳۴. نفرین به دشمنان آن حضرت.
۳۵. توبه حقیقی از گناهان و تهذیب نفس و تحصیل اخلاق نیکو.

۳۶. تقیه کردن از اشرار.

۳۷. صبر کردن بر اذیت و تکذیب.

۳۸. دعا برای جلوگیری از فراموشی یاد آن حضرت.

۳۹. صلوات فرستادن بر آن حضرت با صلوات‌های مأثوره. (۱)

۴۰. طلب معرفت آن حضرت از خداوند با دعای «اللهم عرفنی نفسک...» (۲)

دعای فرج در قنوت

(آیت‌الله بهاء‌الدینی) یکی از شاگردان ایشان می‌گوید: سال‌های بسیاری در قنوت نماز حضرت آیت‌الله بهاء‌الدینی آیات نورانی قرآن کریم و دعا‌های مرسوم را می‌شنیدیم تا این که ناگهان متوجه شدیم نوع کلمات و عبارات ایشان تغییر یافته است. وقتی دستان خود را مقابل صورت می‌گرفتند برای حضرت مهدی علیه السلام دعا می‌کردند.

«اللهم کن لولیک الحجة بن الحسن صلواتک علیه و علی آبائه فی هذه الساعة و فی کل ساعة ولیاً و حافظاً و قاعداً و ناصرأ و دلیلاً و عیناً حتی تسکنه ارضک طوعاً و تمتعه فیها طویلاً».

روزی که در محضر آقا بودیم و فرصت مناسبی فراهم شد از تغییر رویه ایشان پرسیدیم، پس معظم‌له به یک جمله بسنده کردند: «حضرت پیغام دادند در قنوت به من دعا کنید» (۳).

اگر چنین نبودی ما را نمی‌دید!

حجة الاسلام شیخ حسین گنجی می‌گویند: مرحوم سید عبدالکریم کفاش هفته‌ای یک‌بار به محضر امام زمان علیه السلام مشرف می‌شد، او در جوار حضرت

۱. رک: مفاتیح‌الحنان: شیخ عباس قمی.
۲. رک: مکیال‌المکارم: آیت‌الله محمد تقی اصفهانی.
۳. آیت بصیرت: ص ۱۰۷.

عبدالعظیم حسنی می زیست. حضرت مهدی علیه السلام از او می پرسد: اگر ما را نبینی چه خواهی کرد؟

می گوید: می میرم. حضرت می فرماید: اگر چنین نبودی ما را نمی دیدی. وقتی از او علت باز شدن راه ملاقات را پرسیدند فرمود: یک شب جدم پیامبر ختمی مرتبت صلی الله علیه و آله را در عالم رؤیا دیدم از ایشان تقاضای ملاقات با حضرت را نمودم. فرمودند: در شبانه روز دو مرتبه برای فرزندم حسین علیه السلام گریه کن. از خواب بیدار شدم و این برنامه را به مدت یک سال اجرا نمودم، لذا به تشریف خدمت حضرت ولی عصر علیه السلام نایل آمدم. ^(۱)

موافق با این مطلب، حضرت صاحب الزمان علیه السلام در زیارت ناحیه مقدسه می فرمایند: «فلئن اخرتني الدهور و عاقني عن نصرک المقذور ولم اکن لمن حاربک محارباً و لمن نصب لک العداوة مناصباً فلا ندبک صباحاً و مساءً ولا یبکین لک بدل الدموع دماً...» ^(۲)

«ای جداه! پس اگر روزگاران مرا به تأخیر انداخت و تقدیر الهی مرا از یاری شما باز داشت و نبودم تا با آنان که با شما جنگیدند بجنگم و با آنان که به دشمنی شما برخاستند به دشمنی برخیزیم (در عوض) هر صبح و شام بر تو ندبه و زاری می کنم و بر تو به جای اشک خون گریه می نمایم.»

شیعه واقعی

(آیت الله کشمیری) طبق آنچه که در روایات است افضل اعمال انتظار فرج است و شیعه واقعی کسی است که همیشه در انتظار این فرج و گشایش باشد و عبادت واقعی همین است. ^(۳)

۱. شیفتگان حضرت مهدی علیه السلام: ج ۲، ص ۱۱۰. ۲. بحار الانوار: ج ۱۰۱، ص ۲۲۰.

۳. میناگردل: ص ۸۶.

باید پاک و طاهر شوید!

(آیت الله کشمیری) امام زمان علیه السلام پاک و طاهر است، باید پاک شوید، طاهر شوید، تا با او سنخیت پیدا شود. تا انسان‌ها آماده پذیرش حضرت نشده باشند و تا حضرت در دل آن‌ها ظهور نکرده باشد و قرین دل آن‌ها نشده باشد، ظهور خارجی برای انسان چیزی را عوض نخواهد کرد و پیدا کردن این آمادگی همان انتظار فرجی است که افضل شمرده می‌شود.

توسل کنید به خود امام زمان علیه السلام، خدا را به حق امام زمان علیه السلام قسم دهید. (۱)

راه حل مشکلات

(آیت الله کشمیری) پس از آمدن مرحوم آیت الله کشمیری به ایران، مرحوم علامه طباطبایی رحمته الله علیه به دیدن ایشان رفت و آیت الله کشمیری این نکته را به عنوان هدیه به ایشان بیان نمود: هرگاه به مشکلی برخوردید، به پشت بام رفته، دو رکعت نماز خوانده و به امام زمان علیه السلام هدیه نمایید.

پس از نماز، رو به قبله کرده و تلاش نمایید خود را از افکار و پراکنندگی و تشتت خالی کنید، در آن هنگام هرچه به ذهنتان رسید، اشاره و الهام تلقینی است از حضرت ولی عصر علیه السلام برای رفع مشکل. (۲)

شخص مورد پسند امام

(حجة الاسلام امجد) ایشان در پاسخ این سؤال که آیا ما مورد پسند امام زمان علیه السلام هستیم یا نه؟ فرمودند: شخص مورد پسند امام زمان علیه السلام، حق پرست است نه هواپرست، به فکر مردم و مشکلاتشان است. (۳)

۱. میناگردل: ص ۱۱۹.

۲. میناگردل: ص ۱۲۱.

۳. جواهر معنوی: ص ۸۷.

دل را باید تصفیه کنید

(آیت الله الهی) برای ارتباط با امام زمان علیه السلام تنها باید تصفیه شد. دل را باید تصفیه کرد. اگر دل صاف باشد این امواج را درک می کند و تصویر را هم نشان می دهد اما اگر دل صاف نباشد و گرد و خاک داشته باشد، تصویر را خوب نشان نمی دهد. (۱)

ظهور انفرادی

(آیت الله الهی) اگر قابلیت داشته باشی و شرایط غیبت را رعایت کنی، در زمان غیبت این ظهور انفرادی برایت حاصل خواهد شد و حضرت می آید دیدن شما، شما نمی روید دیدن امام! (۲)

افکارتان را به این امور مشغول نکنید!

(سید هاشم حداد) در زمان ایشان، شخصی ادعا می کرد سید حسنی است و جماعتی را دور خود جمع کرده بود و در مجالس و محافل صحبت می کرد، شاگردان از او می پرسند تکلیف ما چیست، پس ایشان جواب می دهد: راه خودتان را بروید و کاری به این حرف ها نداشته باشید، افکارتان را مشغول نکنید. (۳)

دیدن امام که شرط نیست!

(سید هاشم حداد) من باید خودم را اصلاح کنم تا قابلیت ظهور پیدا کنم و ظهور واقع شود. اگر هم ظهور واقع نشد، پیامبر بالاتر است یا امام زمان علیه السلام! مگر آنهایی که پیامبر صلی الله علیه و آله را دیدند چه شدند. همان ها که آب وضوی پیامبر صلی الله علیه و آله را به عنوان تبرک بر سر و روی می مالیدند، همان ها برگشتند. دیدن امام که شرط نیست! انسان را بالا نمی برد، تربیت نمی کند! (۴)

۱. الهیه: ص ۱۵۷.

۲. دلشده: ص ۲۶۴.

۳. دلشده: ص ۲۶۷.

۴. دلشده: ص ۲۶۴.

غیبت امام زمان علیه السلام لطفی از الطاف الهی است!

(آیت الله بهبهانی) مرحوم آیت الله محمد باقر وحید بهبهانی رحمته الله فرمود: او ایلی که به کربلای معلی وارد شدم، روی منبر، مردم را موعظه می کردم. روزی حدیث شریفی که در کتاب «خرائج راوندی» نقل شده است، لایه لای صحبت ها بر زبانم جاری شد؛ مضمون حدیث این است: «زیاد نگویید که چرا امام زمان علیه السلام ظهور نمی کنند چون شما طاقت معاشرت با ایشان را ندارید؛ زیرا لباس حضرت خشن و درشت و خوراک ایشان نان جو است»، آن گاه گفتم: از الطاف الهی نسبت به ما غیبت حضرت صاحب الزمان علیه السلام است چون ما طاقت اطاعت ایشان را نداریم. اهل مجلس به یکدیگر نگاهی می انداختند و شروع به نجوا کردند و می گفتند: این مرد راضی نیست امام زمان علیه السلام ظهور کند تا مبادا ریاست از دستش برود. به حدی زمزمه در بین مردم افتاد که من ترسیدم، لذا به سرعت از منبر فرود آمدم و به خانه رفتم و در را بستم. بعد از ساعتی در خانه را زدند، پشت در آمدم و گفتم: کیستی؟ گفت: فلانی، همان کسی که سجاده بردار تو هست! پس در را گشودم، او سجاده را از همان جا به حیاط خانه پرت کرد و گفت: ای مرتد! سجاده ات را بردار؛ در این مدت بی خود به تو اقتدا کردیم و عبادات خود را باطل انجام دادیم. من سجاده را برداشتم و او هم رفت و از ترسی که داشتم در را محکم بستم و متحیر نشستم، پاسی از شب گذشت. ناگاه صدای در منزل بلند شد، من با وحشت هرچه تمام تر پشت در رفتم و گفتم: کیستی؟ دیدم همان سجاده بردار است که با معذرت خواهی و اظهار عجز و بیچارگی آمده و مرا قسم می دهد که در را باز کنم، اما من از ترس در را باز نمی کردم. آن قدر قسم خورد و اظهار عجز نمود که به راستی و صداقتش یقین کردم و در را گشودم. ناگاه خودش را روی پاهای من انداخت و آن ها را می بوسید.

به او گفتم: ای مسلمان! آن سجاده آوردن و مرتد گفتن تو به من چه بود و این با بوسیدنت چیست؟! گفت: مرا سرزنش مکن، هنگامی که از نزد شما رفتم و نماز مغرب و عشاء را بسجا آوردم و خوابیدم در عالم رؤیا دیدم حضرت

صاحب‌الزمان علیه السلام ظهور فرموده‌اند. خدمت ایشان مشرف شدم. حضرت به من فرمودند: فلانی عباى تو از اموال فلان شخص است و تو ندانسته آن را از دیگری گرفته‌ای حال باید آن را به صاحبش بدهی. من عبا را به صاحب اصلی‌اش دادم. سپس فرمودند: قبایت نیز مربوط به فلان شخص است و تو آن را از دیگری خریده‌ای باید این را هم به صاحب اولش برگردانی و همین‌طور همه لباس‌هایم را دستور دادند به مردم بدهم. بعد نوبت به خانه و ظروف و فرش‌ها و چهارپایان و زمین‌ها و سایر چیزها رسید و برای هر یک مالکی معین کردند و به او زد نمودند سپس فرمودند: همسری که دارای خواهر رضاعی توست و تو ندانسته با او ازدواج کرده‌ای، باید او را هم به خانواده‌اش رد کنی. این کار را هم کردم. من پسری به نام قاسم علی دارم ناگاه در این اثنا همان‌جا پیدا شد و همین‌که نظر حضرت بر او افتاد فرمودند: «این پسر هم از این زن متولد شده است و فرزند حرام می‌باشد، این شمشیر را بردار و گردنش را بزن». در این‌جا من غضبناک شدم و گفتم: به خدا قسم تو سید نیستی و از ذرّۀ پیغمبر نمی‌باشی چه رسد به این که صاحب‌الزمان باشی! همین‌که این سخن را گفتم از خواب بیدار شدم و فهمیدم ما طاقت اطاعت و فرمان‌برداری از آن حضرت را نداریم و صدق فرمایش جناب‌عالی بر من معلوم شد و از عمل خویش نادم و از گفته‌ام پشیمانم، مرا عفو فرمایید. ^(۱)

۱. پرسش‌های علما و مردم و پاسخ‌های امام زمان علیه السلام ص ۸۰

ماه شب تار

عکس ترا به صفحه پندار می کشم
بر صفحه سیاه خیالم، جمال توست؟
تا نقش بارگاه تو افتد به دیده ام
با هر نفس که می گذرد در فراق تو
جویم اگر به رهگذری خاک پای تو
صحبت بدون یاد تو، لذت نمی دهد
عمری بود که حسرت دیدار می کشم
یا ماه را به لوح شب تار می کشم
گردن به حسرت از پس دیوار می کشم
آه از خصال سینه تبار می کشم
چون سُرْمه ای به دیده خونبار می کشم
زیست روی پا ز مجلس اغیار می کشم

آرزوی عارف
آداب

اسرار و آداب مسجد مقدس جمکران

پاداش نماز در خانه کعبه

امام عصر علیه السلام خطاب به شیخ حسن بن مثنیّه جمکرانی فرمودند: «به مردم بگو که به این موضع - مسجد جمکران - رغبت کنند و آن را عزیز بدانند، پس هر کس این دو رکعت نماز - نماز امام زمان علیه السلام - را بخواند همانند این است که در خانه کعبه نماز گذارده است» (۱).

مسجد جمکران، بی نیاز از معرفی است

(آیت الله بهجت) ما معتقدیم که این شاهد مبارک و مساجدی مانند مسجد جمکران بی نیاز از معرفی اند و اگر کسی بگوید: رفتیم و چیزی در آنجا نیافتیم به حسب ظاهر، باید گفت: از روی اعتقاد صحیح نرفته است یا برای امتحان رفته یا همین طوری. به هر حال بهترین معرف این مکان‌ها، خودشان هستند. در محل مسجد اصلی نماز بخوانید، نقطه‌ای از مسجد اصلی است که حال و هوای دیگری دارد. (۲).

آداب مسجد مقدس جمکران

امام زمان علیه السلام آداب نیایش و عبادت و راز و نیاز با خدا در مسجد مقدس جمکران را بدین صورت برای شیخ حسن بن مثنیّه جمکرانی بیان فرموده‌اند:

۲. سیری در آفاق: ص ۲۴۷.

۱. نجم الثاقب: ص ۲۱۲.

۱. کسانی که به این جا مشرف می‌شوند، نخست دو رکعت نماز تحیت مسجد بخوانند و آن بدین صورت است که: در هر رکعت پس از سوره مبارکه حمد، هفت بار سوره اخلاص و هفت بار ذکر رکوع و سجود مقرر شده است.

۲. پس از نماز تحیت مسجد، دو رکعت نماز به نیت امام زمان علیه السلام بخوانند که آن هم بدین گونه است:

پس از نیت و شروع سوره فاتحه تا جمله «ایاک نعبد و ایاک نستعین» بخوانند و آن گاه این آیه را صد مرتبه با همه وجود و اخلاص تلاوت و زمزمه کنند و بعد از آن که سوره را اتمام کنند و ذکر رکوع و سجده‌ها را نیز هفت مرتبه بخوانند و رکعت دوم را نیز همین گونه انجام دهند.

پس از نماز، در برابر خدا سر تعظیم و تواضع فرود آورده و او را بزرگ بدارند و ستایش کنند و تسبیح حضرت فاطمه علیها السلام را بخوانند و آن گاه سر به سجده نهند و یکصد بار صلوات بفرستند.

آن گاه امام زمان علیه السلام فرمودند: هر کس این دو رکعت نماز را در این مکان شریف به جا آورد؛ چنان است که گویی در خانه کعبه، این نماز را خوانده است.

آیت‌الله مرعشی نجفی و مسجد جمکران

(آیت‌الله مرعشی نجفی) در مسجد شریف جمکران، مکرر کراماتی دیده شده است که مرحوم شیخ محمد علی کجورنی معروف به قمی در کتاب «تاریخ قم» در جلد اول و دوم اشاره کرده به کراماتی که در آن جا اتفاق افتاده است و اشخاصی که شرفیاب حضور مبارک حضرت ولی عصر علیه السلام شده‌اند.

حقیر خودم مکرر کراماتی در آن جا - مسجد جمکران - مشاهده کرده‌ام، و چهل شب چهارشنبه مکرر موفق شدم که در آن مسجد بیتوته کنم و جای تردید نیست که از امکنه‌ای که مورد توجه و منزلت برکات الهی می‌باشد، و بعد از مسجد سهله این بهترین مقام و بهترین جایی است که منتسب به حضرت ولی عصر علیه السلام می‌باشد.

استمداد از امام زمان علیه السلام در مسجد جمکران

(آیت الله حائری یزدی) ایشان توجه خاصی به حضرت صاحب الامر علیه السلام داشتند و هرگاه حوزه دچار مشکل می شد، متوسل به حضرت ولی عصر علیه السلام می شد و یا به مسجد جمکران مشرف و از آن حضرت کمک می خواست. (۱)

آیت الله صافی و مسجد جمکران

(آیت الله صافی گلپایگانی) حقیر از طفولیت که در خدمت مرحوم آیت الله والد (اعلی الله مقامه) مشرف به قم می شدم و به سعادت تشریف به مسجد مقدس جمکران نایل می گشتم، آن مرحوم که در ارادت و چاکری به آستان ملائک پاسبان حضرت بقیه الله (ارواح العالمین له الفدا) مشار بالبیان بودند و مصدر خدماتی به آن حضرت شده و توجهاتی مشاهده کرده بودند، اصرار داشتند که مهما ممکن پیاده به مسجد مشرف شوند و به فیض نماز و عبادت در آن مکان مبارک نائل می گشتند. از جمله بزرگانی که حسن عقیده خود را به مسجد جمکران اظهار می فرمودند در این جا به نام نامی بزرگ فقیه عالم اسلامی مرحوم آیت الله العظمی استاد اعظم آقای بروجردی رحمته الله و مرحوم مرجع عالیقدر حضرت آیت الله العظمی گلپایگانی رحمته الله اشاره می نمایم. امید است خداوند متعال ما را از فیض تشریف به این مسجد تا حیاتی باقی است، محروم نفرماید. (۲)

پیاده تا مسجد جمکران

(آیت الله احمدی میانجی) از جمله بزرگانی که به مسجد مقدس جمکران خیلی علاقه داشتند حضرت آیت الله العظمی آقای سید محمد تقی خوانساری رحمته الله (متوفای ۱۳۷۲ ه. ق) بود که با مرحوم حضرت آیت الله العظمی آقای اراکی (متوفای ۱۴۱۵ ه. ق) پیاده به مسجد شریف جمکران می رفتند. (۳)

۱. مسجد مقدس جمکران تجلیگاه صاحب الزمان علیه السلام: ص ۲۳.

۲. سایت مسجد مقدس جمکران.

۳. مسجد مقدس جمکران، تجلیگاه صاحب الزمان علیه السلام: ص ۳۷.

آیت‌الله حجت و مسجد جمکران

در سالی که در شهر مقدس قم خشکسالی عجیبی شد، آیت‌الله العظمی آقا سید محمد حجت کوه‌گمری رحمته (متوفای ۱۳۷۲ ه. ق) چهل نفر از فضلاء حوزه علمیه قم را انتخاب نمودند و دستور فرمودند به مسجد مقدس جمکران بروند و در آنجا بعد از نماز صاحب‌الزمان، زیارت عاشورا بخوانند و دعا کنند که از عنایت حضرت ولی عصر علیه السلام خداوند متعال باران بفرستد.

طلاب محترم صبح با پای پیاده عازم مسجد جمکران شدند و بعد از نماز و زیارت عاشورا و دعا جهت باران از مسجد مقدس جمکران بیرون آمدند به طرف شهر مذهبی قم به راه افتاد که وسط راه باران شدیدی گرفت که قابل تحمل نبود. ^(۱)

آیت‌الله العظمی بروجردی و مسجد جمکران

حضرت آیت‌الله العظمی بروجردی رحمته می فرمودند: اگر موفق بشوم در قم دو کار انجام خواهم داد؛ یکی راه مسجد مقدس جمکران را بنا خواهم کرد دومی بیمارستانی در شهر قم بنا خواهم نمود. ^(۲) و نیز می فرمودند: اگر برای من امکان داشت تمامی نمازهای واجب خود را در مسجد مقدس جمکران می خواندم. ^(۳)

آیت‌الله فاضل لنکرانی و مسجد جمکران

حضرت آیت‌الله فاضل لنکرانی رحمته می فرمودند: هر وقت برای حضرت آیت‌الله العظمی آقای بروجردی مشکلی پیش می آمد، مرحوم پدرم که خود از عاشقان امام زمان علیه السلام و علاقه زیادی به مسجد مقدس جمکران داشت به محضر آقا عرض می کردند یک قربانی برای مسجد جمکران بفرستید تا رفع مشکل شود. ^(۴)

۱. مسجد مقدس جمکران، تجلیگاه صاحب‌الزمان علیه السلام؛ ص ۲۰.
۲. مسجد مقدس جمکران تجلیگاه صاحب‌الزمان علیه السلام؛ ص ۴۱.
۳. ملاقات با امام زمان علیه السلام؛ ص ۶۴.
۴. مسجد مقدس جمکران تجلیگاه صاحب‌الزمان علیه السلام؛ ص ۵۱.

آیت الله شیخ حسنعلی نخودکی و مسجد جمکران

ایشان برای رفع مشکل یکی از طلاب به او فرمودند: حل کار شما مشروط به این است که به قم و مسجد جمکران بروی و توسل به حضرت صاحب الامر علیه السلام پیدا کنی. (۱)

آیت الله حائری یزدی و مسجد جمکران

ایشان عقیده خاصی نسبت به مسجد جمکران داشتند و خیلی از اوقات با دوستان خود از شهر تا مسجد جمکران با پای پیاده می رفتند و می فرمودند: مسجد جمکران از آیات باهر است عنایت امام زمان علیه السلام است. (۲)

آیت الله بهاءالدینی و مسجد جمکران

حجة الاسلام کاشانی نقل می کند: روزی در محضرشان بودم از مسجد جمکران و اعتبار آن سؤال کردم، فرمود: ما سالها است که تجربه کرده ایم. محاذی مسجد که می رسم حال ما عوض می شود، یعنی حال خوب و خوشی به ما دست می دهد. یکی از موثقین از آقا نقل کرد که ایشان فرمودند: بعد از حرم امام رضا علیه السلام در ایران ما جایی را به معنویت مسجد جمکران سراغ نداریم.

چرا به مسجد جمکران نمی آیی؟

(آیت الله بهجت) عده ای از پاکان و نیکان با حضرت صاحب الامر علیه السلام سؤال و جواب می کنند و حاجت می طلبند و جواب می گیرند و در مسجد جمکران، صدای آن حضرت را می شنوند!

۲. ملاقات با امام زمان علیه السلام: ص ۹۲.

۱. آینه اسرار: ص ۲۳.

آقای را که در بیداری دیده بودم، در خواب به من فرمود: چرا به مسجد جمکران نمی آیی؟^(۱)

حضرت حجت علیه السلام از ما التماس دعا دارد!

(آیت الله بهجت) آقای که زیاد به مسجد جمکران می رود، می گفت: آقا را در مسجد جمکران دیدم، به من فرمود: به دل سوختگان ما بگو برای ما دعا کنند، و یک مرتبه از نظرم غائب شد، نه این که راه برود و کم کم از نظرم غائب شود! همین آقا هفته قبل از آن هم، حضرت را در خواب دیده بود.

ولی افسوس که همه برای برآورده شدن حاجت شخصی خود به مسجد جمکران می روند، و نمی دانند که خود آن حضرت چه التماس دعایی از آن ها دارد که برای تعجیل فرج او دعا کنند! چنان که به آن آقا^(۲) فرموده بود: این ها که به این جا آمده اند، دوستان خوب ما هستند، و هر کدام حاجتی دارند: خانه، زن، فرزند، مال، ادای دین، ولی هیچ کس در فکر من نیست!

آری، او هزار سال است که زندانی است، لذا هر کس که برای حاجتی به مکان مقدسی مانند مسجد جمکران می رود، باید که اعظم حاجت نزد آن واسطه فیض، یعنی فرج خود آن حضرت را از خدا بخواهد.^(۳)

رفتن به مسجد جمکران

(آیت الله بهجت) سؤال: برای رفتن به مسجد جمکران آیا شب جمعه بهتر است، یا شب چهارشنبه یا روز دوشنبه؟

پاسخ: فضیلت اعمال در شب جمعه معلوم است، و عده ای نیز در شب

۱. در محضر بهجت: ش ۷۲۴.

۲. شیخ ابراهیم حائری رحمته الله علیه در حال اعتکاف در مسجد کوفه.

۳. در محضر بهجت: ش ۷۷۶.

چهارشنبه به مسجد جمکران می‌رفته‌اند و می‌روند، چنان‌که مرحوم آقا شیخ علی زاهد رحمته‌الله شب‌های چهارشنبه به مسجد سهله می‌رفت و در آن‌جا اقامه جماعت می‌نمود. بعد از ایشان نیز شیخ آقابزرگ تهرانی ^(۱) و مرحوم مدرسی می‌رفتند، اما این‌که آیا مدرکی در نزد این‌ها بوده است، یا خیر؟ به‌طور صحیح در نظر نیست. به حسب ظاهر از عمومات استفاده می‌شود، و شاید مزیتی هم داشته باشد. در هر حال، منع بالخصوص ندارد، بلکه به‌جا آوردن آن به قصد رجا، نیاز به دلیل ندارد؛ زیرا ائمه علیهم‌السلام در هر جا حاضر و ناظرند، مخصوصاً این‌که اصل بنای جمکران به امام زمان علیه‌السلام منسوب است....

در مسجد جمکران هم به تواتر کرامت‌های زیادی نقل شده‌که همه را نمی‌شود محمول بر غرض کرد. ^(۲)

۱. صاحب کتاب الذریعة

۲. در محضر بهجت: ش ۱۷۲۱.

بهشت موعود

بیا که باغ پر از عطر دلبایی توست
شکوفه چشم به راه گره‌گشایی توست
به باغبانی تو چشم دوخته است بهار
سبب سبب، گل این باغ رونمایی توست
نشسته بر سر راهت سحر چراغ به دست
سپیده مستنظر نور کسب‌ریایی توست
خدا کند تو بیایی و صبح سر بزند
که بی ستاره‌ترین شب، شب جدایی توست
بیا که دیدن رویت بهشت موعود است
بهشت آستی از جلوه خدایی توست
(حاج علی انسانی)

امیر کبیر

مستطاب
وفاقی

عریضہ نویسی

صورت عریضہ بہ حضرت صاحب الزمان علیہ السلام

در کتاب «نجم الثاقب» مرحوم حاج میرزا حسن نوری و نیز کتاب «منتهی الآمال» مرحوم حاج شیخ عباس قمی از کتاب «تحفة الزائر» علامہ مجلسی چنین نقل شده است کہ: هر کسی حاجتی داشته باشد، رقعه‌ای را کہ دو ذیل می آید بنویسد و در یکی از قبور ائمه علیہم السلام بیاندازد و یا آن را ببندد و مهر کند و خاکی پاک را گل سازد و آن رقعه را در میان آن بگذارد و در نہری یا چاهی عمیق بیاندازد، آن عریضہ بہ خدمت حضرت صاحب الزمان علیہ السلام می رسد و ایشان، حاجت او را برآورده می سازد.

بسم الله الرحمن الرحيم

کتبت یا مولای صلوات الله عليك مستغيثاً و شكوت ما نزل بي مستجيراً بالله عزّوجل
ثم بك من امر قد دهمني و اشغل قلبي و اطال فكري و سلبنى بعض لئى و غير خطير
نعمة الله عندي اسلمني عند تخيل وروده الخليل و تبرء منى عند ثرائى اقباله الى الحميم
و عجزت عن دفاعه حيلتى و خاننى فى تحمله صبرى و قوتى فلجأت فيه اليك و توكلت
فى المسئلة لله جل ثنائه و عليك فى دفاعه عنى علماً بمكانك من الله ربّ العالمين و لى
التدبير و مالك الامور و اتقأ بك فى المسارعة فى الشفاعة اليه جل ثنائه فى امرى متيقناً
لأجابته تبارك و تعالى اياك باعطاء سؤلى و انت يا مولای جديراً بتحقيق ظنى و تصديق
أملى فيك فى امر كذا و كذا.

و به جای «کذا و کذا» حاجت خویش را بنویسد.

فيما لا طاقة لى بحمله و لا صبر لى عليه و ان كنت مستحقاً له و لأضعافه بتقبيح
انعالى و تفریطى فى الواجبات التى لله عزّوجل فاغثنى يا مولای صلوات الله عليك عند

اللطف و قدم المسئلة لله عزوجل في امرى قبل حلول التلف و شماتة الأعداء فيك بسطت
 النعمة عليّ و اسئل الله جلّ جلاله لي نصراً عزيزاً و فتحاً قريباً.
 فيه بلوغ الآمال و خير المبادى و خواتيم الأعمال و الأمن من المخاوف كلّها في كلّ
 حال إنه جلّ ثنائه لما يشاء فعّال و هو حسبي و نعم الوكيل في المبدء و المآل.
 آنگاه بر بالای نهر یا چاه یا چشمه ای قرار بگیرد و اعتماد بر یکی از وکلای آن
 حضرت نماید یا عثمان ابن سعید عمروی یا فرزند او محمد بن عثمان یا حسین بن
 روح یا علی بن محمد سمري و یکی از آنها را ندا نماید و بگوید:
 «يا فلان ابن فلان (مثلاً یا حسین بن روح) سَلامٌ عَلَيْكَ أَشْهَدُ أَنَّ وَفَاتَكَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَ
 أَنْكَ حَيٌّ عِنْدَ اللَّهِ تَعَالَى مَرْزُوقٌ وَ قَدْ خَاطَبْتُكَ فِي حَيَاتِكَ الَّتِي لَكَ عِنْدَ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ وَ هَذِهِ
 رُقْعَتِي وَ حَاجَتِي إِلَيَّ مَوْلَانَا عَلَيْهِ السَّلَامُ فَسَلِّمْهَا إِلَيْهِ وَ أَنْتَ الثَّقَةُ الْأَمِينُ».
 پس نوشته را در نهر یا چاه یا چشمه بیندازد که حاجت او برآورده خواهد شد،
 ان شاء الله. (۱)

آیت الله العظمی گلپایگانی رحمته الله علیه و عریضه به حضرت صاحب الزمان عجل الله فرجه

در این جا باید به این نکته اشاره کنم که افراد زیادی از راه نوشته عریضه نویسی به
 ساحت مقدس حضرت ولی عصر علیه السلام به حوایج خود رسیده و دفع نگرانی های آنها
 شده است.
 مراجع بزرگوار ما در مواقع حساس و بحران های شدید با نوشتن عریضه به
 ساحت مقدس امام زمان علیه السلام از آن حضرت کمک گرفته و می گیرند. از جمله
 حضرت آیت الله العظمی گلپایگانی رحمته الله علیه که بارها در گرفتاری های مهم، عریضه نوشته
 و در گل نهاده و به طرف مسجد جمکران روان می شدند. در زمانی که چاه مسجد
 باقی بود، عریضه را در آن چاه می انداختند و زمانی که آن چاه پر شده بود، آن را در
 نهر آب می انداختند و از این راه از حضرت ولی عصر علیه السلام کمک می گرفتند. (۲)

۱. شیفتگان حضرت مهدی علیه السلام: ج ۱، ص ۲۳۲. ۲. همان: ص ۲۳۶.

ملاقات با امام زمان علیه السلام

ملاقاتی آموزنده در مسجد سهله

حضرت آیت الله العظمی سید شهاب الدین مرعشی نجفی علیه السلام یکی از مراجع بزرگوار و مشهور، که در سال ۱۳۶۹ ه. ش در شهر مقدس قم رحلت کرد و در کتابخانه‌ای که خود ایشان تأسیس نموده بودند که از میراث‌های گرانقدر جهان تشیع است، مدفون گردید.

ایشان می‌فرمایند:

در ایام تحصیل علوم دینی و فقه اهل بیت علیهم السلام در نجف اشرف، شوق زیادی جهت دیدار جمال مولایمان بقیه الله الاعظم علیه السلام را داشتم، لذا با خود عهد کردم که چهل شب چهارشنبه به مسجد سهله بروم به این نیت که جمال حضرت صاحب الزمان علیه السلام را زیارت کنم و به این فوز بزرگ نائل شوم.

تا ۳۵ یا ۳۶ شب چهارشنبه ادامه دادم، تصادفاً در این شب رفتیم از نجف تأخیر افتاد و هوا ابری و بارانی بود، نزدیک مسجد سهله خندقی بود هنگامی که به آن جا رسیدم بر اثر تاریکی شب، وحشت و ترسی وجود مرا فراگرفت مخصوصاً از دزدهای زیادی که در آن منطقه بود. ناگهان صدای پایی را دنبال سر شنیدم که بیشتر موجب ترس و وحشتم گردید.

برگشتم به عقب، سید عربی را با لباس اهل بادیه دیدم که نزدیک من آمد و با زبان فصیح گفت: ای سید! سلام علیکم.

یکباره ترس و وحشت از وجودم رفت و اطمینان و سکون نفس پیدا کردم و تعجب آور بود که چگونه این شخص در تاریکی شدید متوجه سیادت من شد و در آن حال من از این مطلب غافل بودم.

به هر حال سخن می‌گفتیم و می‌رفتیم از من سؤال کرد: کجا قصد داری بروی؟
گفتم: مسجد سهله.

فرمودند: به چه جهت؟

گفتم: به قصد تشریف زیارت حضرت ولی عصر علیه السلام.

مقداری که رفتیم به مسجد زید بن صوحان که مسجد کوچکی نزدیک مسجد سهله است رسیدیم، داخل مسجد شده و نماز خواندیم و بعد از آن، سید دعایی خواند که گویی دیوار و سنگ‌ها آن دعا را با او می‌خواندند، احساس انقلابی عجیب در خود نمودم که از توصیف آن عاجزم.

بعد از دعا، سید فرمود: شما گر سینه‌ای چه خوب است، شام بخوری.

پس سفره‌ای را که زیر عبا داشت بیرون آورده و سه قرص نان و دو یا سه خیار سبز تازه که گویی تازه از باغ چیده بود در آن سفره داشت و آن وقت پچله زمستان و سرمای شدیدی بود و من متوجه این مطالب نبودم که این آقا این خیار تازه سبز را در این فصل زمستان از کجا آورده است؟

طبق دستور آقا شام خوردیم، سپس فرمود: «بلند شو تا به مسجد سهله برویم». داخل مسجد شدیم و آقا مشغول اعمال وارده در مقامات شد و من هم با تبعیت از آن آقا، انجام وظیفه می‌کردم و بدون اختیار نماز مغرب و عشاء را به آقا اقتدا کردم و متوجه نبودم که این آقا کیست! بعد از آن که اعمال تمام شد آن بزرگوار فرمود: ای سید! آیا مثل دیگران بعد از اعمال مسجد سهله به مسجد کوفه می‌روی یا همین جا می‌مانی؟

گفتم: می‌مانم.

در وسط مسجد در مقام امام صادق علیه السلام نشستیم، پس به سید گفتم: آیا چای یا قهوه یا دخانیات میل دارید تا آماده کنم؟

پس در جواب، کلام جامعی را فرمودند: «این امور از فضول زندگی است و ما از این فضولات دوریم».

این کلام در اعماق وجودم اثر گذاشت به نحوی که هرگاه یادم می آید از کسان وجودم می لرزد. به هر حال مجلس نزدیک دو ساعت طول کشید و در این مدت مطالبی رد و بدل شد که به بعضی از آنها اشاره می کنم:

۱. در رابطه با استخاره سخن به میان آمد، آقا فرمود: ای سید! با تسبیح به چه نحو استخاره می کنی؟

گفتم: سه مرتبه صلوات می فرستم و سه مرتبه می گویم: «استخیر الله برحمته خیرة فی عافیة».

آنگاه قبضه ای از تسبیح را گرفته و می شمارم اگر دو تا ماند بد است و اگر یکی ماند خوب است.

فرمود: برای این استخاره باقیمانده ای است که به شما نرسیده و آن این است که هرگاه یکی باقی ماند فوراً حکم به خوبی استخاره نکنید. بلکه توقف کنید و دوباره بر ترک عمل، استخاره کنید اگر زوج آمد کشف می شود که استخاره اول خوب است، اما اگر یکی آمد کشف می شود که استخاره اول میانه است.

۲. از جمله مطالب این جلسه، تأکید آقا بر تلاوت و قرائت این سوره ها بعد از نمازهای واجب بود.

بعد از نماز صبح سوره یس، بعد از نماز ظهر سوره نباء، بعد از نماز عصر سوره نوح، بعد از نماز مغرب سوره واقعه و بعد از نماز عشا سوره ملک.

۳. دیگر این که فرمودند: دو رکعت نماز بین مغرب و عشا که در رکعت اول بعد از حمد هر سوره ای خوانستی می خوانی و در رکعت دوم بعد از حمد سوره واقعه را می خوانی و فرمودند:

کفایت می کند این از خواندن سوره واقعه بعد از نماز مغرب چنانچه گذشت.

۴. تأکید فرمودند که بعد از نمازهای پنج گانه این دعا را بخوان:

«اللهم سرحنی عن الهموم والغموم و وخشة الصدر و وشوشة الشيطان برحمتك يا ارحم الراحمين».

۵. تأکید فرمودند بر خواندن این دعا بعد از ذکر رکوع در نمازهای یومیه، خصوصاً رکعت آخر.

«اللهم صلّ علی محمد و آل محمد و ترأّم علی عجزنا و أغثنا بحقهم».

۶. در تعریف و تمجید از کتاب شرایع الاسلام مرحوم محقق حلی فرمود: تمام آن مطابق با واقع است، مگر اندکی از مسائل آن.

۷. تأکید بر خواندن قرآن و هدیه کردن ثواب آن برای شیعیان که وارثی ندارند یا دارند ولی یادی از آنها نمی‌کنند.

۸. تحت الحنک را از زیر حنک دور دادن و سر آن را در عمامه قرار دادند چنانچه علمای عرب به همین نحو عمل می‌کنند و فرمود: در شرع این چنین رسیده است.

۹. تأکید بر زیارت سیدالشهدا علیهم السلام فرمودند.

۱۰. دعا در حق من کردند و فرمودند: خداوند تو را از خدمت گذاران به شرع قرار دهد.

۱۱. پرسیدم: نمی‌دانم آیا عاقبت کارم خیر است و آیا من نزد صاحب شرع مقدس رو سفیدم؟

فرمود: عاقبت تو خیر و سعیت مشکور و رو سفیدی.

گفتم: نمی‌دانم آیا پدر و مادر و اساتید و ذوی الحقوق از من راضی هستید یا نه؟ فرمود: تمام آنها از تو راضی اند و دربارہ تو دعا می‌کنند.

استدعای دعا کردم برای خودم که موفق باشم برای تألیف و تصنیف. پس دعا فرمودند.

در این جا مطالب دیگری است که مجال تفصیل و بیان آن نیست.

آن‌گاه خواستم به خاطر حاجتی از مسجد بیرون روم، پس رفتم تا نزدیکی حوضی که در وسط راه، قبل از خارج شدن از مسجد قرار داشت رسیدم پس به ذهنم خطور کرد که امشب چه شبی بود و این سید عرب کیست که این همه با فضیلت است؟

شاید همان مقصود و معشوقم باشد، تا به ذهنم این معنی رسید، مضطرب برگشتم ولی دیگر آن آقا را ندیدم و کسی هم در مسجد نبود. یقین کردم که آقا را زیارت کردم، لذا مشغول گریه شدم و همچون دیوانه‌ای اطراف مسجد گردش می‌کردم و چون عاشقی که بعد از وصال مبتلا به هجران شود در فراق امام زمان علیه السلام گریه می‌نمودم. (۱)

تشریف حاج محمد علی فشنندی تهرانی

ایشان می‌گویند: در مسجد جمکران قم نماز خواندم و آن‌گاه به همراه همسرم در حال بازگشتن بودیم که ناگهان دیدم آقای تهرانی داخل صحن شده و قصد دارند به داخل مسجد بروند. پس با خودم گفتم: این سید در این هوای گرم تابستان از راه رسیده، تشنه است. لذا ظرف آبی تهیه کردم و به طرف ایشان بردم تا بنوشد؛ پس از آن که ایشان، ظرف آب را نوشید و آن را به من داد و به ایشان گفتم: «آقا! شما دعا کنید و فرج امام زمان را از خدا بخواهید تا امر فرجش نزدیک گردد». پس سید فرمود: «شیعیان ما به اندازه آب خوردنی، ما را نمی‌خواهند، اگر بخواهند دعا می‌کنند و فرج ما می‌رسد». این را فرمود و تا نگاه کردم آن سید را ندیدم. (۲)

عملت را عمل امام زمان علیه السلام قرار بده!

آیت‌الله سید محمد باقر ابطحی اصفهانی می‌فرمایند: شبی در عالم رؤیا دیدم فضای مابین قم و مسجد جمکران، همه‌اش چمن‌زار است و دارای درخت‌های سبز که مهتاب بر آن می‌تابید و نهرهای آب در آن جریان داشت. درختی را دیدم که دارای شاخه‌های بسیار جذاب و سرسبز و صدای روح‌بخشی از میان آن به گوش می‌رسد که به ذهنم خطور کرد، صدای حضرت داوود علیه السلام است.

۱. شیفتگان حضرت مهدی علیه السلام: ج ۱، ص ۱۳۰. ۲. شیفتگان حضرت مهدی علیه السلام: ج ۱، ص ۱۵۵.

در وسط آن درخت، جایگاهی بود که در آن جا آقای نشسته و به نظرم آمد که این آقا، حضرت بقیه الله الاعظم امام زمان علیه السلام است. صحبتی را به میان آوردم که از ذکر آن معذورم، زیرا اشاره به عهد و پیمانی بود و سپس عرض کردم: چه کنم که به شما تقرب پیدا کنم؟ پس ایشان فرمودند: عملت را عمل امام زمان قرار بده. به ذهن من این معنی رسید، یعنی: آن چه را به ذهنت می آید اگر امام زمان بود، عمل می کرد، تو هم همان را عمل کن، به زبان عربی به حضرت عرض کردم: و هو الأمل. یعنی: این آرزوی من است. گفتم: چه کنم که در این امر موفق باشم؟ به عربی جواب فرمود: الإخلاص فی العمل.

از خواب بیدار شدم، چراغ خاموش بود، قلم و دفتر حاضر کردم و آن دو جمله سوال و جواب را نوشتم.

فرذا درباره این دو جمله سوال و جواب، فکر کردم، به نظرم آمد: در جمله اول، حقیقت تشیع که پیروی از امام به حق باشد نهفته و در جمله دوم، راه موفقیت را که همان توحید ذاتی و عملی باشد، پنهان است. (۱)

تعلیم دعا برای شفا از بیماری

سید زین العابدین علی بن حسین الحسینی می گوید: این دعا را حضرت مهدی علیه السلام در خواب به مراد مریضی که از مجاورین قبر مطهر امام حسین علیه السلام بود تعلیم دادند. چون او از مرض خود به آن حضرت شکایت کرده بود. به او دستور دادند این دعا را بنویسد و با آبی بشوید و همان آب را بیاشامد. شخص مریض طبق دستور آن حضرت عمل کرد و شفا یافت. پس دعا این است:

«بسم الله الرحمن الرحيم، بسم الله دواءً و الحمد لله شفاءً و لا اله الا الله كفاء، هو الشافي شفاءً و هو الكافي كفاء اذهب البأس رب الناس شفاءً لا يغادر سقم و صلى الله على محمد و آله النجباء» (۲).

۱. شیفتگان حضرت مهدی علیه السلام ج ۱، ص ۲۶۱ - ۲. برکات حضرت ولی عصر علیه السلام ص ۲۰۷.

تشریف سید بحر العلوم

عالم بزرگوار مرحوم سید بحر العلوم رحمۃ اللہ علیہ به قصد تشریف به سامراء تنها به راه افتاد در بین راه راجع به این مسأله که گریه بر امام حسین علیه السلام گناهان را می آموزد فکر می کرد، همان وقت متوجه شد که شخصی عرب، سوار بر اسب به او رسید و سلام کرد و از او پرسید: «جناب سید درباره چه چیزی به فکر فرو رفته ای؟ اگر مسأله علمی است بفرمایید شاید من هم اهل علم باشم؟»

سید بحر العلوم عرض کرد: در این باره فکر می کنم که چگونه می شود خدای متعال، این همه ثواب به زائرین و گریه کنندگان حضرت سیدالشهدا علیه السلام می دهد؛ مثلاً در هر قدمی که در راه زیارت آن حضرت برمی دارند ثواب یک حج و یک عمره در نامه اعمالشان ثبت می شود و برای یک قطره اشک، تمام گناهان صغیره و کبیره شان آمرزیده می گردد؟!

آن سوار عرب فرمود: «تعجب مکن! من برای شما مثالی می زنم تا مشکل حل شود. سلطانی به همراه درباریان خود به شکار رفت. در شکارگاه از لشکریان دور شد و به سختی و مشقت بسیار دچار گشت و بسیار گرسنه شد. خیمه ای را دید، پس وارد آن خیمه شد. در آن جا، پیرزنی را با پسرش دید، که در گوشه خیمه بز شیردهی داشتند و از راه مصرف شیر آن بز، زندگی خود را می گذرانند. وقتی سلطان وارد شد او را شناختند، ولی به خاطر پذیرایی از مهمان آن بز را سر بریدند و کباب کردند؛ چرا که چیز دیگری برای پذیرایی نداشتند.

سلطان شب را همان جا خوابید و روز بعد از ایشان جدا شد و هر طوری بود خودش را به درباریان رساند و جریان را برای اطرافیان نقل کرد. در نهایت از ایشان سؤال کرد که اگر من بخوام پادشاه همان نوازی پیرزن و فرزندش را داده باشم، چه عملی باید انجام بدهم؟ یکی از حضار گفت: به او یکصد گوسفند بدهید. دیگری که از وزرا بود گفت: یکصد گوسفند و یکصد اشرفی بدهید. یکی دیگر گفت: فلان مزرعه را به ایشان بدهید. سلطان گفت: هر چه بدهم کم است؛ زیرا اگر سلطنت و

تاج و تخت را هم بدهم آن وقت مقابله به مثل کرده‌ام؛ چرا که آن‌ها هرچه را که داشتند به من دادند، پس من هم باید هرچه دارم به ایشان بدهم تا سر به سر شود. آن‌گاه سوار عرب به سید فرمود: «حالا جناب بحر العلوم، حضرت سیدالشهدا علیه السلام، هرچه از مال و منال و اهل و عیال و پسر و بردار و دختر و خواهر و سر و پیکر داشت همه را در راه خدا داد، پس اگر خداوند به زائرین و گریه‌کنندگان آن حضرت این همه اجر و ثواب بدهد، نباید تعجب کرد؛ زیرا خدا که خدایی اش را نمی‌تواند به حضرت سیدالشهدا علیه السلام بدهد، پس هر کاری که می‌تواند، انجام می‌دهد؛ یعنی با صرف نظر از مقامات عالی خود امام حسین علیه السلام، به زوار و گریه‌کنندگان آن حضرت هم درجاتی عنایت می‌کند، در عین حال این‌ها را جزای کامل برای فداکاری آن حضرت نمی‌داند».

وقتی شخص عرب این مطالب را بیان فرمود از نظر سید بحر العلوم غائب

شد. (۱)

مهر
نظایر
مهر

ندبه‌های دلتنگی

ماه شب تار

عکس ترا به صفحه پندار می‌کشم
بر صفحه سیاه خیالم، جمال تو ست؟
تا نقش بارگاه تو افتد به دیده‌ام
با هر نفس که می‌گذرد در فراق تو
جویم اگر به رهگذری خاک پای تو
صحبت بدون یاد تو، لذت نمی‌دهد
عمری بود که حسرت دیدار می‌کشم
یا ماه را به لوح شب تار می‌کشم
گردن به حسرت از پس دیوار می‌کشم
آه از خلال سینه تبار می‌کشم
چون سُر مه‌ای به دیده خونبار می‌کشم
زی‌نروی پای ز مجلس اغیار می‌کشم
«حان»

یادگار

چه ساده می‌گذری از کنار چشمانم
تو روشنائی این دیدگان غمباری
کنار پنجره‌ها کنج خانه می‌میرم
شراب عشق تو را سر کشیده‌ام تا ته
خدا کند که برای همیشه تاریخ
به دامنت منشیند غبار چشمانم
بیا! بتاب بر این شام تار چشمانم
به سر اگر نرسد انتظار چشمانم
بیا به خود بنگر در خمار چشمانم
بماند عکس رخت یادگار چشمانم
«رادمان»

خورشید پنهان

مهرم تمام گشت ز هجران روی تو
ترسم شها به خاک برم، آرزوی تو
آنکه که روی ماه تو از دیده شد پنهان
عشاق را همیشه بود، دیده بسوی تو
دامن پر ستاره کنم شب ز اشک چشم
چون بنگرم به ماه و کنم یاد روی تو
گردش به باغ بهر تماشای گل بود
گلهای باغ را نبود رنگ و بسوی تو
تا کی ز هجر روی تو سوزیم همچو شمع
شبها به یاد روی تو و گفتگوی تو
رحمی به حال (شاهد) از پا افتاده کن
تا کی بهر دیار کند جستجوی تو
(حسین شاهد)

بهشت موعود

بیا که باغ پر از عطر دلربایی توست
شکوفه چشم به راه گره‌گشایی توست
به باغبانی تو چشم دوخته است بهار
سبب سبب، گل این باغ رونمایی توست
نشسته بر سر راهت سحر چراغ به دست
سپیده مستنظر نور کسب‌ریایی توست
خدا کند تو بیایی و صبح سر بزند
که بی ستاره‌ترین شب، شب جدایی توست
بیا که دیدن رویت بهشت موعود است
بهشت آیتی از جلوه خدایی توست
(حاج علی انسانی)

هستی عالم، پناه شیعیان

سارالها رهبر اسلامیان کی خواهد آمد

جانشین خاتم پیغمبران کی خواهد آمد

دردمندان غمش را کشته داروهای مهلک

دردمندان را طیب جسم و جان کی خواهد آمد

درد ما درمان ندارد، جسم عالم جان ندارد

این تن بی روح را روح روان کی خواهد آمد

موج طوفان بلائی ظلم شد نزدیک یا رب

ساختای کشتی اسلامیان کی خواهد آمد

آتش نسرویدیان سرتاسر عالم گرفته

آنکه سازد این جهان را گلستان کی خواهد آمد

رهزنان دین به اسم خدمت از ما برده هستی

هستی عالم پناه شیعیان کی خواهد آمد

«جواد موسوی»

این جمعه هم گذشت...؟!؟

این جمعه هم گذشت تو اقا نیامدی

پسایان سبز قصبه دنیا! نیامدی

مانده ست دل اسیر هزاران سؤال تلخ

ای پاسخ هر آن چه معما! نیامدی

کز کرده پنجره‌ها در غبار خویش

ای آفتاب روشن فردا! نیامدی

افسرده دل بسه دامن تفتیده کویر

ای روح آسمانی دریا! نیامدی

بیا که منتظرم من!

شسیم خانه زهرا، بیا که منتظرم من

نسیم کوچه مولا، بیا که منتظرم من

در این زمانه غربت، نمی شود که نیایی

تو را به عصمت زهرا، بیا که منتظرم من

گویر و موج سرایش، گرفته ذهن غزل را

بیا به خاطر دریا، بیا که منتظرم من

همیشه پنجره ها را، گشوده ام به تبسم

تو را به حق تماشا، بیا که منتظرم من

بسه التماس دعای پرندگان مهاجر

سرودم این غزل را، بیا که منتظرم من

«موسوی»

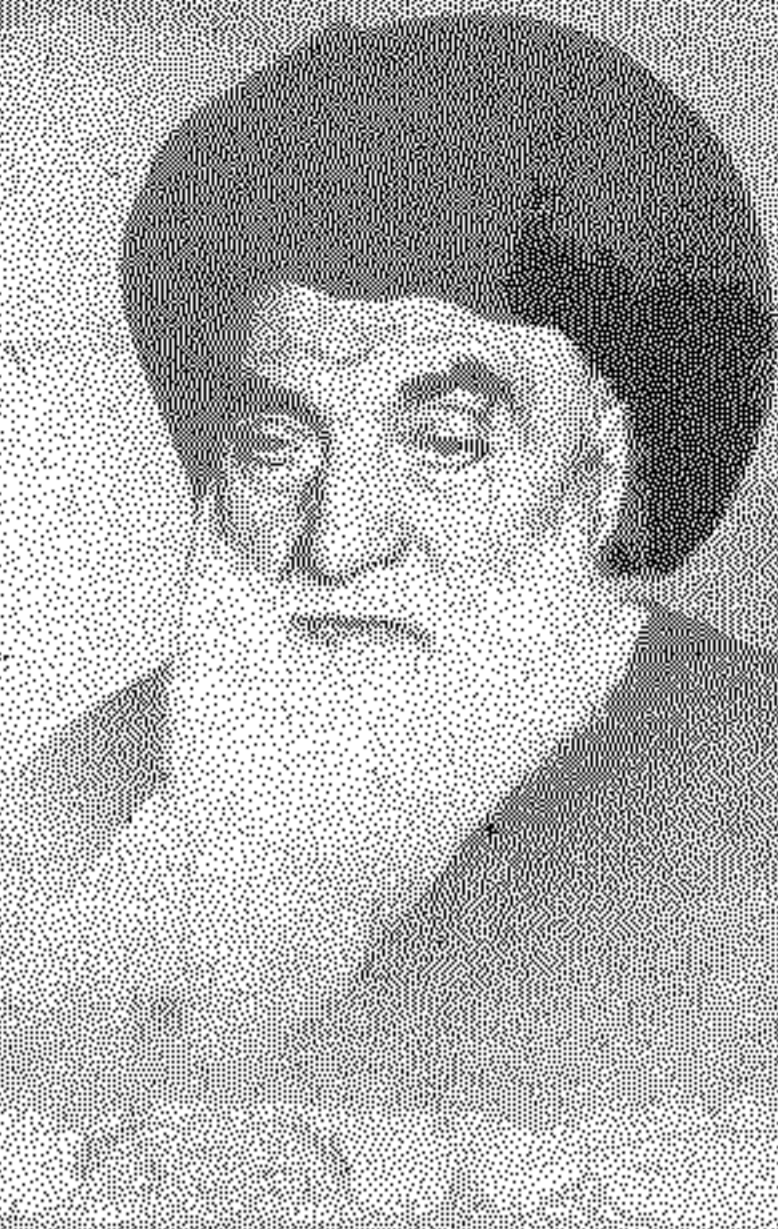
منابع و مأخذ

۱. آفتاب خوبان، سید علی اکبر صداقت، سپهر آذین، چاپ اول.
۲. اسوه پارسایان، صادق حسن زاده، انتشارات آل علی، چاپ اول، پائیز ۱۳۷۹.
۳. اسوه عارفان، صادق حسن زاده، محمود طیار مراغی، انتشارات مؤمنین، چاپ دوم، پائیز ۱۳۷۸.
۴. اعجوبه عصر بهاول قرن چهاردهم، سید عباس موسوی مطلق، پیام جلال، چاپ پنجم، ۱۳۸۵.
۵. باران معرفت، سید مصطفی علوی، مؤسسه انتشارات هجرت، چاپ اول (ناشر)، ۱۳۸۵.
۶. برهای صداقت، محمد لک علی آبادی، انتشارات هنارس، چاپ سوم، ۱۳۸۶.
۷. تهذیب اخلاق، محمد هدایتی، نشر خُلق، چاپ اول، ۱۳۸۵.
۸. جان شیفته، کمال الدین مظلومی، زلال کوثر، چاپ اول، بهار ۱۳۸۲.
۹. جلوه‌های معرفت، عبدالرحمن باقرزاده بابللی، مؤسسه مطبوعاتی دارالکتاب (جزائری).
۱۰. جواهر معنوی، تهیه و تنظیم و نشر انتشارات سلوک جوان، چاپ اول، ۱۳۸۶.
۱۱. حاج آقا رضا بهاء‌الدینی «آیت بصیرت»، سید حسن شفیعی، تدوین و نگارش احمد لقمانی، ناشر مؤلف، چاپ دوم، زمستان ۱۳۷۵.
۱۲. حیات عارفانه فرزانه‌گان، حسن صدری مازندرانی، انتشارات مشهور، چاپ سوم، ۱۳۸۲.
۱۳. خرمن معرفت، سید عباس موسوی مطلق، انتشارات هنارس، چاپ اول، پائیز ۱۳۸۲.
۱۴. داستان‌های جالب، سید حسن صفی، انتشارات شهاب، تابستان ۱۳۸۳.

۱۵. داستان‌های شنیدی از کرامات علماء، عبدالرحمن باقرزاده بایلی، مؤسسه مطبوعاتی دارالکتاب (جزائری)، چاپ دوم، آبان ۱۳۷۷.
۱۶. درکوی بی‌نشان‌ها، مصطفی کریمی نژاد، انتشارات نهایندی، چاپ ششم، ۱۳۸۲.
۱۷. در محضر حضرت آیت‌الله العظمی بهجت، محمد حسین رخشاد، انتشارات سما، چاپ دهم، ۱۳۸۶.
۱۸. در محضر علامه طباطبائی، محمد حسین رخشاد، انتشارات سما، چاپ دوم، ۱۳۸۷.
۱۹. رند عالم سوز، مجید هوشنگی (کاظمی)، مؤسسه فرهنگی انتشاراتی طوبای محبت، چاپ هفتم، پائیز ۱۳۸۵.
۲۰. روح و ریحان، سید علی اکبر صداقت، انتشارات بگاء، چاپ دوم، ۱۳۸۵.
۲۱. روزنه‌هایی از عالم غیب، آیت‌الله سید محسن خرازی، انتشارات مسجد مقدس جمکران.
۲۲. سر دلبران، آیت‌الله حاج شیخ مرتضی حائری، به کوشش رضا استادی، دفتر نشر برگزیده، چاپ اول، بهار ۱۳۷۷.
۲۳. سوخته، مؤسسه شمس الشموس، چاپ پنجم، ۱۳۸۲.
۲۴. سیری در آفاق، حسین حیدری کاشانی، ناشر مؤلف، چاپ اول، زمستان ۱۳۷۸.
۲۵. شرح زندگی حضرت آیت‌الله مؤسس و فرزند پرومندان آیت‌الله حاج شیخ مرتضی حائری، سید صادق حسینی یزدی، انتشارات الماس، چاپ اول، ۱۳۸۱.
۲۶. صدای سخن عشق، آیت‌الله بهجت، حامد اسلامجو، مؤسسه فرهنگی انتشاراتی طوبای محبت، چاپ هشتم، بهار ۱۳۸۶.
۲۷. طریقت حاج شیخ، رضا مرندی، انتشارات فواد، چاپ دوم، ۱۳۸۴.
۲۸. طوبای محبت، انتشارات محبت، چاپ هفتم، ۱۳۸۶.
۲۹. غم عشق (گام‌های نخستین در سیر و سلوک)، عبدالقائم شوشتری، مؤسسه فرهنگی انتشاراتی طوبای محبت، چاپ چهارم، زمستان ۱۳۸۵.
۳۰. فریادگر توحید، مؤسسه تحقیقاتی فرهنگی اهل بیت، دفتر انتشارات انصاری، چاپ یازدهم، ۱۳۸۵.

اگر برای من امکان داشت، تمامی نمازهای
واجب خود را در مسجد مقدس جمکران
می خواندم.

(آیت الله بروجردی)

ما معتقدیم که این شاهد مبارک و مساجدی مانند
مسجد جمکران بی نیاز از معرفی اند و اگر کسی
بگوید: رفتیم و چیزی در آن جا نیافتیم به حسب
ظاهر باید گفت: از روی اعتقاد صحیح نرفته است یا
برای امتحان رفته یا همین طوری، به هر حال بهترین
معرف این مکان ها، خودشان هستند.
در محل مسجد اصلی نماز بخوانید، نقطه ای از مسجد
اصلی است که حال و هوای دیگری دارد.

(آیت الله بهجت)

حقیر خودم مکرر کراماتی در آن جا - مسجد
جمکران - مشاهده کرده و چهل شب چهارشنبه
مکرر موفق شدم که در آن مسجد بیتونه کنم و
جای تردید نیست که از امکتهای که مورد توجه و
منزول برکات الهی می باشد و بعد از مسجد سهله
این بهترین مقام و بهترین جایی است که متناسب
به حضرت ولی عصر (علیه السلام) می باشد.

(آیت الله مرعشی نجفی)

ایشان برای رفع مشکل یکی از طلاب به او
فرمودند: حل کار شما مشروط به این است
که به قم و مسجد جمکران بروی و توسل به
حضرت صاحب الامر (علیه السلام) پیدا کنی.
(آیت الله شیخ حسنعلی نخودکی)

